

KYRKOLAG

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Tillämpningsområde

I denna lag finns bestämmelser om Evangelisk-lutherska kyrkan i Finlands (*kyrkan*) författning och förvaltning.

Bestämmelser om kyrkans verksamhet samt närmare bestämmelser om kyrkans bekännelse, författning och förvaltning finns i kyrkoordningen. Ytterligare bestämmelser om gudstjänster och kyrkliga förrättningar finns i kyrkohandboken.

Kyrkoordningen och kyrkohandboken antas av kyrkomötet. Kyrkoordningen publiceras i Finlands författningssamling.

2 §

Kyrkans bekännelse och uppgift

Kyrkan bekänner sig till den kristna tro som grundar sig på Bibeln och som är uttalad i den äldsta kyrkans tre bekännelser samt i de lutherska bekännelseskriterierna.

I enlighet med sin bekännelse förkunnar kyrkan Guds ord och förvaltar sakramenten samt sprider också i övrigt det kristna budskapet och förverkligar kärleken till nästan.

3 §

Medlemskap i kyrkan

När någon inträder i eller utträder ur kyrkan ska religionsfrihetslagen (453/2003) tillämpas. Barn under 12 år kan anslutas till kyrkan om någon av barnets föräldrar eller vårdnadshavare är medlem av kyrkan och en överenskommelse har nåtts eller ett beslut har fattats om barnets medlemskap, på det sätt som anges i religionsfrihetslagen. I kyrkoordningen finns närmare bestämmelser om upptagande som medlem.

En finsk medborgare och en utlänning som har en i lagen om hemkommun (201/1994) avsedd hemkommun i Finland kan upptas som medlem av kyrkan. En utlänning som bor i Finland, men saknar hemkommun i Finland, kan upptas som medlem av kyrkan om han eller hon har deltagit i församlingens verksamhet i tre månaders tid.

Den som blir medlem av kyrkan kan samtidigt vara medlem endast av ett annat religionssamfund med vilket kyrkomötet har godkänt ett avtal om de ömsesidiga villkoren för medlemskap.

4 §

När medlemskap upphör

Medlemskapet i kyrkan upphör när

- 1) en medlem utträder ur kyrkan,
- 2) en medlem upptas som medlem av något annat religionssamfund,
- 3) en medlem inte längre har en hemkommun eller folkbokföringskommun i Finland,
- 4) en utländsk medlem utan hemkommun inte längre bor i Finland.

5 §

Hur kyrkolag stiftas samt framställningar och utlåtanden

Kyrkan har ensamrätt att föreslå kyrkolag i allt som gäller endast kyrkan själv samt i fråga om ändring och upphävande av kyrkolag. Kyrkans förslag läggs fram av kyrkomötet. Kyrkomötets förslag ges till riksdagen för granskning och godkännande i en regeringsproposition.

När kyrkomötets förslag till kyrkolag behandlas kan sådana tekniska brister i lagförslaget som inte påverkar innehållet rättas. Rättelse kan göras efter att kyrkostyrelsen har gett ett utlåtande i ärendet eller tagit initiativ till detta.

Kyrkan har rätt att göra framställningar även om annan lagstiftning som gäller kyrkan samt att göra framställningar eller ge utlåtanden till statliga myndigheter i samhällsfrågor som är viktiga med beaktande av kyrkans lära och uppgift.

När en fråga som gäller kyrkans förhållande till staten eller till andra religionssamfund regleras ska kyrkan ges möjlighet att ge ett utlåtande.

6 §

Kyrkliga helgdagar

Kyrkliga helgdagar är juldagen, annandag jul, nyårsdagen, trettondagen, långfredagen, påskdagen, annandag påsk, Kristi himmelfärdsdag, pingstdagen, Johannes Döparens dag och alla helgons dag.

Tidpunkten för helgdagarna bestäms enligt traditionen i västkyrkan. Johannes Döparens dag firas dock den lördag som närmast följer efter den 19 juni och alla helgons dag den lördag som närmast följer efter den 30 oktober.

7 §

Kollekt

Vid gudstjänster samt vid andra kyrkliga sammankomster och vid andra sammankomster i församlingen kan kollekt tas upp till stöd för kyrkans och församlingens verksamhet samt för ändamål som svarar mot deras uppgift.

2 kap.

Kyrkans administrativa indelning*Administrativ indelning och språkbestämmelser*

1 §

Församlingar och kyrkliga samfälligheter

Kyrkans medlemmar hör till församlingar med ett bestämt område. Församlingsindelningen följer kommunindelningen så att området för en församling eller en kyrklig samfällighet är området för en eller flera kommuner.

Inom samma område kan det på språkliga grunder finnas flera församlingar. Församlingar som är belägna inom samma kommun ska bilda en kyrklig samfällighet.

2 §

Församlingsmedlemmar

En medlem av kyrkan är medlem av den församling inom vars område han eller hon har sin hemkommun och bostad eller sin folkbokföringskommun enligt lagen om hemkommun. En utländsk medlem av kyrkan som saknar hemkommun är medlem av den församling inom vars område han eller hon bor. Kyrkostyrelsen kan meddela föreskrifter om när en medlem av kyrkan kan vara medlem av någon annan församling inom sin egen hemkommun.

Medlemmar med folkbokföringskommun i Finland är frånvarande medlemmar av församlingen. Övriga medlemmar är församlingens närvarande medlemmar.

3 §

Stiftet

Församlingen tillhör ett stift med ett fastställt område.

Församlingar med svenska som majoritetsspråk för de närvarande medlemmarna hör till Borgå stift.

Församlingar med något annat språk än finska eller svenska som majoritetsspråk för de närvarande medlemmarna hör till det stift som församlingen anvisas när den grundas.

4 §

Beslut om stiftsindelningen

Kyrkomötet beslutar att om grundande och indragning av stift samt att om ändring av stiftsgränserna.

Kyrkostyrelsen beslutar om

1) överföring av en församling till ett annat stift, om de närvarande församlingsmedlemmarnas majoritetsspråk har ändrats och den ändrade situationen har varat i fem år,

2) församlingens stiftstillhörighet, om församlingar som hör till olika stift slås samman, om det i stället för dem grundas en ny församling eller om de bildar en kyrklig samfällighet eller om en församling ansluter sig till en kyrklig samfällighet som lyder under ett annat domkapitels behörighet.

5 §

En kyrklig samfällighet lyder under domkapitlets behörighet

En kyrklig samfällighet lyder under domkapitlet i det stift inom vars område den är belägen. Om de närvarande medlemmarna av de församlingar som hör till den kyrkliga samfälligheten har svenska som majoritetsspråk, lyder den kyrkliga samfälligheten under domkapitlet i Borgå stift.

Om den räkning som görs i slutet av året visar att majoritetsspråket bland de närvarande medlemmarna av de församlingar som hör till den kyrkliga samfälligheten har ändrats och den ändrade situationen har varat i fem år, ska gemensamma kyrkofullmäktige fastslå detta genom sitt beslut. Den kyrkliga samfälligheten övergår till att lyda under ett annat domkapitel från och med början av följande kalenderår. Gemensamma kyrkofullmäktige ska sända beslutet till domkapitlet och kyrkostyrelsen för kännedom.

6 §

Språket i församlingen

En församling är finskspråkig, svenskspråkig eller tvåspråkig om inte något annat föreskrivs om församlingens språk eller om andra villkor för medlemskap i anslutning till språket då den grundas eller om inte något annat annars föreskrivs särskilt. Församlingen är tvåspråkig om den finskspråkiga

eller svenskspråkiga minoriteten av de närvarande församlingsmedlemmarna är så stor att en kommun på motsvarande sätt är tvåspråkig enligt bestämmelserna i språklagen (423/2003). Om det på samma område finns flera församlingar på språklig grund är dessa alltid enspråkiga.

I landskapet Åland är församlingarna enspråkiga. De församlingar som helt eller delvis hör till samernas hembygdsområde är tvåspråkiga så att bestämmelserna om samiska i denna lag och i kyrkoordningen ska följas i dem.

Kyrkostyrelsen bestämmer vart femte år vilka församlingar som är finskspråkiga eller svenskspråkiga och vilka som är tvåspråkiga utifrån fördelningen av de närvarande medlemmarna i församlingarna mellan språken vid utgången av föregående kalenderår. På framställning av kyrkofullmäktige eller församlingsrådet kan kyrkostyrelsen bestämma att en församling ska betraktas som tvåspråkig under den följande femårsperioden, även om den enligt 1 mom. är enspråkig.

7 §

Språket i den kyrkliga samfälligheten

En kyrklig samfällighet är enspråkig om enbart församlingar med samma språk hör till den och tvåspråkig om församlingar med olika språk eller minst en tvåspråkig församling hör till den. Majoritetsspråket i en kyrklig samfällighet bestäms enligt språket för majoriteten av de närvarande medlemmarna i de församlingar som hör till samfälligheten.

8 §

Språket hos kyrkans centralförvaltnings och stiftens myndigheter

Kyrkomötet, biskopsmötet och kyrkostyrelsen är tvåspråkiga myndigheter.

Stiftsmyndigheterna är enspråkiga om enbart enspråkiga församlingar hör till stiftet och tvåspråkiga om minst en tvåspråkig församling eller en tvåspråkig kyrklig samfällighet hör till stiftet.

Ett tvåspråkigt domkapitel kan verka på språket i en församling eller i en kyrklig samfällighet när domkapitlet sköter förvaltningsuppgifter i en enspråkig församling eller kyrklig samfällighet.

9 §

Språkbestämmelser som ska iakttas inom kyrkans myndigheter

Om inte något annat föreskrivs i denna lag tillämpas vid kyrkliga myndigheter bestämmelserna i språklagen om

- 1) rätten att använda finska och svenska hos myndigheterna,
- 2) handläggningsspråket hos myndigheterna,
- 3) språket i expeditioner och andra handlingar,
- 4) säkerställandet av de språkliga rättigheterna,
- 5) myndigheternas arbetsspråk,
- 6) det språk som används i den allmänna informationen,
- 7) främjandet av de språkliga rättigheterna.

På stiftens och kyrkans centralförvaltnings myndigheter tillämpas det som föreskrivs om statliga myndigheter i språklagen. På församlingars och kyrkliga samfälligheters myndigheter tillämpas det som föreskrivs om kommunala myndigheter i språklagen.

Bestämmelserna om statliga myndigheter i den samiska språklagen (1086/2003) gäller domkapitlet och stiftsfullmäktige i Uleåborgs stift och bestämmelserna om kommunala myndigheter gäller en församling som helt eller delvis finns inom samernas hembygdsområde.

10 §

Språk som ska användas i verksamheten

Gudstjänster och annan verksamhet ska vid behov ordnas på både finska och svenska, och inom samernas hembygdsområde även på samiska. I gudstjänsten och vid kyrkliga förrättningar kan också andra språk användas.

En medlem av kyrkan har rätt att få de kyrkliga förrättningar som gäller honom eller henne på sitt eget språk, finska eller svenska, eller inom samernas hembygdsområde på samiska.

Ändring av församlingsindelningen

11 §

Ändring av församlingsindelningen

Med ändring av församlingsindelningen avses att

- 1) en församling dras in när den går samman med en annan församling,
- 2) församlingar dras in när de går samman i en ny församling,
- 3) en församlings område delas mellan två eller flera församlingar så att den uppdelade församlingen dras in,
- 4) en del av en församlings område överförs till en annan församling,
- 5) en ny församling grundas, eller
- 6) en församling dras in.

Kyrkostyrelsen beslutar om en ändring av församlingsindelningen.

12 §

Ändring av församlingens namn

Församlingens namn kan ändras med iakttagande av det förfarande som gäller vid en ändring av församlingsindelningen.

13 §

Förutsättningar för ändring av församlingsindelningen

Församlingsindelningen kan ändras om ändringen är ändamålsenlig med hänsyn till fullgörandet av kyrkans uppgift och förbättrar församlingarnas eller de kyrkliga samfälligheternas förmåga att fungera, verksamhetsekonomi eller församlingsmedlemmarnas språkliga rättigheter.

Församlingsindelningen får ändras endast av särskilt vägande skäl om ändringen medför att församlingens majoritetsspråk blir minoritetsspråk.

14 §

Initiativ till ändring av församlingsindelningen

Initiativ till en ändring av församlingsindelningen kan tas av kyrkofullmäktige eller församlingrådet i en församling samt av domkapitlet eller biskopen. Om behovet av att ändra församlingsindelningen är resultatet av en ändring av kommunindelningen eller om ändringen gäller andra än finskspråkiga, svenskspråkiga eller tvåspråkiga församlingar kan även kyrkostyrelsen inleda ärendet.

Kyrkorådet eller församlingrådet ska utan dröjsmål informera om initiativet med iakttagande av kyrkoordningens bestämmelser om förfarandet vid offentliga kungörelser.

Församlingsmedlemmarna ska ges möjlighet att lämna in ett ställningstagande till ett initiativ till domkapitlet inom 14 dagar från det att kungörelsen om initiativet offentliggjorts.

Om kyrkostyrelsen fattar beslut om att en del av församlingen ska överföras till en annan församling på motsvarande sätt som ett beslut som statsrådet eller ett ministerium fattat med stöd av 19 och 21 § 1 eller 2 mom. i kommunstrukturlagen (1698/2009) tillämpas inte 2 och 3 mom.

15 §

Förflyttning av personal

Om en församling ansluts till en annan församling eller dras in eller om en tjänst eller en befattning i församlingen blir onödig på grund av att församlingens område minskar, ska tjänsteinnehavare och arbetstagare i anställningsförhållanden som gäller tills vidare förflyttas till för dem lämpliga tjänster eller befattningar i arbetsavtalsförhållande i den utvidgade eller den nya församlingen eller i den kyrkliga samfälligheten.

I en församling som dras in upphör kyrkoherdetjänsten när ändringen av församlingsindelningen träder i kraft, och tjänsteinnehavaren överförs till en kaplanstjänst i den utvidgade eller den nya församlingen. När en ny församling grundas ska kyrkostyrelsen besluta om vilka kyrkoherdetjänster som ska upphöra i de församlingar som dras in när ändringen av församlingsindelningen träder i kraft.

En tjänsteinnehavare och en arbetstagare som förflyttas har rätt att bevara de förmåner som hör till anställningsförhållandet så att de vid tidpunkten för förflyttningen inte är ofördelaktigare än de motsvarande förmåner som han eller hon hade tidigare.

16 §

Avtal om placering av personal

Gäller ett initiativ till en ändring av församlingsindelningen det att en församling helt eller delvis ska anslutas till en annan församling eller att församlingar ska dras in och en ny församling grundas i stället för dem, ska kyrkofullmäktige och församlingsråden godkänna ett avtal om placeringen av personalen. Gäller initiativet det att en församling ska delas på geografisk eller språklig grund så att en ny församling grundas, ska kyrkofullmäktige eller församlingsrådet i den församling som ska delas godkänna avtalet.

Beslut om placeringen av präster ska underställas domkapitlet för avgörande. Beslut om placeringen av kyrkoherdar ska i sin tur underställas kyrkostyrelsen för avgörande i samband med beslutet om församlingsindelningen. Om församlingarna kommer att höra till olika stift ska beslutet om placeringen av prästerna underställas kyrkostyrelsen för avgörande. Om beslutet om placeringen av prästerna inte har underställts innan kyrkostyrelsens beslut om ändringen av församlingsindelningen har fattats, ska kyrkostyrelsen besluta om placeringen av kyrkoherdarna och domkapitlet besluta om placeringen av de övriga prästerna. Domkapitlet utfärdar ett tjänsteförordnande för en placerad präst.

Om det avtal som gäller placeringen av övriga tjänsteinnehavare och arbetstagare inte har ingåtts innan beslutet om ändringen av församlingsindelningen trätt i kraft, ska beslutet om placeringen fattas av

- 1) organisationskommissionen eller det nya kyrkorådet eller församlingsrådet, när församlingar har slagits samman eller en ny församling har grundats i stället för de församlingar som dragits in,
- 2) domkapitlet, när en del av en församling har anslutits till en annan församling eller en ny församling har grundats genom delning av en församling,
- 3) kyrkostyrelsen, när församlingarna enligt 2 punkten hör till olika stift.

17 § *Övergång av egendom*

När en församling slås samman med en annan församling eller med en ny församling som ska grundas, övergår också församlingens egendom, skulder och andra motsvarande förbindelser. Kommer församlingarna att höra till en kyrklig samfällighet ska bestämmelser om egendomens fördelning tas in i den kyrkliga samfällighetens grundstadga.

När en ny församling grundas genom en delning av församlingar eller när en ändring av församlingsindelningen avsevärt inverkar på antalet närvarande församlingsmedlemmar delas församlingarnas tillgångar mellan församlingarna.

18 § *Delningsgrund*

När en församling delas i flera församlingar på geografisk grund får varje församling tillgångar i förhållande till antalet närvarande medlemmar i församlingen enligt situationen den dag då församlingsindelningen träder i kraft.

När en del av församlingens område ansluts till en annan församling eller när en ny församling bildas för en del av församlingen ska församlingens egendom, skulder och andra motsvarande förbindelser fördelas på den församling till vilken området ansluts eller den nya församlingen i förhållande till antalet närvarande medlemmar enligt situationen den dag då församlingsindelningen träder i kraft.

Ansvar för en skuld eller en förbindelse får inte överföras utan samtycke av borgenären eller av någon annan rättsinnehavare.

19 § *Avvikelser från delningsgrunderna*

Avvikande från delningsgrunderna och utan att delningen gäller ska

1) församlingens huvudkyrka, de byggnader och deras lösöre som hör till kyrkan och tjänar användningen av kyrkan samt den begravningsplats som finns i anslutning till kyrkan lämnas till den församling från vilken området avskiljs,

2) en sådan kyrka, ett kapell, ett församlingshem, en begravningsplats eller någon annan fastighet eller byggnad som i huvudsak tjänar ett bestämt område överlåtas till den församling som området kommer att höra till.

I delningsbeslutet kan bestämmas om hur den egendom som överförs ska användas församlingarna emellan.

Avvikelse kan göras från delningsgrunderna om en regelrätt tillämpning av dem leder till att någon församlings ekonomi uppenbart försvagas eller till någon annan väsentlig olägenhet. Avvikelse kan göras från delningsgrunderna också när en tidigare ändring av församlingsindelningen måste upphävas och en regelrätt tillämpning av delningsgrunderna leder till ett oskäligt resultat. Då ska den tid som gått från det tidigare beslutet om församlingsindelningen samt sådana omständigheter som gäller ekonomin i församlingarna i fråga särskilt beaktas.

20 § *Organisationskommissionen*

När kyrkostyrelsen har beslutat om en ändring av församlingsindelningen genom vilken en ny församling grundas eller församlingar slås samman, ska domkapitlet utan dröjsmål tillsätta en organisationskommission som är verksam tills församlingen har ett kyrkofullmäktige och ett kyrkoråd eller ett församlingsråd.

Organisationskommissionen har i uppgift att

- 1) företräda församlingen,
- 2) se till att församlingens förvaltning organiseras,
- 3) utse en valnämnd för församlingen och en ordförande för nämnden samt besluta om röstningsställen,
- 4) bereda de ärenden som ska tas upp till behandling vid kyrkofullmäktiges första sammanträde,
- 5) sköta övrig beredning och verkställighet,
- 6) besluta om förflyttningen och placeringen av personal, om inte något annat följer av 15 och 16 §,
- 7) besluta om församlingens inkomstskattesats,
- 8) besluta om övriga nödvändiga och brådskande åtgärder som församlingsverksamheten ger upphov till.

På organisationskommissionen tillämpas i övrigt vad som föreskrivs om kyrkorådet eller församlingsrådet.

3 kap.

Församlingar och kyrkliga samfälligheter

Församling

1 §

Församlingens uppgift

Församlingen fullgör kyrkans uppgift genom att sköta förrättandet av gudstjänster, förvaltandet av sakramenten samt andra kyrkliga förrättningar, den kristna fostran och undervisningen, själavården, diakonin, missionsarbetet och andra uppgifter som grundar sig på det kristna budskapet och avser förkunnelse och tjänst.

2 §

Församlingssjälvstyre

Församlingen sköter sina uppgifter, sin förvaltning och sin egendom enligt denna lag och kyrkoordningen samt i övrigt enligt särskilda författningar.

Församlingarna kan också sköta sina ärenden och sin egendom som kyrklig samfällighet.

3 §

Församlingsmedlemmarnas möjligheter till deltagande och påverkan samt initiativrätt

En församlingsmedlem har rätt att delta i församlingens verksamhet och påverka församlingens beslutsfattande. Kyrkofullmäktige eller församlingsrådet bör se till att det finns mångsidiga möjligheter till deltagande och påverkan.

Församlingens medlemmar ska på lämpligt sätt ges tillräcklig information om ärenden av allmänt intresse, som har inletts i församlingen och den kyrkliga samfälligheten, om planer på dylika samt om handläggningen och avgöranden i dessa frågor. Församlingen ska informera om hur man kan delta i och påverka beredningen av beslut.

Möjligheterna till deltagande och påverkan kan särskilt främjas genom att församlingen anordnar möten för diskussion och hörande och tar reda på församlingsmedlemmarnas åsikter före beslutsfattandet.

En församlingsmedlem har rätt att ta initiativ i ett ärende som gäller församlingens eller den kyrkliga samfällighetens verksamhet och förvaltning. Initiativtagaren ska informeras om vilka åtgärder församlingen har vidtagit med anledning av initiativet.

4 §

Församlingens organ

Församlingens förvaltning sköts av kyrkofullmäktige, kyrkorådet eller församlingsrådet och deras sektioner, direktionerna samt av församlingens tjänsteinnehavare.

På kyrkorådets och församlingsrådets sektioner tillämpas vad som föreskrivs om kyrkorådet eller församlingsrådet.

5 §

Kyrkofullmäktiges uppgift

Kyrkofullmäktige utövar församlingens beslutanderätt om inte något annat föreskrivs. Kyrkofullmäktiges mandatperiod är fyra kalenderår.

6 §

Delegering av beslutanderätt

Kyrkofullmäktige kan delegera sin beslutanderätt till kyrkorådet, dess sektioner, en direktion, en tjänsteinnehavare eller kyrkorådets vice ordförande. Beslutanderätten får inte delegeras om

- 1) kyrkofullmäktige ska fatta beslut enligt denna lag, kyrkoordningen, verkställighetsföreskrifter som meddelats med stöd av dem eller enligt någon annan lag,
- 2) det krävs kvalificerad majoritet för ett beslut,
- 3) beslutet ska underställas.

Kyrkofullmäktige kan inte delegera beslutanderätt som hör till kyrkorådet till sektioner, en direktion, en tjänsteinnehavare eller kyrkorådets vice ordförande om

- 1) kyrkorådet ska fatta beslut enligt denna lag, kyrkoordningen, föreskrifter som meddelats med stöd av dem eller enligt någon annan lag,
- 2) ärendet gäller en framställning till kyrkofullmäktige,
- 3) ärendet gäller verkställandet av ett beslut fattat av kyrkofullmäktige,
- 4) ärendets behandling i kyrkorådet måste anses nödvändig med hänsyn till ärendets betydelse.

7 §

Reglementen och instruktioner

Kyrkofullmäktige beslutar om delegering av beslutanderätt i ett reglemente eller i en instruktion. Kyrkorådets reglemente ska underställas domkapitlet för fastställelse.

8 §

Förvaltning av distrikt inom en församling

Kyrkofullmäktige eller församlingsrådet kan ordna förvaltningen av ett distrikt inom en församling i syfte att trygga fullgörandet av församlingens uppgift och möjligheterna till deltagande och påverkan för de medlemmar som bor inom distriktet.

Kyrkofullmäktige eller församlingsrådet kan besluta att medlemmarna eller en del av medlemmarna i det organ som tillsätts för att sköta församlingsdistriktets ärenden väljs på framställning av församlingsmedlemmar som bor på området och att medlemmarna i organet ska ha sin boningsort på området i fråga.

9 §

Förutsättningar för kyrkofullmäktiges beslutsfattande

Kyrkorådet ska bereda ett beslutsförslag för ärenden som kommer till kyrkofullmäktige för behandling, om inte ärendet gäller den interna organisationen av kyrkofullmäktiges verksamhet.

För att kyrkofullmäktige ska kunna fatta beslut krävs att beslutet omfattas av minst två tredjedelar av de närvarande och mer än hälften av samtliga medlemmar av kyrkofullmäktige i ett ärende som gäller

- 1) uppförande eller anskaffning av en kyrklig byggnad, ett kapell, ett församlingshem, församlingens ämbetshus eller ett läger- eller kurscentrum,
- 2) väsentlig ändring eller rivning av en kyrklig byggnad eller ändring av dess användningsändamål eller ändring av en annan byggnad till en kyrklig byggnad,
- 3) anläggning eller utvidgning av en begravningsplats,
- 4) överlåtelse av fast egendom,
- 5) inrättande av en ny tjänst.

10 §

Kyrkorådets uppgifter

Kyrkorådet ska, om inte något annat föreskrivs,

- 1) allmänt leda församlingens verksamhet,
- 2) bevaka församlingens intresse, företräda församlingen och föra dess talan vid domstolar och andra myndigheter,
- 3) leda församlingens förvaltning och kommunikation samt skötseln av församlingens ekonomi och egendom,
- 4) ingå avtal och utföra andra rättshandlingar för församlingens räkning.

11 §

Tillsyn över att kyrkofullmäktiges beslut är lagliga

Kyrkorådet får inte verkställa ett beslut av kyrkofullmäktige om det har fattats i fel ordning, om kyrkofullmäktige har överskridit sin behörighet eller om beslutet annars strider mot lag. Ärendet ska utan dröjsmål föras till kyrkofullmäktige för ny behandling.

Kyrklig samfällighet och församlingssamarbete

12 §

Grundande av en kyrklig samfällighet

Församlingarnas kyrkofullmäktige och de kyrkliga samfälligheternas gemensamma kyrkofullmäktige grundar en kyrklig samfällighet genom att godkänna dess grundstadga och förteckningen över den egendom som övergår till samfälligheten. I grundstadgan anges vilka uppgifter som överförs på den kyrkliga samfälligheten och ges nödvändiga föreskrifter om hur behörigheten ska fördelas mellan den kyrkliga samfälligheten och dess församlingar.

När församlingar och kyrkliga samfälligheter ansluter sig till en kyrklig samfällighet övergår deras tillgångar och förpliktelser till den kyrkliga samfälligheten. Åtkomsthandling för den egendom som övergår är den förteckning över egendomen som ska fogas till grundstadgan.

I grundstadgan kan man föreskriva att den egendom som nämns där förblir i församlingens ägo eller besittning eller att församlingen svarar för de förpliktelser som nämns i stadgan.

13 §

Underställning av beslutet till kyrkostyrelsen

Beslut om att grunda en kyrklig samfällighet och om grundstadgan ska underställas kyrkostyrelsen för avgörande.

Kyrkostyrelsen får inte utan särskilda skäl avvika från församlingarnas och de kyrkliga samfälligheternas avtal om övergången av egendom.

En ändring i grundstadgan ska underställas kyrkostyrelsen för avgörande om beslutet inte har varit enhälligt och om ändringen gäller

- 1) ändring av grunderna för fördelningen av skatteintäkterna mellan församlingarna,
- 2) överföring av egendom mellan församlingarna och de kyrkliga samfälligheterna,
- 3) överföring av beslutanderätt i fråga om inrättande och indragning av en tjänst mellan den kyrkliga samfälligheten och församlingarna.

14 §

Upplösning eller upphörande av en kyrklig samfällighet

En kyrklig samfällighet kan upplösas om den består av församlingar som finns inom två eller flera kommuners område. Beslut om upplösning fattas av gemensamma kyrkofullmäktige. I beslutet ska anges hur egendom och förpliktelser övergår på församlingarna eller de kyrkliga samfälligheterna.

En kyrklig samfällighet upphör när de församlingar som ingår i den kyrkliga samfälligheten slås ihop till en och samma församling. Den kyrkliga samfällighetens tillgångar och förpliktelser övergår på den församling som bildas genom sammanslagningen.

Om två eller flera kyrkliga samfälligheter i samband med en ändring av kommunindelningen kommer att finnas inom samma kommuns område, ska det i grundstadgan för den samfällighet som bildas anges vilken eller vilka samfälligheter som upphör.

Om egendom som tillhör en kyrklig samfällighet ska delas på grund av att grundstadgan ändras eller samfälligheten upplöses och någon överenskommelse om delningen inte kan nås, tillämpas bestämmelserna om delningen av egendom i samband med en församlingsdelning.

15 §

Den kyrkliga samfällighetens uppgifter

Den kyrkliga samfälligheten ska sköta ärenden som gäller de i den kyrkliga samfälligheten ingående församlingarnas

- 1) kyrkobeskattning samt fördelningen mellan församlingarna av kyrkoskatten och andra gemensamma inkomster,
- 2) avgifter till kyrkans centralfond och kyrkans pensionsfond samt övrig skötsel av ekonomi och egendom,
- 3) främjande av medlemmarnas möjligheter till deltagande och påverkan i den kyrkliga samfällighetens verksamhet på det sätt som avses i 3 §,
- 4) personalförvaltning, om inte något annat följer av denna lag,
- 5) ingående av tjänste- och arbetskollektivavtal och tolkningen av dem samt lokala lönejusteringar eller framläggande av förslag till lönejusteringar för kyrkans arbetsmarknadsverk,

6) arkivfunktionen.

Den kyrkliga samfälligheten beslutar om andra ärenden som det föreskrivits att kyrkofullmäktige i församlingen ska fatta beslut om såvida inte beslutanderätten har överförts till församlingen i grundstadgan eller med stöd av 16 §.

Den kyrkliga samfälligheten kan i grundstadgan ges behörighet också i andra frågor som gäller förvaltning och ekonomi samt i där nämnda uppgifter och arbetsformer som anknyter till församlingens verksamhet.

16 §

Den kyrkliga samfällighetens organ och beslutanderätt

Den kyrkliga samfällighetens förvaltning sköts av gemensamma kyrkofullmäktige, gemensamma kyrkorådet, den kyrkliga samfällighetens direktions samt tjänsteinnehavare i den kyrkliga samfälligheten.

Beslutanderätten i en kyrklig samfällighet utövas av gemensamma kyrkofullmäktige. Gemensamma kyrkofullmäktige kan genom reglementet eller en instruktion delegera beslutanderätten till gemensamma kyrkorådet, en sektion inom rådet och direktions inom den kyrkliga samfälligheten samt genom sitt beslut till församlingsrådet. Beslutanderätten får inte delegeras i ärenden som avses i 6 § eller 15 § 1 mom.

Gemensamma kyrkorådet leder den i 15 § 3 mom. avsedda verksamheten i den kyrkliga samfälligheten. På delegering av gemensamma kyrkorådets beslutanderätt tillämpas bestämmelserna om delegering av kyrkorådets beslutanderätt.

17 §

Förutsättningar för beslutsfattande i gemensamma kyrkofullmäktige

På beslutsfattandet i gemensamma kyrkofullmäktige tillämpas 9 §. Kvalificerad majoritet krävs också när beslutet gäller en ändring av grundstadgan eller en upplösning av en kyrklig samfällighet som bildats frivilligt.

18 §

Församlingsrådet

En församling som tillhör en kyrklig samfällighet har ett församlingsråd som utövar beslutanderätt i församlingen och sköter de av kyrkorådets uppgifter som inte hör till gemensamma kyrkorådet, samt övriga uppgifter som det ålagts. Församlingsrådet kan ha sektioner på vilka tillämpas vad som föreskrivs om kyrkorådets sektioner. Församlingsrådet kan genom reglementet eller en instruktion delegera sin beslutanderätt till en direktions som det tillsatt, till en tjänsteinnehavare i församlingen eller till församlingsrådets vice ordförande.

Församlingsrådet beslutar om användningen av de medel som anvisats församlingen i den kyrkliga samfällighetens budget och om församlingens egendom.

Församlingsrådet antar ett reglemente för sig, vilket ska underställas domkapitlet för fastställelse.

19 §

Bestämmelser som tillämpas på organen

På gemensamma kyrkofullmäktige, gemensamma kyrkorådet och den kyrkliga samfällighetens direktions samt på behandlingen av ärenden i dessa tillämpas vad som föreskrivs om församlingens motsvarande organ och behandlingen av ärenden i dessa.

På församlingsrådet tillämpas vad som föreskrivs om kyrkorådet. När församlingsrådet behandlar ett ärende som faller under gemensamma kyrkofullmäktiges behörighet och som i grundstadgan delegerats till församlingsrådet tillämpas på behandlingen vad som föreskrivs om förutsättningarna för beslutsfattande i kyrkofullmäktige och om underställning av beslut i 9 § 2 mom. samt i 21, 27 och 28 §.

20 §

Avtal mellan församlingar och kyrkliga samfälligheter eller med kommunen eller ett annat offentligrättsligt samfund

Församlingar och kyrkliga samfälligheter kan ingå avtal om att sköta sina uppgifter gemensamt eller om att sköta en uppgift för en annan församling eller kyrklig samfällighets del.

Med stöd av ett avtal kan en församling eller kyrklig samfällighet sköta en uppgift som hör till kommunen eller ett annat offentligrättsligt samfund. Om det för uppgiften tillsätts en direktion i församlingen eller den kyrkliga samfälligheten kan man avtala om att den andra avtalsparten får utse medlemmar av denna, dock högst hälften.

Kyrkliga byggnader och församlingens fastigheter

21 §

Kyrklig byggnad och underställning av beslut

En kyrklig byggnad är en kyrka, en klockstapel, ett jordfästnings- och gravkapell samt en med dem jämförbar byggnad på en begravningsplats.

På kyrkogården, kyrkogårdens och begravningsplatsens inhägnad och port samt hjältegravar tillämpas bestämmelserna om kyrkliga byggnader.

Kyrkofullmäktiges beslut ska underställas kyrkostyrelsen för fastställelse om det gäller

- 1) uppförande eller anskaffning av en ny kyrka eller ett begravningskapell,
- 2) ändring av en annan byggnad till kyrka eller begravningskapell,
- 3) väsentlig ändring eller rivning av en kyrklig byggnad eller ändring av dess användningsändamål,
- 4) att en kyrka tas ur bruk.

22 §

Skydd av kyrklig byggnad

Syftet med skyddet av en kyrklig byggnad är att trygga den kyrkliga byggda kulturmiljön som en del av kulturarvet, att värna om dess egenart och särdrag samt att främja en kulturellt hållbar vård och användning av den.

En kyrklig byggnad som uppförts före 1917 är skyddad enligt lag. Kyrkostyrelsen kan besluta att en kyrklig byggnad som tagits i bruk senare än så omfattas av det kyrkliga byggnadsskyddet om skyddet är motiverat med avseende på byggnadshistoria, byggnadskonst, byggnadsteknik eller särskilda miljövärden. Kyrkostyrelsen beslutar om skyddet på eget initiativ eller på initiativ av församlingen, domkapitlet eller Museiverket.

Byggnadsskyddet omfattar också den fasta inredningen, målningar och konstverk i anslutning till den samt byggnadens gårdsområde.

23 §
Utlåtanden

Församlingen eller den kyrkliga samfälligheten ska innan den fattar beslut bereda Museiverket tillfälle att ge ett utlåtande om en plan som gäller väsentlig ändring eller rivning av eller ändring av användningsändamålet för en skyddad kyrklig byggnad eller en kyrklig byggnad som togs i bruk för minst 50 år sedan.

Församlingen eller den kyrkliga samfälligheten ska innan den fattar ett beslut som avses i 1 mom. även bereda Ålands landskapsregering tillfälle att ge ett utlåtande i ärendet, om den kyrkliga byggnaden finns på Åland, eller sametinget, om byggnaden finns inom samernas hembygdsområde.

Museiverket kan ge anvisningar om verkställigheten av ett beslut som gäller en kyrklig byggnad.

24 §
Skydd av kyrklig byggnad upphör

Kyrkostyrelsen kan besluta att skyddet av en kyrklig byggnad ska upphöra om

- 1) byggnaden har skadats på ett sådant sätt att den inte längre kan återställas i ursprungligt skick,
- 2) församlingen har flera kyrkliga byggnader och inte längre har behov av att i sin verksamhet använda den skyddade kyrkliga byggnad som den äger,
- 3) det av något annat särskilt skäl inte längre är motiverat att skydda byggnaden.

Kyrkostyrelsen ska innan den fattar beslut bereda Museiverket och dessutom i situationer som avses i 23 § 2 mom. Ålands landskapsregering och sametinget möjlighet att ge ett utlåtande i frågan.

Kyrkostyrelsens beslut ska utan dröjsmål meddelas den behöriga närings-, trafik- och miljöcentralen samt den kommun där den kyrkliga byggnaden ligger.

25 §
Tillsyn över skyddet av en kyrklig byggnad

En av kyrkostyrelsen, domkapitlet eller Museiverket utsedd inspektör har tillträde till kyrkliga byggnader för att genomföra de inspektioner och undersökningar som behövs för att inleda ett byggnadsskyddsärende eller för att kontrollera hur skyddet följs och tillämpas.

Kyrkostyrelsen kan förbjuda ändrings- eller renoveringsarbete i en kyrklig byggnad, om det beslut som har fattats om arbetet inte fastställts eller underställts för fastställelse. Kyrkostyrelsens beslut kan verkställas även om det har överklagats genom besvär.

26 §
Kostnaderna för skyddet av en kyrklig byggnad

En församling som i sin verksamhet inte kan använda en skyddad kyrklig byggnad som församlingen äger eller i övrigt få skälig nytta av den kan inte åläggas att vidta sådana skyddsåtgärder som orsakar kostnader som står i ett uppenbart missförhållande till de medel som församlingen kan anvisa för skötseln och renoveringen av alla sina kyrkliga byggnader.

27 §
Överlåtelse av fast egendom

En församling kan genom ett anbudsförfarande sälja, byta eller på något annat sätt överlåta fast egendom i sin ägo eller arrendera ut den på minst tio år. Anbudsförfarandet ska vara öppet och tillräcklig information ska ges om det.

Om församlingen överlåter eller arrenderar ut fast egendom i dess ägo på minst tio år utan ett sådant anbudsförfarande som avses i 1 mom. ska en opartisk expert bedöma fastighetens marknadsvärde eller en marknadsbaserad arrendenivå.

Kyrkofullmäktiges beslut om att överlåta församlingens fasta egendom ska underställas kyrkostyrelsen för fastställelse om föremålet för överlåtelsen är en begravningsplatsfastighet eller en fastighet med en kyrklig byggnad.

Begravningsväsendet

28 §

Anläggning och nedläggning av begravningsplats

Kyrkofullmäktige fattar beslut om anläggning, utvidgning och nedläggning av en begravningsplats. Beslutet ska underställas kyrkostyrelsen för fastställelse.

29 §

Gravrätt

Bestämmelser om församlingars eller kyrkliga samfälligheters skyldighet att tillhandahålla gravplatser för avlidna finns i begravningslagen (457/2003). Kyrkorådet kan besluta att även en avliden som inte ges denna rätt i begravningslagen kan begravas på församlingens begravningsplats.

Församlingen överlåter rätt till en grav i samband med ett dödsfall. Samtidigt kan gravrätt överlåtas också till den avlidnas anhöriga. Kyrkorådet kan av särskilda skäl besluta om överlåtelse av en gravrätt även vid någon annan tidpunkt.

Den som innehar en gravrätt kan endast överlåta gravrätten till församlingen.

30 §

Gravrättens giltighetstid

En gravrätt överlåts för en bestämd tid på högst 50 år. Giltighetstiden räknas från ingången av det kalenderår som följer på överlåtelsen av graven. Gravrättens giltighetstid upphör dock tidigast vid utgången av det kalenderår då det har förflutit 15 år från den sista gravsättningen, dock inte förrän graven kan återanvändas.

Giltighetstiden för gravrätten kan på ansökan av rättsinnehavaren förlängas, om det inte medför olägenheter för en ändamålsenlig organisering eller skötsel av begravningsplatsen. Gravrätten är i kraft endast så länge som graven utgör en del av en fredad begravningsplats.

Gravrätten upphör utan uppsägning.

31 §

Innehavare av en gravrätt

Den som innehar en gravrätt företräder dem som får gravsättas i graven och för talan i frågor som gäller graven så som det föreskrivs i begravningslagen samt i denna lag och med stöd av den.

När graven överlåts avtalas om vem som innehar gravrätten. Om avtal inte har ingåtts inom ett år från den dag då graven överlåts eller om det avtal som ingicks inte kan följas på grund av omständigheterna har förändrats, blir den avlidnas efterlevande make innehavare av gravrätten eller, när det inte finns någon efterlevande make, de närmaste arvingarna till den avlidna som först gravsatts i graven. De närmaste arvingarna ska utse en innehavare av gravrätten som företräder dem i frågor som

gäller graven. Meddelande om den nya innehavaren av gravrätten ska lämnas till den myndighet i församlingen som svarar för begravningsväsendet.

Om de närmaste arvingarna till den avlidna som först gravsatts i graven inte har kommit överens om en ny innehavare av gravrätten, kan kyrkorådet utse en innehavare av gravrätten. Kyrkorådet kan ge företräde åt den som bor på orten eller den som har haft hand om skötseln av graven.

32 §

Gravsättningsordning

När en grav överläts avtalar man om vilka som får gravsättas i graven. Om inget avtal har gjorts i enlighet med 31 § 2 mom., får i graven i första hand gravsättas den avlidna för vilken graven har överlåtits och dennas make samt dessutom släktingar i rätt ned- eller uppstigande led samt makar till dessa i den ordning som dödsfallen inträffar. Om någon sådan släkting inte finns eller om den som innehar gravrätten samtycker till det, får i graven gravsättas den avlidnas syster och bror samt deras barn, adoptiv- och fosterbarn till nämnda personer samt makarna till samtliga dessa.

Med samtycke av den som innehar gravrätten kan den myndighet i församlingen som svarar för begravningsväsendet bevilja tillstånd för att gravsätta även någon annan avliden i graven.

33 §

Gravskötsel

Den som innehar gravrätten svarar för att graven sköts på ett sätt som är värdigt för begravningsplatsen. Kyrkofullmäktige kan dock besluta att grundskötseln av gravarna på begravningsplatsen eller på en del av den utförs på församlingens bekostnad. Kyrkofullmäktige kan besluta att församlingen ska ansvara för skötseln av en grav om det ur församlingens synvinkel anses viktigt att vårda minnet av den avlidna.

Församlingen kan avtala med den som innehar gravrätten om att församlingen för en bestämd tid mot ersättning tar över ansvaret för gravskötseln. Församlingen kan avtala om att ersättningarna för skötseln placeras i en gravvårdsfond, med vars tillgångar gravarna enligt avtalen ska skötas.

Kyrkorådet kan ålägga den som innehar gravrätten att iståndsätta en grav vars skötsel väsentligt har försummats. För iståndsättningen reserveras en tidsfrist på ett år från det att beslutet har delgivits innehavaren av gravrätten. Kyrkorådet kan besluta att gravrätten ska vara förverkad om försummelserna inte har åtgärdats. Bestämmelser om hur beslutet ska meddelas finns i 10 kap. 25 §.

34 §

Lösande av meningsskiljaktigheter

Meningsskiljaktigheter som gäller en gravrätt, vem som innehar en gravrätt och skyldigheterna för den som innehar en gravrätt, vem som får gravsättas i en grav, gravvårdar samt andra frågor som gäller en grav eller gravsättning avgörs av kyrkorådet, om inte något annat föreskrivs i begravningslagen.

35 §

Reglemente för begravningsväsendet, gravgårdsplan och dispositionsplan för en begravningsplats

Kyrkofullmäktige godkänner ett reglemente för begravningsväsendet och en gravgårdsplan och en dispositionsplan för varje begravningsplats. Reglementet för begravningsväsendet innehåller bestämmelser om

- 1) gravar,
- 2) gravbokföring,

- 3) kraven på gravskötsel,
- 4) godkännande av gravvårdar,
- 5) den ordning som ska iakttas på begravningsplatsen.

36 §

Begravningsväsendets avgifter

Församlingen ska ta ut avgifter för upplåtelse av gravplats och för tjänster i anslutning till gravsättningen och vid fastställandet av avgifterna ska församlingens kostnader för produktionen av tjänsten beaktas. Utöver detta tillämpas 6 § i begravningslagen på de avgifter som tas ut inom begravningsväsendet.

Kyrkofullmäktige beslutar om de avgifter som tas ut för gravarna.

37 §

Sambons ställning

Vad som i bestämmelserna om begravningsväsendet i denna lag föreskrivs om make eller efterlevande make gäller också den som vid tidpunkten för dödsfallet fortgående levde tillsammans med den avlidna i gemensamt hushåll under äktenskapsliknande förhållanden.

Kyrkböckerna

38 §

Kyrkböcker

Kyrkböckerna är

1) kyrkans gemensamma medlemsregister (*medlemsregistret*), som förs med hjälp av automatisk databehandling,

2) de manuella kyrkböckerna.

Manuella kyrkböcker är de familjeakter och förteckningar som före 2005 förts över döpta, dem som genomgått skriftskola och konfirmerade samt över personer för vilka äktenskapshinder har prövats, dem som vigts till äktenskap, avlidna och gravsatta, inflyttade och utflyttade samt dem som inträtt i eller utträtt ur kyrkan. Manuella kyrkböcker är också kyrkans befolkningsregister sådant det fördes innan lagen om trossamfundens medlemsregister (614/1998) trädde i kraft och de handlingar som hörde samman med dem.

Uppgifter i manuella kyrkböcker som har lagrats i medlemsregistret är en del av medlemsregistret.

39 §

Kyrkböckernas användningsändamål

Uppgifterna i kyrkböckerna används i församlingens och den kyrkliga samfällighetens verksamhet och förvaltning samt i utövandet av de rättigheter och fullgörandet av de skyldigheter som kyrkans medlemmar har.

Församlingen och den kyrkliga samfälligheten får använda uppgifterna i kyrkböckerna för att sköta de uppgifter och fullgöra de skyldigheter som föreskrivs för dem i denna lag eller med stöd av den eller i någon annan lag.

Kyrkostyrelsen får använda uppgifterna i medlemsregistret för att sköta uppgifter som föreskrivs i denna lag eller med stöd av den och för att framställa statistik och för att bedriva forskning i anslutning till kyrkans verksamhet. Domkapitlet får använda uppgifterna i medlemsregistret för att sköta uppgifter som föreskrivs i denna lag eller med stöd av den.

40 §

Centralregister

Församlingarna kan ordna kyrkobokföringen via ett gemensamt centralregister.

41 §

Uppgifter i medlemsregistret

I medlemsregistret införs sådana uppgifter om kyrkans medlemmar som överförs från de manuella kyrkböckerna och uppgifter enligt 4 och 5 § i lagen om trossamfundens medlemsregister.

Närmare bestämmelser om de uppgifter som avses i 5 § 6 och 7 punkten i lagen om trossamfundens medlemsregister finns i kyrkoordningen.

I medlemsregistret får registreras uppgifter om personer som inte är medlemmar av kyrkan med stöd av 5 § 3–5 punkten i lagen om trossamfundens medlemsregister. På behandlingen av dessa uppgifter tillämpas vad som i detta kapitel föreskrivs om behandlingen av uppgifter som gäller medlemmarna.

42 §

Församlingar och centralregister som registeransvariga

Registeransvariga är församlingarna och centralregistren. En registeransvarig får inte överlåta registerföringen till någon annan aktör.

I en församling är det kyrkoherden och vid ett centralregister direktören som

- 1) beslutar i frågor som gäller kyrkobokföring,
- 2) beslutar om behandlingen av uppgifter om en medlem,
- 3) svarar för att registeruppgifterna är korrekta,
- 4) beslutar om utlämnande av enskilda uppgifter om kyrkans medlemmar i kyrkboken i form av intyg, utdrag eller kopior.

43 §

Införande av uppgifter i medlemsregistret

Uppgifter om kyrklig vigsel, välsignelse av äktenskap, genomgången skriftskola och konfirmation får föras in i medlemsregistret även av en annan församling eller ett annat centralregister än den församling eller det centralregister vars medlem uppgiften gäller.

44 §

Kyrkostyrelsens uppgifter i anslutning till medlemsregistret

I fråga om medlemsregistret svarar kyrkostyrelsen för

- 1) registrets allmänna funktionsduglighet,
- 2) enhetliga registerfunktioner,
- 3) informationsförvaltningen,
- 4) datasäkerheten,
- 5) den elektroniska arkiveringen av uppgifter.

Kyrkostyrelsen beslutar om utlämnande av uppgifter via en teknisk anslutning och om utlämnande som inte gäller enskilda uppgifter om kyrkans medlemmar. Nödvändiga föreskrifter om hur uppgifterna får användas och hur de ska skyddas ska ges i beslutet.

45 §

Ansvaret för medlemsregistret

Ansvaret för medlemsregistret fördelar sig mellan församlingarna, centralregistren och kyrkostyrelsen på det sätt som anges i denna lag eller någon annan lag.

På anställda i arbetsavtalsförhållande i församlingen, centralregistret och kyrkostyrelsen tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar när dessa behandlar uppgifter om medlemmarna och befolkningen i medlemsregistret. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen (412/1974).

46 §

Uppföljning och övervakning av behandlingen av uppgifterna i medlemsregistret

Uppgifter som har lämnats ut ur medlemsregistret och som avses i 44 § 2 mom. får endast användas för det ändamål för vilket de har utlämnats. Uppgifter får lämnas vidare eller annars lämnas ut till utomstående endast om det föreskrivs om detta i lag eller om kyrkostyrelsen har gett tillstånd till det.

För uppföljning och övervakning av användningen av uppgifterna har kyrkostyrelsen trots sekretessbestämmelserna rätt att få nödvändig information av den som använder uppgifter som lämnats ut ur medlemsregistret via en teknisk anslutning.

En inspektör som har förordnats av kyrkostyrelsen har rätt att utföra inspektioner för att övervaka användningen och skyddet av uppgifter som lämnats ut ur medlemsregistret via en teknisk anslutning. Trots sekretessbestämmelserna har inspektören rätt att undersöka den maskinvara och programvara som använts vid behandlingen av de uppgifter som lämnats ut ur medlemsregistret och att i detta sammanhang i den utsträckning inspektionen kräver få tillträde till sådana lokaler som den som använder uppgifterna förfogar över, dock inte till sådana som omfattas av hemfriden. Inspektionen ska utföras så att den inte medför onödiga olägenheter eller kostnader för den som inspekteras.

47 §

Rätt att använda medlemsregistret samt användarrätts- och loggregister

Kyrkostyrelsen beslutar om beviljande av användarrätt för behandling av uppgifterna i medlemsregistret. Församlingens kyrkoherde kan besluta om att bevilja användarrätt för behandling av uppgifter om församlingens medlemmar. Direktören för ett centralregister eller en tjänsteinnehavare som utsetts av direktören kan besluta om att bevilja användarrätt för behandling av uppgifter om medlemmar i de församlingar som hör till centralregistret.

Kyrkostyrelsen ska för administrationen av användarrätterna föra ett användarrättsregister över dem som har beviljats rätt att behandla uppgifter i medlemsregistret. I användarrättsregistret registreras

- 1) användarens namn, personbeteckning, användarnamn och organisation,
- 2) uppgifter om användarrättens innehåll och omfattning,
- 3) uppgifter om beslutet om användarrätt.

Kyrkostyrelsen ska föra ett loggregister över behandlingen av uppgifter i medlemsregistret för att följa användningen samt för tillsyn och skydd. I loggregistret registreras

- 1) användarens användarnamn,
- 2) tidpunkten för behandlingen,
- 3) de uppgifter eller uppgiftskategorier som behandlats.

Kyrkostyrelsen ska förvara de uppgifter som registrerats i användarregistret fem år från det att användarrätten upphört och de uppgifter som registrerats i loggregistret fem år från ingången av det kalenderår som följer på tidpunkten för registreringen.

48 §

Kyrkostyrelsens föreskrifter

Kyrkostyrelsen ger närmare föreskrifter om

1) medlemsregistrens allmänna funktionsduglighet, enhetliga registerfunktioner, informationsförvaltningen och datasäkerheten,

2) ordnandet och förvaringen av kyrkböcker samt villkoren för att förstöra kyrkböcker.

Kyrkostyrelsen beslutar om de avgifter som tas ut för utlämnandet av uppgifter.

49 §

Förvaring och deponering av kyrkböcker

Kyrkböckerna ska förvaras varaktigt, om inte kyrkostyrelsen med stöd av 48 § 1 mom. i fråga om vissa uppgifter eller handlingar särskilt bestämmer något annat.

Manuella kyrkböcker kan deponeras hos arkivverket. Bestämmelser om deponeringen finns i kyrkoordningen. De deponerade kyrkböckerna är församlingens och den kyrkliga samfällighetens egendom.

Förvaringen av de uppgifter i medlemsregistret som ska förvaras varaktigt kan också anförtros en utomstående tjänsteleverantör så som kyrkostyrelsen beslutar.

50 §

Anmälningsskyldighet

När en präst har döpt eller jordfäst en person ska han eller hon omedelbart anmäla förrättningen till den församling eller det religionssamfund som den döpta upptas som medlem av eller som den avlidna var medlem av. Anmälan ska innehålla åtminstone namn och personbeteckning eller födelsetid, uppgift om vårdnadshavarna för ett minderårigt barn som döpts, uppgift om faddrarna samt uppgift om förrättningen och tidpunkten för den.

Bestämmelser om den anmälan som ska lämnas om vigsel till äktenskap utfärdas särskilt.

51 §

Förhållande till övrig lagstiftning

På behandlingen av de personuppgifter som avses i denna lag tillämpas i övrigt personuppgiftslagen (523/1999), lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) och lagen om befolkningsdatasystemet och Befolkningsregistercentralens certifikattjänster (661/2009).

På kyrkostyrelsens rätt att använda och lämna ut uppgifter ur användarrätsregistret och loggregistret tillämpas vad som föreskrivs om Befolkningsregistercentralens rätt att använda och lämna ut uppgifter ur användarregistret och loggregistret i 54 § 1 mom. samt 55, 57 och 58 § i lagen om befolkningsdatasystemet och Befolkningsregistercentralens certifikattjänster.

4 kap.

Stiften

1 §

Stift

Stiftet sköter själv sin verksamhet och sin ekonomi i enlighet med denna lag och kyrkoordningen samt enligt bestämmelser som utfärdats med stöd av dem.

På ekonomiskötseln i stiftet tillämpas i tillämpliga delar bestämmelserna om ekonomiskötseln i en församling eller kyrklig samfällighet i denna lag och i kyrkoordningen.

2 §

Stiftets organ

Stiftsförvaltningen sköts av biskopen, stiftsfullmäktige, domkapitlet, direktionerna och domkapitlets tjänsteinnehavare.

3 §

Biskopen

Biskopen leder förvaltningen och verksamheten i sitt stift och utövar tillsyn över församlingarna och prästerna.

I ärkestiftet finns en ärkebiskop och en biskop. Närmare bestämmelser om fördelningen av ansvarsområden och uppgifter mellan ärkebiskopen och biskopen finns i kyrkoordningen.

4 §

Stiftsfullmäktige

Stiftsfullmäktiges uppgift är att stödja och främja fullgörandet av kyrkans uppgift i stiftet och dess församlingar.

Stiftsfullmäktiges mandatperiod börjar den 1 maj som följer närmast efter valet och är fyra år.

Stiftsfullmäktige kan för sin mandatperiod tillsätta direktioner som lyder under domkapitlet och vilkas uppgifter bestäms i instruktioner som stiftsfullmäktige antar.

5 §

Initiativ till stiftsfullmäktige

Rätt att lägga fram initiativ för stiftsfullmäktige har

- 1) medlemmarna av stiftsfullmäktige,
- 2) domkapitlet,
- 3) kyrkoråden,
- 4) de gemensamma kyrkoråden,
- 5) församlingsråden,
- 6) minst tio medlemmar som är röstberättigade i församlingsval i någon församling som hör till stiftet (*medlemsinitiativ*).

Varje initiativtagare ska vid sin egenhändig tecknade underskrift tydligt anteckna sitt namn, födelsedatum och den församling där han eller hon har rösträtt. I initiativdokumentet ska dessutom nämnas avsändarens namn och kontaktuppgifter.

Initiativtagaren ska informeras om vilka åtgärder stiftsfullmäktige har vidtagit med anledning av initiativet.

6 § *Domkapitlet*

Domkapitlet har i uppgift att

- 1) sköta stiftets verksamhet, förvaltning och ekonomi,
- 2) företräda kyrkan i stiftsärenden och föra talan vid domstolar och andra myndigheter samt ingå avtal som gäller stiftet och utföra övriga rättshandlingar,
- 3) ha tillsyn över församlingarnas och de kyrkliga samfälligheternas verksamhet och förvaltning samt över hur tjänsteinnehavarna och arbetstagarna samt det övriga prästerskapet sköter sina uppgifter,
- 4) sköta övriga uppgifter som föreskrivs för det i denna lag och kyrkoordningen samt de uppgifter i stiftet som inte ska skötas av någon annan stiftsmyndighet.

7 § *Delegering av domkapitlets beslutanderätt*

Domkapitlets beslutanderätt kan delegeras till en tjänsteinnehavare.

Beslutanderätt får inte delegeras om ärendet gäller

- 1) godkännande för ordination,
- 2) tillsättande av ett tjänste- eller arbetsavtalsförhållande för längre tid än sex månader eller avslutande av ett tjänste- eller arbetsavtalsförhållande,
- 3) ett ärende som underställts domkapitlet,
- 4) en framställning till stiftsfullmäktige,
- 5) en begäran om omprövning,
- 6) ett ärende som ska behandlas av ett fulltaligt domkapitel.

5 kap.

Centralförvaltningen

1 § *Kyrkomötets sammansättning och mandatperiod*

Kyrkans ombud vid kyrkomötet är

- 1) biskoparna i stiftet,
- 2) fältbiskopen,
- 3) 96 genom val utsedda ombud av vilka 32 är präster och 64 är lekmän,
- 4) samernas ombud som väljs av sametinget,
- 5) ett ombud som statsrådet utser.

Ombuden ska vara medlemmar av kyrkan. Ett av de lekmannaombud som avses i 1 mom. 3 punkten ska väljas från församlingarna på Åland.

Domkapitlet utser inom sig ett prästombud i stället för biskopen, om biskopstjänsten är vakant eller biskopen har förhinder. Domkapitlet i ärkestiftet utser ett prästombud endast om varken ärkebiskopen eller biskopen deltar i kyrkomötet.

Kyrkomötets mandatperiod börjar den 1 maj som följer närmast efter valet och är fyra år.

2 § *Kyrkomötets uppgifter*

Kyrkomötet ska behandla ärenden som gäller kyrkans lära och arbete samt kyrkans lagstiftning, förvaltning och ekonomi.

Kyrkomötet ska

- 1) godkänna och förordna om ibruktagande av bibelöversättning, den kristna läran, psalmbok och kyrkohandbok
- 2) behandla frågor som kräver sådana principiella ställningstaganden som gäller kyrkans tro och lära eller baserar sig på dem, samt vidta åtgärder med anledning av dessa,
- 3) lägga fram förslag om att kyrkolag ska stiftas, ändras eller upphävas samt godkänna kyrkoordningen,
- 4) ge utlåtanden, göra framställningar och uttala önskemål till statsrådet i viktiga frågor som gäller förhållandet mellan kyrkan och staten,
- 5) besluta om att ett stift ska grundas, dess gränser ändras eller att stiftet ska dras in på det sätt som anges i 2 kap. 4 § 1 mom.,
- 6) besluta om kyrkans förhållande till andra kyrkor, religionssamfund och mellankyrkliga organisationer samt om samarbetet med dem,
- 7) godkänna en organisation som kyrkans missionsorganisation och upphäva denna ställning,
- 8) inrätta och dra in tjänsterna som ärkebiskop, biskop och ledande tjänsteinnehavare vid kyrkostyrelsens kansli,
- 9) välja och entlediga den ledande tjänsteinnehavaren vid kyrkostyrelsens kansli och de medlemmar av kyrkostyrelsen som avses i 6 § 1 mom. 3 och 4 punkten,
- 10) godkänna verksamhets- och ekonomiplanerna samt budgetarna för kyrkans centralfond och kyrkans pensionsfond och besluta
 - a) om församlingarnas årliga avgift till kyrkans centralfond och kyrkans pensionsfond,
 - b) om grunderna för fördelningen av den finansiering som avses i lagen om statlig finansiering till evangelisk-lutherska kyrkan för skötseln av vissa samhällsuppgifter (430/2015) mellan församlingar, kyrkliga samfälligheter och kyrkostyrelsen,
- 11) låta granska räkenskaperna och förvaltningen för de fonder som förvaltas av kyrkans centralfond och kyrkans pensionsfond samt för övriga fonder och andra tillgångar som kyrkostyrelsen och stiftsmyndigheterna förvaltar samt fastställa boksluten för dem och besluta om beviljande av ansvarsfrihet,
- 12) handlägga de övriga ärenden som föreskrivs för kyrkomötet i denna eller någon annan lag eller i kyrkoordningen.

3 § *Framställningar och initiativ till kyrkomötet*

Biskopsmötet, kyrkostyrelsen och stiftsfullmäktige har rätt att göra framställningar till och ett kyrkomötesombud rätt att ta initiativ vid kyrkomötet.

4 § *Beslut som ska fattas med kvalificerad majoritet vid kyrkomötet*

Ett utskotts förslag som i den första behandlingen i kyrkomötets plenum godkänts till alla delar ska tas upp till andra behandling i ett separat plenum i den form som det blivit godkänt i den första behandlingen, om ärendet gäller

- 1) bibelöversättning, den kristna läran, psalmbok eller kyrkohandbok,

2) principiella ställningstaganden som rör kyrkans tro och lära eller som grundar sig på dem samt vidtagande av åtgärder med anledning av dessa,

3) förslag till stiftande, ändring eller upphävande av kyrkolagen eller godkännande av kyrkoordningen.

Förslaget godkänns om det i den andra behandlingen får minst tre fjärdedelar av de avgivna rösterna.

5 §

Biskopsmötet

Medlemmar av biskopsmötet är biskoparna i stiftet.

Biskopsmötet har i uppgift att behandla frågor som gäller kyrkans tro, undervisning och arbete samt att meddela närmare föreskrifter om verkställigheten av kyrkoordningen i enlighet med vad som föreskrivs i kyrkoordningen.

En medlem av biskopsmötet samt kyrkomötet, domkapitlen och kyrkostyrelsen har rätt att ta initiativ vid biskopsmötet.

6 §

Kyrkostyrelsens sammansättning och mandatperiod

Medlemmar av kyrkostyrelsen är

- 1) ärkebiskopen som ordförande,
 - 2) två biskopar som utses av biskopsmötet,
 - 3) två präster som utses av kyrkomötet,
 - 4) de lekmän som utses av kyrkomötet så att en lekman utses för varje stift.
- Lekmannamedlemmarna ska vara valbara till lekmannaombud vid kyrkomötet.
Kyrkostyrelsens mandatperiod är fyra år.

7 §

Delegering av beslutanderätt

Kyrkostyrelsens ämbetskollegium, direktorer eller en tjänsteinnehavare vid kyrkostyrelsen kan på det sätt som anges i kyrkoordningen ges rätt att avgöra ärenden för kyrkostyrelsen.

Medlemmar av ämbetskollegiet är den ledande tjänsteinnehavaren och avdelningscheferna vid kyrkostyrelsens kansli.

8 §

Kyrkostyrelsens uppgifter

Kyrkostyrelsen har i uppgift att sköta kyrkans gemensamma förvaltning, ekonomi och verksamhet samt övriga uppgifter som anges i denna lag eller kyrkoordningen eller som inte hör till någon annan myndighet inom kyrkan.

Kyrkostyrelsen meddelar närmare föreskrifter om verkställigheten av denna lag och kyrkoordningen på det sätt som föreskrivs särskilt i denna lag och kyrkoordningen.

Kyrkostyrelsen sköter kyrkans relationer till staten och det övriga samhället, bevakar kyrkans intressen och ger de utlåtanden som statsrådet begär av kyrkan, om inget annat följer av 2 § 2 mom.

Kyrkostyrelsen företräder kyrkan och för dess talan vid domstolar och andra myndigheter samt ingår avtal och utför andra rättshandlingar på kyrkans vägnar, om inte något annat följer av 4 kap. 6 § 2 punkten eller av 18 § i detta kapitel.

9 §

Kyrkans centralfond

Kyrkans centralfond är en gemensam fond för kyrkan med tillgångar som används i enlighet med centralfondens budget för

- 1) att understöda församlingar och kyrkliga samfälligheter med svag ekonomisk ställning samt för att utveckla samarbetet mellan församlingarna och utveckla församlingsstrukturen,
- 2) att finansiera församlingarnas och de kyrkliga samfälligheternas kostnader för uppgifter i anslutning till begravningsväsendet, folkbokföringen samt underhållet av kulturhistoriskt värdefulla byggnader och inventarier,
- 3) de utgifter som stiftet och kyrkans centralförvaltning har,
- 4) kyrkans gemensamma syften samt för betalning av kyrkans övriga utgifter enligt lag och förbindelser.

Helsingfors är hemort för kyrkans centralfond.

10 §

Kyrkans pensionsfond

Kyrkans pensionsfond är pensionsanstalt för kyrkan och sköter dess uppgifter i enlighet med vad som föreskrivs särskilt. Tillgångarna i kyrkans pensionsfond används för betalning av pensioner och familjepensioner.

Helsingfors är hemort för kyrkans pensionsfond.

11 §

Avgifter till kyrkans centralfond

Varje församling eller kyrklig samfällighet ska årligen till kyrkans centralfond betala

- 1) högst tio procent av den kalkylerade kyrkoskatten vid den senast verkställda beskattningen (*grundavgift*),
- 2) en avgift som bestäms enligt de grunder som kyrkomötet fastställt (*serviceavgift*) för skötseln av de uppgifter som avses i 5 kap. 12 § 5 punkten i kyrkoordningen.

12 §

Avgifter till kyrkans pensionsfond

Varje församling eller kyrklig samfällighet samt domkapitlen och kyrkostyrelsen ska årligen till kyrkans pensionsfond betala

- 1) för betalning och fondering av pensioner och familjepensioner en avgift som bestäms i procent av den lön som under finansåret i fråga betalas till tjänsteinnehavare och arbetstagare vilka omfattas av pensionsskyddet (*pensionsavgift*), varvid också fri bostad inklusive värme hänförs till lönen,
 - 2) invalidpensionernas självriskandelar, vilka bestäms enligt de grunder som kyrkomötet fastställer.
- För utökning av kyrkans pensionsfond betalar varje församling och kyrklig samfällighet årligen till kyrkans pensionsfond högst åtta procent av kyrkoskatten vid den senast verkställda beskattningen (*pensionsfondsavgift*).

13 §

Dröjsmålspåföljder

På de avgifter som föreskrivs i 11 och 12 § ska vid dröjsmål med betalningen betalas en årlig dröjsmålsränta enligt en ränteprocent som kyrkomötet fastställer. Räntesatsen får vara högst den som

bestäms i 4 § 1 mom. i räntelagen (633/1982). En ändring i referensräntan ska beaktas från ingången av det kalenderår som följer på ändringen. Kyrkostyrelsen kan av särskilda skäl på ansökan helt eller delvis befria en församling och en kyrklig samfällighet från skyldigheten att betala dröjsmålsränta.

En avgift som församlingen eller den kyrkliga samfälligheten åläggs att betala med stöd av 11 § och 12 § 2 punkten är direkt utsökbar. Bestämmelser om indrivning av en sådan avgift finns i lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007).

14 §

Understöd från centralfonden

Församlingar och kyrkliga samfälligheter beviljas komplettering av skatteintäkterna och understöd enligt prövning ur kyrkans centralfond.

15 §

Fördelning av finansiering för vissa samhällsuppgifter

Kyrkans centralfond fördelar den årliga finansiering som avses i lagen om statlig finansiering till evangelisk-lutherska kyrkan för skötseln av vissa samhällsuppgifter mellan församlingarna och de kyrkliga samfälligheterna.

Kyrkostyrelsen har rätt att i enlighet med kyrkomötets beslut använda en del av finansieringen för de lagstadgade uppgifter för kyrkostyrelsen som gäller förvaltandet av kyrkans gemensamma medlemsregister.

16 §

Tillsyn över placeringsverksamheten

Finansinspektionen har tillsyn över den placeringsverksamhet som kyrkans pensionsfond bedriver. Bestämmelser om Finansinspektionens befogenheter och tillsynsavgifter utfärdas genom en särskild lag.

17 §

Närmare bestämmelser om kyrkans centralfond och kyrkans pensionsfond

I kyrkoordningen finns närmare bestämmelser om skötseln av kyrkans centralfonds och kyrkans pensionsfonds ekonomi, om betalningen av avgifterna till kyrkans centralfond och kyrkans pensionsfond samt om understöden från centralfonden och om ansökningsförfarandet.

På revisionen av kyrkans pensionsfond och kyrkans centralfond samt av övriga fonder och tillgångar som innehas av kyrkostyrelsen och stiftet tillämpas revisionslagen (1141/2015). På skötseln av ekonomin tillämpas i övrigt bestämmelserna om skötseln av ekonomin i en församling eller kyrklig samfällighet i denna lag och i kyrkoordningen.

18 §

Kyrkans arbetsmarknadsverk

I anslutning till kyrkostyrelsen finns kyrkans arbetsmarknadsverk som bevakar församlingarnas, de kyrkliga samfälligheternas, domkapitlens och kyrkostyrelsens intressen i arbetsmarknadsfrågor.

Kyrkans arbetsmarknadsverk har i uppgift att för församlingarna, de kyrkliga samfälligheterna, domkapitlen och kyrkostyrelsen förhandla och genom tjänste- och arbetskollektivavtal avtala om an-

ställningsvillkoren för tjänsteinnehavare och arbetstagare i deras tjänst samt om samarbete inom arbetarskyddet enligt vad som föreskrivs särskilt. Arbetsmarknadsverket sköter även de övriga uppgifter som enligt lag hör till evangelisk-lutherska kyrkans arbetsmarknadsverk. Arbetsmarknadsverket kan ge rekommendationer i allmänna frågor som gäller anställningsförhållanden, resultatriktning och arbetslivskvalitet.

Arbetsmarknadsverkets beslutanderätt utövas av dess delegation, om inte beslutanderätten i en instruktion har getts till något av delegationens organ eller en tjänsteinnehavare vid kyrkostyrelsen.

6 kap.

Församlingens och kyrkans ekonomi

1 §

Användning av tillgångarna

De tillgångar som en församling eller en kyrklig samfällighet har ska användas endast i syfte att utföra deras uppgift. Medel som tillhör kyrkans centralfond och kyrkans pensionsfond får enbart användas för att fullgöra uppgifter som ålagts kyrkan.

2 §

Kyrkoskatt

En församlingsmedlem ska genom att betala kyrkoskatt delta i finansieringen av församlingens, den kyrkliga samfällighetens och kyrkans uppgifter. Bestämmelser om grunderna för kyrkoskatten och befrielse från kyrkoskatt finns i lagen om skyldighet för medlemmar i evangelisk-lutherska församlingar att betala skatt till församlingen (1013/2012). Beslut om befrielse från kyrkoskatt fattas av kyrkorådet eller gemensamma kyrkorådet.

Med kyrkoskatten täcks det belopp som utöver de andra inkomsterna behövs för att betala utgifterna enligt den budget som kyrkofullmäktige eller gemensamma kyrkofullmäktige godkännt. Kyrkofullmäktige eller gemensamma kyrkofullmäktige beslutar om inkomstskattesatsens storlek med en noggrannhet på 0,05 procentenheter.

3 §

Redovisningsskyldiga

Redovisningsskyldig är den förtroendevalda och den tjänsteinnehavare som

- 1) beslutar om en åtgärd som avser en utgift eller inkomst eller deltar i detta beslutsfattande,
- 2) godkänner att en utgift betalas eller en inkomst accepteras,
- 3) förvaltar penningtillgångar eller annan egendom i en församling, en kyrklig samfällighet eller i kyrkan eller som deltar i beslut om placeringen av tillgångarna,
- 4) har i uppgift att bevaka församlingens, den kyrkliga samfällighetens eller kyrkans ekonomiska intressen eller att övervaka skötseln av dess tillgångar eller dess bokföring.

Redovisningsskyldiga är dock inte medlemmar av kyrkofullmäktige eller gemensamma kyrkofullmäktige, kyrkomötesombud eller revisorer.

4 §

Ekonomistadga och övriga bestämmelser om ekonomin

Närmare bestämmelser om hur ekonomiförvaltningen ordnas finns i ekonomistadgan som godkänts av kyrkofullmäktige, gemensamma kyrkofullmäktige eller stiftsfullmäktige. Kyrkostyrelsen godkänner ekonomistadgan för kyrkans centralfond och kyrkans pensionsfond.

I fråga om bokföringsskyldighet, bokföring och bokslut i en församling, en kyrklig samfällighet, kyrkans centralfond och kyrkans pensionsfond tillämpas bokföringslagen (1336/1997). I fråga om revision tillämpas lagen om revision inom den offentliga förvaltningen och ekonomin (1142/2015) till den del inget annat anges i denna lag eller i kyrkoordningen.

5 §

Revisorns ansvar

På revisorn i en församling och en kyrklig samfällighet tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar när han eller hon utför ett revisionsuppdrag enligt bestämmelserna i denna lag och i kyrkoordningen. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen.

7 kap.

Prästämbetet

1 §

Prästämbetet, präst och prästtjänst

I denna lag avses med

- 1) *prästämbetet* enligt de lutherska bekännelseskriterierna det kyrkans ämbete som instiftats för förkunnande av evangelium och förvaltande av sakramenten och till vilket man kallas och till vilket man vigs vid ordinationen,
- 2) *präst* den som i enlighet med kyrkoordningen antingen har vigts till eller beviljats rätt att utöva prästämbetet i Evangelisk-lutherska kyrkan i Finland,
- 3) *prästtjänst* en sådan tjänst i en församling, en kyrklig samfällighet, ett domkapitel eller vid kyrkostyrelsen som inrättats genom ett förvaltningsbeslut och till vilken endast en präst kan utses.

2 §

Beslut om vinning till prästämbetet

Biskopen och domkapitlet beslutar om godkännande för prästvigning.

3 §

Bikthemligheten

En präst får inte yppa det som anförtros honom eller henne vid enskild bikt eller annars vid själavård och inte heller vem den person som har anförtrott sig åt prästen är.

När en präst hörs som vittne får han eller hon inte yppa det som anförtrots vid enskild bikt eller själavård.

Om någon vid enskild bikt eller själavård yppar planer på ett grovt brott som enligt allmän lag ska anges, ska prästen uppmana honom eller henne att anmäla det till myndigheterna eller till den som

hotas av fara. Om den som biktat sig inte samtycker ska prästen lämna myndigheterna upplysningar i en sådan omfattning som är möjlig utan att den som biktat sig blir direkt eller indirekt avslöjad.

4 §

Skriftlig anmärkning och avstängning från prästämbetet

Domkapitlet kan ge en präst en skriftlig anmärkning eller stänga av honom eller henne från prästämbetet för minst en och högst sex månader om

- 1) prästen inte har hållit sig till kyrkans bekännelse,
- 2) prästen handlar i strid med de skyldigheter som prästämbetet medför och i strid med prästlöftet eller försummar dem eller uppför sig på ett sätt som är olämpligt för en präst.

Domkapitlet kan stänga av prästen från prästämbetet för den tid som en utredning eller rättegång pågår om prästen på sannolika skäl kan misstänkas ha gjort sig skyldig till

- 1) tjänstebrott i sin tjänsteutövning eller på något annat sätt handlat i strid mot sina skyldigheter,
- 2) ett brott utanför sin tjänsteutövning och de omständigheter som framkommit i fallet kan inverka på hans eller hennes förutsättningar att sköta prästämbetet.

Uppenbara tjänstebrott ska utan dröjsmål polisanmälas.

Biskopen kan på de grunder som avses i 2 mom. tillfälligt stänga av en präst från prästämbetet för högst fyra veckor. Biskopen ska utan dröjsmål föra beslutet om avstängning från prästämbetet till domkapitlet för avgörande.

Beslut om avstängning från prästämbetet kan verkställas omedelbart.

5 §

Avsked från och förlust av prästämbetet

Domkapitlet beviljar på ansökan avsked från prästämbetet.

Domkapitlet beslutar att en präst ska förlora sitt prästämbete om

- 1) prästen har utträtt ur kyrkan,
- 2) prästen inte under den avstängning från prästämbetet som avses i 4 § 1 mom. 1 punkten har ansökt om avsked från prästämbetet eller visat att han eller hon vill hålla sig till kyrkans bekännelse.

Domkapitlet kan besluta att en präst ska förlora sitt prästämbete om

- 1) prästen handlar i strid med de skyldigheter som prästämbetet medför och i strid med prästlöftet eller försummar skyldigheter eller uppför sig på ett sätt som visar att han eller hon är uppenbart olämplig att vara präst,
- 2) prästen har dömts till ett straff för ett sådant brott som visar att han eller hon är uppenbart olämplig att vara präst.

6 §

Återbördande av prästämbetet

Biskopen och domkapitlet kan på begäran återge en präst prästämbetet.

8 kap.

Personal*Allmänna bestämmelser om personalen*

1 §

Arbetsgivare och personal

Med arbetsgivare avses i detta kapitel församlingar, kyrkliga samfälligheter, domkapitel och kyrkostyrelsen. En kyrklig samfällighet och de församlingar som hör till samfälligheten är en enda arbetsgivare i ärenden som gäller villkoren i anställningsförhållandet.

Domkapitlet har i frågor som gäller tjänsteförhållandet för tjänsteinnehavare i en församling eller i en kyrklig samfällighet uppgifter som hör till arbetsgivaren, i enlighet med vad som föreskrivs i denna lag och i kyrkoordningen eller i någon annan lag.

Den personal som är anställd hos arbetsgivaren står i ett tjänsteförhållande eller ett arbetsavtalsförhållande. På tjänsteförhållanden tillämpas vad som föreskrivs om dem i denna lag och i kyrkoordningen eller i någon annan lag. På arbetsavtalsförhållanden tillämpas vad som särskilt föreskrivs om dem och dessutom vad som föreskrivs om dem i denna lag.

2 §

Tjänsteförhållande, tjänst och tjänsteinnehavare

Med ett tjänsteförhållande avses ett offentlighetsligt anställningsförhållande mellan arbetsgivaren och tjänsteinnehavaren.

En tjänst inrättas för en uppgift som ska utföras i ett tjänsteförhållande. Av grundad anledning kan en person anställas i tjänsteförhållande för en viss tid utan att en tjänst inrättas.

Med en tjänsteinnehavare avses den som står i ett tjänsteförhållande till arbetsgivaren.

3 §

Kyrkans tjänste- och arbetskollektivavtal

Mellan evangelisk-lutherska kyrkans arbetsmarknadsverk och de föreningar som bildats för att bevaka tjänsteinnehavarnas och arbetstagarnas intressen kan, så som särskilt föreskrivs, genom tjänste- och arbetskollektivavtal avtalas om lönesättningen och andra villkor i anställningsförhållandet för dem som är anställda hos en arbetsgivare, oberoende av vad som föreskrivs om villkoren i denna lag eller i andra författningar som gäller församlingarna, de kyrkliga samfälligheterna, domkapiteln eller kyrkostyrelsen.

4 §

Övriga bestämmelser och föreskrifter om tjänsteinnehavares anställningsförhållanden

Utöver bestämmelserna i denna lag och föreskrifterna i tjänstekollektivavtal om villkoren i tjänsteinnehavares anställningsförhållanden utfärdas kompletterande bestämmelser och föreskrifter genom kyrkoordningen eller genom arbetsgivarnas reglementen eller instruktioner.

5 §
Språkkunskaper

De språkkunskaper som krävs av en tjänsteinnehavare anges i kyrkoordningen så att bestämmelserna i 2 kap. 6–10 § beaktas. Dispens kan av särskilda skäl beviljas från de föreskrivna kraven på språkkunskaper. Dispens för den som söker en tjänst som präst eller lektor i en församling eller i en kyrklig samfällighet beviljas av domkapitlet. Dispens för sökande till andra tjänster beviljas av den myndighet som är behörig att inrätta tjänsten i fråga.

När en tjänst eller ett arbetsavtalsförhållande tillsätts beaktas även sökande som först efter ansökningstidens utgång har visat de språkkunskaper som krävs, om detta inte fördröjer handläggningen av ärendet.

Myndigheten ska genom att ordna utbildning och genom andra personalpolitiska åtgärder se till att personalen har tillräckliga språkkunskaper för att kunna sköta myndighetens uppgifter i enlighet med de krav som ställs i språklagen, samiska språklagen och i annan lagstiftning.

6 §
Tystnadsplikt

På en tjänsteinnehavares och arbetstagares tystnadsplikt tillämpas förutom denna lag de bestämmelser som gäller tystnadsplikten i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet och i någon annan lag.

7 §
Militärpräster

Vid försvarsmakten kan det finnas prästtjänster. Fältbiskopen, som är ledare för försvarsmaktens andliga arbete, sköter ledningen av och tillsynen över militärprästerna. När en militärpräst utövar sitt prästämbete lyder han eller hon under fältbiskopen. Bestämmelser om domkapitlets behörighet i fråga om militärprästernas prästämbete finns i 7 kap. 4–6 §. I övrigt tillämpas i fråga om tjänsterna som militärpräst och fältbiskop vad som föreskrivs särskilt om dem.

8 §
Fängelsepräster

Vid fängelser kan det finnas prästtjänster. Tjänsteinnehavaren lyder i fråga om de skyldigheter som hör till prästämbetet under domkapitlet.

Domkapitlet tillsätter en prästtjänst som inrättats vid ett fängelse efter att ha förklarat tjänsten ledig och efter att ha fått ett utlåtande om de sökande av den behöriga myndigheten. Domkapitlet förordnar vid behov en tjänsteinnehavare att sköta tjänsten interimistiskt och en vikarie.

9 §
Pensioner

Bestämmelser om tjänsteinnehavares och arbetstagares rätt till pension samt om rätt för tjänsteinnehavares och arbetstagares förmånstagare att få familjepension utfärdas särskilt.

Inledande av ett tjänsteförhållande

10 §

Tjänsteförhållandets längd

En tjänsteinnehavare anställs i ett tjänsteförhållande tills vidare eller för viss tid.

En tjänsteinnehavare kan anställas för viss tid endast om

- 1) tjänsteinnehavaren själv begär det,
- 2) särskilda bestämmelser finns om anställning för viss tid, eller
- 3) uppgiftens art, ett vikariat, frågan om hur skötseln av uppgifterna i ett vakant tjänsteförhållande ska ordnas eller någon annan jämförbar omständighet som har samband med arbetsgivarens verksamhet kräver det.

En tjänsteinnehavare som utan en grund enligt 2 mom. anställts för viss tid eller som utan grundad anledning upprepade gånger efter varandra anställts för viss tid har när tjänsteförhållandet avslutas rätt att få ersättning som motsvarar lönen för minst sex och högst 24 månader. Ersättningskravet ska läggas fram inom sex månader efter det att tjänsteförhållandet avslutats.

I kyrkoordningen finns bestämmelser om de tjänster där anställningen på grund av uppgifternas art alltid är visstidsanställning.

11 §

Anställning av en långtidsarbetslös i ett tjänsteförhållande för viss tid

Anställning i ett tjänsteförhållande för viss tid förutsätter inte en sådan grundad anledning som avses i 10 § 2 mom., om den som anställs är en person som enligt uppgift från arbets- och näringsbyrå har varit arbetslös arbetssökande utan avbrott de senaste 12 månaderna. En anställning på högst två veckor utgör emellertid inget avbrott i arbetslösheten. Det att arbetsgivarens behov av arbetskraft är permanent på det sätt som avses i 9 § utgör inget hinder för anställning i ett tjänsteförhållande för viss tid.

En person betraktas som arbetslös arbetssökande i enlighet med vad som föreskrivs i 1 kap. 3 § i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice (916/2012).

Den maximala längden för ett tjänsteförhållande för viss tid är ett år. Tjänsteförordnandet kan förnyas högst två gånger inom ett år från det att det första tjänsteförhållandet för viss tid började löpa. Sammanlagt får längden av tjänsteförhållandena dock inte överskrida ett år.

12 §

Offentligt ansökningsförfarande och undantag från detta

Anställning i ett tjänsteförhållande sker genom ett offentligt ansökningsförfarande. Ansökningstiden är minst 14 kalenderdagar från det att annonsen publicerades i det allmänna datanätet på det sätt som anges i 10 kap. 22 §.

Den myndighet som beslutar om anställning i ett tjänsteförhållande kan av grundad anledning besluta att ansökningstiden förlängs, att ett nytt ansökningsförfarande inleds eller att tjänsten inte tillställs. I en annons om det nya ansökningsförfarandet ska nämnas huruvida tidigare ansökningar kommer att beaktas.

Undantag från det offentliga ansökningsförfarandet kan göras när

- 1) en person anställs för att sköta en tjänst som vikarie eller för viss tid i ett vakant tjänsteförhållande,
- 2) en tjänsteinnehavare som sagts upp av ekonomiska orsaker eller av produktionsorsaker anställs i ett annat tjänsteförhållande,
- 3) ett tjänsteförhållande enligt 37 § erbjuds en deltidсанställd tjänsteinnehavare,

- 4) en tjänsteinnehavare enligt 39 § flyttas till ett annat tjänsteförhållande,
- 5) den som utsetts till en tjänst säger upp sig före den dag då tjänsteutövningen ska inledas och till tjänsten utses någon annan som sökt tjänsten och som uppfyllde behörighetsvillkoren när ansökningstiden löpte ut,
- 6) en anställd hos någon annan arbetsgivare anställs i ett tjänsteförhållande i samband med överföring av verksamhet enligt 40 §,
- 7) domkapitlet utfärdar ett tjänsteförordnande för en lämplig präst till en tjänst som församlingspastor tills vidare,
- 8) domkapitlet utser en person att interimistiskt sköta tjänsten som präst i församlingen,
- 9) det finns något annat särskilt vägande skäl.

13 §

Anställning i tjänsteförhållande

I ett tjänsteförhållande som offentligt har förklarats ledigt kan endast den anställas som skriftligt har sökt tjänsten innan ansökningstiden löpte ut och som då uppfyllde behörighetsvillkoren. Till ansökan ska fogas en redogörelse för sökandens behörighet.

I tjänsten som ledande tjänsteinnehavare vid kyrkostyrelsens kansli kan, med personens samtycke, anställas en person som inte har sökt tjänsten, om hans eller hennes behörighet har utretts.

14 §

Behörighetsvillkor

I följande tjänste- eller arbetsavtalsförhållanden kan bara anställas en konfirmerad medlem av kyrkan:

- 1) tjänsteförhållande,
- 2) ett arbetsavtalsförhållande som har samband med kyrkans gudstjänstliv, diakoni, fostran, undervisning eller sjalvård,
- 3) ett arbetsavtalsförhållande där det i övrigt på grund av arbetsuppgifternas art är motiverat att förutsätta medlemskap i kyrkan och konfirmation.

Domkapitlet kan bevilja en präst i någon annan kristen kyrka eller i ett annat kristet religionssamfund dispens från det behörighetsvillkor som avses i 1 mom., om kyrkomötet har godkänt ett avtal med denna kyrka eller detta religionssamfund om förutsättningarna för att prästämbetet ska kunna utövas ömsesidigt. Dispens kan beviljas tills vidare eller för viss tid.

Med undantag av prästtjänster och lektorstjänster kan en person oberoende av det behörighetsvillkor som gäller medlemskap i kyrkan och konfirmation anställas i ett anställningsförhållande för viss tid som är avsett att vara högst två månader, om bestämmelser om detta utfärdas särskilt eller om arbetsgivaren av grundad anledning beslutar så i ett enskilt fall.

Den som inte fyllt 18 år kan endast anställas i ett tjänsteförhållande för viss tid.

15 §

Särskilda behörighetsvillkor

Den som anställs i ett tjänsteförhållande måste uppfylla de behörighetsvillkor som särskilt föreskrivs eller som arbetsgivaren fastställt, om inte något annat föreskrivs med stöd av denna lag.

En person kan anställas i ett tjänsteförhållande för viss tid oberoende av särskilda behörighetsvillkor, om bestämmelser om detta utfärdas särskilt eller om arbetsgivaren av grundad anledning beslutar så i ett enskilt fall.

För en prästtjänst kan tjänsteförordnande utfärdas endast för en präst och för en lektorstjänst endast för en lektor.

Om ett behörighetsvillkor för en tjänst är sådan specialutbildning som regelbundet genomgås i samband med skötseln av tjänsten, är en sökande behörig för tjänsten om han eller hon uppfyller de övriga behörighetsvillkoren för tjänsten och skriftligt förbinder sig att genomgå specialutbildningen.

16 §

Studier utomlands och examensbevis

På den behörighet för en tjänst i en församling, en kyrklig samfällighet, ett domkapitel eller vid kyrkostyrelsen som de yrkeskvalifikationer som avses i lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer (1384/2015) medför tillämpas nämnda lag.

Bestämmelser om den behörighet för en tjänst som andra högskolestudier utomlands än de som avses i 1 mom. ger finns i lagen om den tjänstebehörighet som högskolestudier utomlands medför (1385/2015).

På medborgare i Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige tillämpas förutom de lagar som nämns i 1 och 2 mom. också lagen om godkännande av vissa bestämmelser i överenskommelsen mellan de nordiska länderna om nordisk arbetsmarknad för personer som genomgått en behörighetsgivande högre utbildning omfattande minst tre års studier (651/1998).

Kyrkans myndighet ska meddela ett beslut om erkännande och jämställande av sådana utländska studier eller sådan utländsk utbildning eller yrkespraktik som avses i 1–3 mom. samt om den behörighet utländsk examen ger inom fyra månader från det att ansökan har lämnats in till myndigheten, om inte något annat föreskrivs.

17 §

Straffregisterutdrag

I de fall som avses i 2 § i lagen om kontroll av brottslig bakgrund hos personer som arbetar med barn (504/2002) är det en förutsättning för anställning i ett tjänsteförhållande att den som saken gäller på begäran av den myndighet som tillsätter tjänsten har visat upp ett straffregisterutdrag enligt 6 § 2 mom. i straffregisterlagen (770/1993). Bestämmelserna i 6–10 § i lagen om kontroll av brottslig bakgrund hos personer som arbetar med barn tillämpas också när ett straffregisterutdrag ska uppvisas.

Om det straffregisterutdrag som avses i 1 mom. inte finns att tillgå när beslut om att tillsätta en tjänst ska fattas, ska beslutet vara villkorligt. Den som utsetts till en tjänst villkorligt ska efter delfåendet av beslutet om ett villkorligt val, senast inom 30 dagar eller efter en längre tid som den myndighet som tillsätter tjänsten av särskilda skäl bestämt, visa upp ett straffregisterutdrag, annars förfaller beslutet. Myndigheten beslutar om att tjänsteförhållandet fortsätter eller förfaller.

18 §

Narkotikatest

Av den som anställs i ett tjänsteförhållande kan krävas att han eller hon visar upp ett intyg över narkotikatest i de situationer som avses i 7 § i lagen om integritetsskydd i arbetslivet (759/2004) som ett villkor för anställning i tjänsteförhållandet. På arbetsgivarens rätt att kräva att en tjänsteinnehavare visar upp ett intyg över narkotikatest medan anställningsförhållandet pågår tillämpas vad som föreskrivs i 8 § i nämnda lag.

19 §

*Redogörelse för hälsotillståndet vid anställning i tjänsteförhållande
och vid prästvigning*

Ett villkor för anställning i ett tjänsteförhållande och för prästvigning är att den som anställs eller vigs till prästämbetet lämnar den myndighet som beslutar om anställningen eller prästvigningen uppgifter om förutsättningarna att sköta uppgiften med beaktande av hälsotillståndet samt dessutom vid behov deltar i kontroller och undersökningar för att utreda saken. Arbetsgivaren svarar för de nödvändiga kostnader som orsakas av de kontroller och undersökningar som arbetsgivaren kräver. Den myndighet som beslutar om en anställning kan av grundad anledning bestämma att ingen redogörelse krävs.

Beslutet om anställning i ett tjänsteförhållande ska vara villkorligt ifall uppgifter om förutsättningarna att sköta uppgiften med beaktande av hälsotillståndet i det skedet inte finns att tillgå. Tjänsteinnehavaren ska meddela uppgifterna inom en rimlig tidsfrist som myndigheten bestämmer. Om uppgifterna inte meddelas inom denna tid eller myndigheten utifrån de uppgifter den fått anser att tjänsteinnehavaren inte är lämplig för tjänsten, ska myndigheten besluta att anställningen i tjänsteförhållandet förfaller. Beslutet träder i kraft när det har delgivits tjänsteinnehavaren. I annat fall beslutar myndigheten att tjänsteförhållandet fortsätter.

Den som söker en kyrkoherdetjänst ska till ansökningshandlingarna foga uppgifter om förutsättningarna att sköta uppgiften med beaktande av hälsotillståndet samt i enlighet med vad domkapitlet bestämmer vid behov delta i kontroller och undersökningar för att utreda saken.

20 §

Prövotid

Vid anställning i ett tjänsteförhållande kan bestämmas om en prövotid som räcker högst sex månader från det att tjänsteutövningen inleds. I ett tjänsteförhållande för viss tid som är kortare än ett år kan prövotiden vara högst hälften av tiden för tjänsteförhållandet. Om tjänsteinnehavaren under prövotiden har varit frånvarande från arbetet på grund av arbetsoförmåga eller familjeledighet, har arbetsgivaren rätt att förlänga prövotiden med en månad för varje period av 30 kalender dagar som arbetsoförmågan eller familjeledigheten fortgår. Arbetsgivaren ska innan prövotiden går ut underrätta tjänsteinnehavaren om att prövotiden förlängs. Domkapitlet beslutar om prövotiden för en församlingsspastor i en församling.

Om en tjänsteinnehavare anställs i ett annat tjänsteförhållande hos en och samma arbetsgivare och hans eller hennes uppgift eller ställning ändras avsevärt och tjänsteinnehavaren själv har sökt sig till det andra tjänsteförhållandet, kan arbetsgivaren bestämma att en prövotid ska iakttas i det nya tjänsteförhållandet.

Under prövotiden kan vardera parten häva tjänsteförhållandet så att det upphör omedelbart. Tjänsteförhållandet får dock inte hävas på diskriminerande grunder eller på grunder som i övrigt är ovidkommande med tanke på syftet med prövotiden.

Domkapitlet beslutar på eget eller arbetsgivarens initiativ om hävande under prövotiden av ett tjänsteförhållande för en präst i en prästtjänst eller en lektor i en lektorstjänst. Domkapitlet ska behandla ärendet skyndsamt. Beslut om hävande kan fattas vid det sammanträde i domkapitlet som följer på att prövotiden löpt ut, om församlingen eller den kyrkliga samfälligheten inlett ärendet vid domkapitlet under prövotiden.

Bestämmelserna om prövotid i denna paragraf tillämpas inte på en tjänst som kyrkoherde, biskop, eller ledande tjänsteinnehavare för kyrkostyrelsens kansli.

21 §
*Tjänsteförordnande och redogörelse för villkoren
 i tjänsteförhållandet*

En tjänsteinnehavare ska utan dröjsmål få ett skriftligt tjänsteförordnande om att han eller hon anställts i ett tjänsteförhållande. Dessutom ska arbetsgivaren när tjänsteförhållandet fortsätter minst en månad lämna tjänsteinnehavaren en redogörelse för de viktigaste villkoren i tjänsteförhållandet, om dessa inte framgår av tjänsteförordnandet.

Redogörelsen ska lämnas senast före utgången av den första fulla lönebetalningsperioden och av den ska framgå åtminstone

- 1) tjänstebeteckningen,
- 2) hur länge tjänsteförhållandet fortsätter,
- 3) den eventuella grunden för ett visstidsförordnande eller uppgift om att det är fråga om en i 9 a § avsedd anställning av en långtidsarbetslös i ett tjänsteförhållande för viss tid,
- 4) eventuell provotid,
- 5) tjänstestället när tjänsteförhållandet inleds,
- 6) tidpunkten när tjänsteutövningen inleds,
- 7) de huvudsakliga uppgifterna eller grunderna för hur de bestäms,
- 8) grunderna för lönesättningen samt lönebetalningsperioden,
- 9) den ordinarie arbetstiden i ett tjänsteförhållande på deltid eller, om arbetstid inte tillämpas på tjänsteinnehavaren, arbetsmängdens relativa andel av den totala arbetsmängden i tjänsten,
- 10) bestämmande av semester.

Domkapitlet ger tjänsteförordnanden i fråga om en prästtjänst och en lektorstjänst i en församling och i en kyrklig samfällighet. Arbetsgivaren ska lämna en redogörelse för de viktigaste villkoren i tjänsteförhållandet.

Tjänsteförordnanden för tillfällig skötsel av en prästtjänst i en församling och i en kyrklig samfällighet kan utfärdas också vid sidan av den egna tjänsten.

22 §
*Tidpunkten för när ett tjänsteförhållande inleds och tjänsteinnehavarens rättigheter
 och skyldigheter börjar*

Ett tjänsteförhållande inleds när beslut fattas om anställning i ett tjänsteförhållande.

Tjänsteinnehavarens rättigheter och skyldigheter börjar den dag tjänsteutövningen inleds, om inte något annat föreskrivs om en tidigare tidpunkt i denna lag eller på något annat ställe.

Tjänsteinnehavarens anställningsförhållande avbryts inte om han eller hon omedelbart övergår till ett annat tjänsteförhållande hos samma arbetsgivare.

Arbetsgivarens skyldigheter

23 §
Allmän skyldighet

Arbetsgivaren ska se till att tjänsteinnehavaren får de förmåner och rättigheter som följer av ett tjänsteförhållande sådana som tjänsteinnehavaren har rätt att få dem.

24 §

Utvecklande av arbetsplatsen och arbetsklimatet

När en uppgift som tjänsteinnehavaren sköter eller arbetsmetoderna ändras eller utvecklas ska arbetsgivaren sträva efter att se till att tjänsteinnehavaren kan handha skötseln av sina uppgifter. Arbetsgivaren ska sträva efter att främja tjänsteinnehavarens möjligheter att i enlighet med sin förmåga utvecklas i karriären. Arbetsgivaren ska sträva efter att främja ett gott och förtroendefullt arbetsklimat.

25 §

Arbetarskydd

Arbetsgivaren ska handha arbetarskyddet för att skydda tjänsteinnehavaren mot olycksfall och hälsorisker i enlighet med vad som föreskrivs i arbetarskyddslagen (738/2002) och med stöd av den.

Om arbetsuppgifterna eller arbetsförhållandena för en gravid tjänsteinnehavare utgör en risk för hennes eller fostrets hälsa och riskfaktorn inte kan elimineras i arbetet eller arbetsförhållandena, ska tjänsteinnehavaren om möjligt för graviditetstiden flyttas till andra uppgifter som är lämpliga med beaktande av hennes arbetsförmåga och yrkesskicklighet.

26 §

Förande av matrikel

Arbetsgivaren kan föra matrikel över tjänsteinnehavarna och arbetstagarna. Domkapitlet för matrikel över stiftets präster och lektorer.

På registrering, användning och strykning av uppgifter i matrikeln tillämpas matrikellagen (1010/1989).

27 §

Utlämnande av uppgifter

På utlämnande av uppgifter som gäller tjänsteinnehavare eller arbetstagare tillämpas 6–9 § i matrikellagen.

28 §

Lönespecifikation

Arbetsgivaren ska i samband med lönebetalningen ge tjänsteinnehavaren en specifikation över löns belopp och grunderna för hur den bestäms.

29 §

Mötesrätt

Arbetsgivaren ska tillåta att tjänsteinnehavarna och deras organisationer under pauser och utanför arbetstiden avgiftsfritt använder lämpliga lokaler som arbetsgivaren innehar, för behandling av frågor som gäller tjänsteförhållanden samt av frågor som hör till en fackförnings verksamhet. Utövandet av mötesrätten får inte orsaka besvär för arbetsgivarens verksamhet.

Tjänsteinnehavarnas skyldigheter

30 §

Allmänna skyldigheter

En tjänsteinnehavare ska på ett sakligt sätt, opartiskt och utan dröjsmål sköta de uppgifter som hör till tjänsteförhållandet samt iaktta gällande bestämmelser och föreskrifter och arbetsgivarens arbetslednings- och tillsynsföreskrifter. Tjänsteinnehavaren ska uppträda så som hans eller hennes ställning och uppgift kräver.

En tjänsteinnehavare som har brutit mot eller försummat de skyldigheter som hör till tjänsteförhållandet kan ges en varning.

En tjänsteinnehavare får inte begära, ta emot eller godta en ekonomisk eller någon annan förmån som regleras i 40 kap. i strafflagen (39/1889).

31 §

Nödvändiga och skyndsamma tjänsteuppgifter

Under sin ledighet ska en tjänsteinnehavare som inte omfattas av arbetstidslagen sköta nödvändiga och skyndsamma tjänsteuppgifter, om inte skötseln av dem har kunnat ordnas på något annat sätt.

En tjänsteinnehavare är skyldig att vid sidan av sin egen tjänst utföra uppgifter som vikarie för en annan tjänsteinnehavare under dennas semester och lediga dag.

32 §

Skyldigheter som hänför sig till en lektorstjänst

På en lektor tillämpas bestämmelserna i 7 kap. 3–5 § om en prästs tystnadsplikt i fråga om bikthemligheten samt om påföljderna om en präst inte iakttar skyldigheten att hålla sig till bekännelsen. En lektor kan avstängas från att utöva lektorsämbetet och kan förlora sin rätt att arbeta som lektor på samma grunder som en präst kan avstängas från att utöva prästämbetet eller förlora sitt prästämbete.

33 §

Bisyssla och konkurrerande verksamhet

Med bisyssla avses ett tjänsteförhållande, ett avlönat arbete och en uppgift av bestående natur som tjänsteinnehavaren har rätt att avsäga sig, samt utövande av yrke, näring och rörelse. En tjänsteinnehavare får inte ta emot eller inneha en bisyssla som kräver att arbetstid används för skötseln av uppgifter som hör till bisysslan, om inte arbetsgivaren på ansökan beviljar tillstånd till det. Tillstånd för bisyssla krävs också av en tjänsteinnehavare i huvudsyssla utan fast arbetstid. För innehavare av en prästtjänst och en lektorstjänst i en församling beviljas tillstånd för bisyssla av domkapitlet.

Tillstånd för bisyssla kan beviljas för viss tid eller i övrigt begränsat. Vid prövning av huruvida tillstånd för bisyssla ska beviljas ska det beaktas att tjänsteinnehavaren inte på grund av bisysslan får bli jävig i sin uppgift. Bisysslan får inte äventyra förtroendet för opartiskheten i skötseln av uppgiften och den får inte heller annars inverka menligt på skötseln av uppgiften. Konkurrerande verksamhet som uppenbart skadar arbetsgivaren får inte bedrivas som bisyssla. En tjänsteinnehavare får inte under den tid tjänsteförhållandet varar vidta sådana åtgärder för att förbereda konkurrerande verksamhet som inte kan anses vara godtagbara.

En tjänsteinnehavare ska lämna en anmälan till arbetsgivaren om andra bisysslor än de som avses i 1 mom.

Arbetsgivaren kan på de grunder som avses i 2 mom. och efter att ha berett tjänsteinnehavaren en möjlighet att bli hörd

- 1) förbjuda arbetstagaren att ta emot och behålla en i 3 mom. avsedd bisyssla,
- 2) dra in tillstånd för bisyssla.

34 §

Att lämna hälsoupplysningar och delta i hälsoundersökningar

Utöver det som föreskrivs i lagen om företagshälsovård (1383/2001) är en tjänsteinnehavare skyldig att på begäran av arbetsgivaren lämna nödvändiga uppgifter om sin arbets- och funktionsförmåga för att förutsättningarna för honom eller henne att sköta uppgiften ska kunna utredas.

Tjänsteinnehavaren är också skyldig att så som arbetsgivaren bestämmer delta i kontroller och undersökningar av sitt hälsotillstånd, om det är nödvändigt för att utreda förutsättningarna för att sköta uppgiften. Tjänsteinnehavaren ska innan han eller hon förordnas att delta ges möjlighet att höras. I fråga om en innehavare av en prästtjänst i en församling är det domkapitlet som förordnar om deltagandet. På självbestämmanderätten för en patient tillämpas i övrigt vad som föreskrivs särskilt om den.

Arbetsgivaren svarar för de nödvändiga kostnader som orsakas av de kontroller och undersökningar som arbetsgivaren kräver.

35 §

Arbetarskydd

En tjänsteinnehavare ska iaktta arbetarskyddet i enlighet med vad som föreskrivs om tjänsteinnehavarens skyldigheter i arbetarskyddslagen och med stöd av den.

Ändringar i ett tjänsteförhållande

36 §

Ombildning av ett tjänsteförhållande till ett tjänsteförhållande på deltid

Arbetsgivaren kan efter att ha gett tjänsteinnehavaren möjlighet att höras ombilda ett tjänsteförhållande till ett tjänsteförhållande på deltid på en uppsägningsgrund enligt 53 § och så att uppsägningstiden följs. I fråga om att ombilda tjänsteförhållandet för en kaplan, en församlingspastor eller en lektor i en församling till ett tjänsteförhållande på deltid iaktas bestämmelserna i 62 § 2 och 3 mom. om uppsägning och hävning av ett tjänsteförhållande för en präst.

Tjänsteförhållandet för en kyrkoherde kan ombildas till ett tjänsteförhållande på deltid endast på ansökan av tjänsteinnehavaren.

Tjänsteförhållandet för en biskop, den ledande tjänsteinnehavaren vid kyrkostyrelsens kansli eller en avdelningschef vid kyrkostyrelsen kan inte ombildas till ett tjänsteförhållande på deltid.

37 §

Rätt för en deltidsanställd tjänsteinnehavare att bli heltidsanställd

En arbetsgivare som behöver nya tjänsteinnehavare för ett tjänsteförhållande på heltid ska oberoende av 65 § i första hand erbjuda en tjänsteinnehavare som anställts tills vidare och som utför liknande uppgifter på deltid en möjlighet att övergå till ett sådant tjänsteförhållande. En förutsättning är att tjänsteinnehavaren på förhand skriftligt har meddelat att han eller hon önskar ett tjänsteförhållande

på heltid och uppfyller behörighetsvillkoren för tjänsteförhållandet och att uppgiften är lämplig för honom eller henne.

38 §

Ändring av skyldigheten att utöva en tjänst

En tjänsteinnehavares skyldighet att utöva sin tjänst kan ändras om en omorganisering av verksamheten eller någon annan grundad anledning kräver det. Beslutet om ändring av skyldigheten att utöva en tjänst fattas av den myndighet som beslutar om anställning i ett tjänsteförhållande som gäller tills vidare, efter att myndigheten har gett tjänsteinnehavaren en möjlighet att höras.

Kyrkoherden beslutar i fråga om innehavaren av en tjänst som kaplan, församlingspastor eller lektor i församlingen om ändring av skyldigheten att utöva tjänsten. Gemensamma kyrkorådet beslutar om ändring av skyldigheten att utöva tjänsten som församlingspastor eller lektor i en kyrklig samfällighet, om inte något annat föreskrivs genom ett reglemente eller en instruktion.

39 §

Förflyttning av en tjänsteinnehavare till ett annat tjänsteförhållande

En arbetsgivare kan förflytta en tjänsteinnehavare till ett annat tjänsteförhållande för vilket han eller hon uppfyller behörighetsvillkoren och som kan anses lämpligt för honom eller henne om

1) tjänsteinnehavarens ställning som anställd tills vidare eller för viss tid inte ändras och det finns en sådan grundad anledning för förflyttningen som har samband med omorganisering av verksamheten eller uppgifterna, och

a) den ordinarie lönen inte sjunker, eller

b) han eller hon har gett sitt samtycke till förflyttningen,

2) det finns andra godtagbara orsaker till förflyttningen och tjänsteinnehavaren har gett sitt samtycke till den.

En arbetsgivare kan av grundad anledning förflytta en tjänsteinnehavare för en bestämd tid på högst ett år till ett annat tjänsteförhållande, om tjänsteinnehavaren uppfyller behörighetsvillkoren och det kan anses lämpligt för honom eller henne och förutsatt att tjänsteinnehavarens ordinarie lön inte sjunker. Ett förordnande för en tjänsteinnehavare kan återkallas och den som saken gäller är skyldig att omedelbart återgå till sitt tidigare tjänsteförhållande med de löneförmåner som hör till tjänsten. Återkallandet träder i kraft omedelbart.

En tjänsteinnehavare ska ges möjlighet att höras före en förflyttning enligt 1 och 2 mom. eller ett återkallande enligt 2 mom.

40 §

Tjänsteinnehavarens ställning när en rörelse överläts

Med överlåtelse av arbetsgivarens rörelse avses i detta kapitel att arbetsgivaren överläter verksamheten eller en del av denna till en annan arbetsgivare så att den helhet som överläts efter överlåtelsen förblir oförändrad eller likartad.

Vid en överlåtelse av rörelse övergår de rättigheter och skyldigheter som arbetsgivaren har med anledning av de tjänsteförhållanden som gäller vid överlåtelsen till den nya ägaren eller innehavaren. Om överlåtelsen sker till en privaträttslig sammanslutning eller stiftelse, övergår tjänsteinnehavarna till ett arbetsavtalsförhållande hos förvärvaren. I detta fall övergår inte de rättigheter och skyldigheter som uttryckligen följer av tjänsteförhållandet men som inte är utmärkande för ett arbetsavtalsförhållande.

Överlåtaren och förvärvaren svarar solidariskt för en lön eller fordran av annat slag som följer av tjänsteförhållandet och som förfallit till betalning före överlåtelsen. Överlåtaren är dock ansvarig

gentemot förvärvaren för en fordran som förfallit till betalning före överlåtelsen, om inte något annat avtalats.

Förvärvaren är skyldig att iaktta det tjänstekollektivavtal som gäller vid överlåtelsen, på det sätt som anges i lagen om kollektivavtal (436/1946).

Tjänstledighet

41 §

Tjänst- och arbetsledighet

En tjänsteinnehavare kan på ansökan beviljas befrielse för viss tid från skötseln av tjänsteuppgifterna, antingen helt eller delvis.

En tjänsteinnehavare och en arbetstagare har rätt att få ledigt från arbetet för att sköta förtroendeuppdrag inom kyrkans centralförvaltning. En tjänsteinnehavare och en arbetstagare har rätt att få ledigt från arbetet även för att sköta kommunala förtroendeuppdrag enligt 80 och 81 § i kommunallagen (410/2015).

På partiell sjukfrånvaro för en tjänsteinnehavare tillämpas 2 kap. 11 a § i arbetsavtalslagen (55/2001).

42 §

Ansökan om och beviljande av tjänstledighet

Tjänstledighet ska sökas skriftligt, om inte något annat föreskrivs någon annanstans eller i tjänstekollektivavtal.

Beviljande av tjänstledighet och dess längd är beroende av arbetsgivarens prövning, om inte något annat föreskrivs någon annanstans eller i tjänstekollektivavtal. Om tjänstledighet inte kan beviljas i enlighet med ansökan ska ansökan avslås, om inte tjänsteinnehavaren skriftligt samtycker till att tjänstledighet beviljas på något annat sätt.

Om en tjänsteinnehavare har uteblivit från tjänsteutövningen och han eller hon inte har beviljats tjänstledighet, antecknas frånvaron i efterhand som tjänstledighet, om arbetsgivaren konstaterar att frånvaron berott på ett oöverstigit hinder eller någon annan giltig orsak.

I kyrkoordningen finns bestämmelser om den myndighet som beviljar tjänstledighet. Kyrkostyrelsen kan meddela närmare föreskrifter om hur församlingsprästernas tjänstledighet samt semester och ledighet ska ordnas.

43 §

Att avbryta och återkalla en tjänstledighet

Beroende på arbetsgivarens prövning kan en tjänstledighet avbrytas eller återkallas på begäran av tjänsteinnehavaren, om inte något annat föreskrivs i lag eller i tjänstekollektivavtal.

En tjänstledighet avbryts för den tid som den tjänstlediga tjänsteinnehavaren med sitt samtycke och av grundad anledning förordnas att utföra vissa tjänsteuppgifter.

Om en tjänstledighet används för andra ändamål än vad den beviljats för kan tjänstledigheten avbrytas eller återkallas. Innan beslutet fattas ska tjänsteinnehavaren ges en möjlighet att höras.

44 §

Familjeledighet

En tjänsteinnehavare har rätt att få tjänstledighet på grund av familjeledigheter i enlighet med arbetsavtalslagen.

Permittering

45 §

Permittering

Arbetsgivaren har rätt att permittera en tjänsteinnehavare så att tjänsteutövningen och lönebetalningen avbryts tills vidare eller för viss tid, antingen helt eller delvis, medan tjänsteförhållandet i övrigt förblir i kraft, om arbetsgivaren har en grund enligt 53 § för att säga upp tjänsteförhållandet. Kyrkoherdar, biskopar, den ledande tjänsteinnehavaren vid kyrkostyrelsens kansli och kyrkostyrelsens avdelningschefer kan inte permitteras. I fråga om permittering av en innehavare av en annan prästtjänst eller en lektorstjänst i församlingen ska ett utlåtande begäras av domkapitlet. Trots permitteringen får tjänsteinnehavaren ta annat arbete för permitteringstiden.

En tjänsteinnehavare kan permitteras för högst 90 dagar, om uppgifterna eller arbetsgivarens möjligheter att erbjuda arbete har minskat tillfälligt och arbetsgivaren inte rimligen kan ordna andra uppgifter eller sådan utbildning som är lämplig med beaktande av arbetsgivarens behov. Genom tjänstekollektivavtal kan inte avtalas om förlängning av maximitiden för permittering.

På initiativ av arbetsgivaren kan, medan ett tjänsteförhållande fortsätter, tjänsteinnehavaren och arbetsgivaren avtala om permittering av tjänsteinnehavaren, när detta är nödvändigt på grund av arbetsgivarens verksamhet eller ekonomiska situation.

En tjänsteinnehavare som är permitterad tills vidare ska upplysas om att tjänsteutövningen återupptas minst en vecka i förväg, om inte något annat har avtalats.

Om ett beslut om permittering har upphävts till följd av begäran om omprövning eller besvär på andra grunder än de som avses i 1 eller 2 mom. och arbetsgivaren genom ett nytt beslut som har vunnit laga kraft har bestämt om samma permittering, anses permitteringen ha verkställts enligt det första beslutet, om inte något annat följer av tiden för delgivning av det första beslutet eller på grund av att permitteringen återkallas.

46 §

Permitteringsförfarande

Arbetsgivaren ska utifrån de upplysningar som arbetsgivaren har lämna tjänsteinnehavaren förhandsinformation om grunderna för permitteringen samt en uppskattning av dess omfattning, om det sätt på vilket den genomförs, om tidpunkten då den börjar och dess längd. Om permitteringen gäller flera tjänsteinnehavare, kan informationen lämnas till förtroendemannen eller tjänsteinnehavarna gemensamt. Denna förhandsinformation ska lämnas utan dröjsmål efter det att arbetsgivaren fått kännedom om behovet av permittering. Information behöver inte lämnas, om arbetsgivaren med stöd av ett tjänstekollektivavtal ska lämna motsvarande information.

Ett beslut om permittering ska delges tjänsteinnehavaren skriftligt minst 14 dagar innan permitteringen börjar. Permitteringsbeslutet ska ges till tjänsteinnehavaren personligen. Om permitteringsbeslutet inte kan ges tjänsteinnehavaren personligen, får det sändas per brev med iakttagande av samma tidsfrist. Ett beslut som sänts per brev anses ha kommit till tjänsteinnehavarens kännedom senast den sjunde dagen efter det att beslutet har sänts. I permitteringsbeslutet ska nämnas grunden för permit-

teringen, när permitteringen börjar och en tidsbestämd permitterings längd samt, i fråga om permittering tills vidare, permitteringsens beräknade längd. Permitteringsbeslutet ska delges förtroendemannen.

Förhandsinformation behöver inte lämnas, om arbetsgivaren enligt ett tjänstekollektivavtal om samarbete mellan arbetsgivaren och personalen ska lämna motsvarande information eller förhandla om permittering med tjänsteinnehavarna eller deras företrädare.

47 §

Uppsägning av ett tjänsteförhållande i samband med permittering

En permitterad tjänsteinnehavare har rätt att utan uppsägningstid säga upp sitt tjänsteförhållande så att det upphör när som helst under permitteringen, dock inte under den sista veckan innan permitteringen upphör, om han eller hon känner till när permitteringen kommer att upphöra. Annat avtal är ogiltigt.

Om permitteringen har trätt i kraft utan att tjänsteinnehavaren har fått till godo en uppsägningstid enligt 58 § 1 mom. och arbetsgivaren säger upp tjänsteinnehavaren innan permitteringen upphör, har tjänsteinnehavaren rätt att i ersättning få sin lön för uppsägningstiden. Från lönen för uppsägningstiden får arbetsgivaren dra av lönen för 14 dagar, om tjänsteinnehavaren har permitterats så, att den tid för meddelande om permittering som i enlighet med lag eller avtal ska överstiga 14 dagar har iakttagits.

Om permitteringen har trätt i kraft utan att tjänsteinnehavaren har fått till godo den uppsägningstid som gäller när ett tjänsteförhållande avslutas, permitteringen gäller tills vidare och har fortgått utan avbrott i minst 200 kalenderdagar, har den permitterade tjänsteinnehavaren, om han eller hon säger upp sitt tjänsteförhållande, rätt att i ersättning få sin lön för uppsägningstiden på det sätt som anges i 2 mom.

48 §

Ersättning för inkomstbortfall under permitteringstiden

Om ett beslut om permittering genom ett laga kraft vunnet beslut upphävs på grund av att det strider mot 45 § 1 eller 2 mom., ska till tjänsteinnehavaren betalas den inkomst för ordinarie arbetstid som han eller hon gått miste om på grund av den lagstridiga permitteringen enligt 64 §.

Upphörande av ett tjänsteförhållande

49 §

Upphörande av ett tjänsteförhållande utan uppsägning

Ett tjänsteförhållande upphör utan uppsägning och uppsägningstid

- 1) när tiden för tjänsteinnehavarens anställning har löpt ut,
- 2) när uppgiften som tjänsteinnehavaren anställts för har utförts,
- 3) oberoende av den tid för vilken en som vikarie för viss tid anställd tjänsteinnehavare har anställts, om den tjänsteinnehavare som anställts tills vidare återgår i tjänsteutövning och han eller hon med stöd av lag eller tjänstekollektivavtal har en absolut rätt att återgå i tjänsteutövning,
- 4) när en tjänsteinnehavare utifrån tjänsteförhållandet har beviljats full invalidpension tills vidare, vid utgången av den kalendermånad då tjänsteinnehavarens rätt till lön för sjukdomstiden upphörde eller, om arbetsgivaren har fått del av beslutet om invalidpension senare, dagen för delfäendet,
- 5) den dag som följer på dagen för delfäendet av ett beslut om att en anställning av en tjänsteinnehavare enligt 17 § 2 mom. eller 19 § 2 mom. förfaller,

6) vid utgången av den kalendermånad under vilken en tjänsteinnehavare uppnår avgångsåldern, om inte avtal ingås med tjänsteinnehavaren om att tjänsteförhållandet fortsätter för viss tid. Avgångsåldern är 68 år för dem som är födda 1957 eller tidigare, 69 år för dem som är födda 1958-1961 och 70 år för dem som är födda 1962 eller senare.

Arbetsgivaren och tjänsteinnehavaren kan avtala om att tjänsteförhållandet fortsätter som ett tjänsteförhållande för viss tid efter den tidpunkt som avses i 1 mom. 6 punkten. Avtal med präster och lektorer i församlingen ingås dock av domkapitlet sedan det hört församlingen.

Tjänsteförhållandet för innehavaren av en prästtjänst eller en lektorstjänst upphör utan uppsägning och uppsägningstid

1) om domkapitlet har beviljat prästen avsked från prästämbetet med stöd av 7 kap. 5 § eller har bestämt att han eller hon ska förlora sitt prästämbete,

2) om domkapitlet med stöd av 32 § har bestämt att lektorn ska förlora sin rätt att arbeta som lektor.

50 §

Upphörande av tjänsteförhållandet för en tjänsteinnehavare som utträtt ur kyrkan

Ett tjänsteförhållande upphör utan uppsägning om tjänsteinnehavaren utträder ur kyrkan. Den uppsägande myndigheten ska genom sitt beslut utan dröjsmål konstatera att tjänsteförhållandet har upphört. Tjänsteförhållandet anses ha upphört den dag då den uppsägande myndigheten har delgett tjänsteinnehavaren beslutet om att tjänsteförhållandet upphör.

Innan det konstateras att tjänsteförhållandet har upphört ska tjänsteinnehavaren ges en möjlighet att höras.

51 §

Uppsägningsgrunder som beror på tjänsteinnehavaren

En arbetsgivare får inte säga upp ett tjänsteförhållande på grunder som beror på tjänsteinnehavaren, om inte grunderna är sakliga och vägande. Som sådana grunder kan betraktas en allvarlig förseelse eller försummelse i samband med de skyldigheter som följer av tjänsteförhållandet samt en väsentlig förändring i de förutsättningar för att utföra arbete som har samband med tjänsteinnehavarens person och på grund av vilka tjänsteinnehavaren inte längre förmår klara av sina uppgifter. När en bedömning av huruvida det är fråga om sakliga och vägande grunder görs ska arbetsgivarens och tjänsteinnehavarens omständigheter beaktas som en helhet.

En grund enligt ovanstående är åtminstone inte

1) tjänsteinnehavarens sjukdom, handikapp eller olycksfall, om inte tjänsteinnehavarens arbetsförmåga på grund av detta har minskat väsentligt och för så lång tid att det inte är rimligt att kräva av arbetsgivaren att tjänsteförhållandet ska fortsätta,

2) deltagande i en stridsåtgärd som en förening för tjänsteinnehavare genomför i enlighet med föreningens beslut,

3) tjänsteinnehavarens politiska, religiösa eller andra åsikter eller deltagande i samhällsverksamhet eller föreningsverksamhet,

4) att tjänsteinnehavaren anlitar de rättsmedel som finns att tillgå.

Om tjänsteinnehavaren inte genomgår specialutbildningen enligt 15 § 4 mom. inom den skäligen tid som arbetsgivaren bestämmer, kan han eller hon sägas upp så att uppsägningstiden iakttas.

52 §

Att återopa en uppsägningsgrund som beror på tjänsteinnehavaren

En tjänsteinnehavare som har försummat att fullgöra de skyldigheter som följer av tjänsteförhållandet eller brutit mot dem får inte sägas upp förrän han eller hon genom en varning har getts en möjlighet att åtgärda sitt förfarande.

Arbetsgivaren ska före en uppsägning reda ut om uppsägningen kan undvikas genom att tjänsteinnehavaren placeras i ett annat tjänsteförhållande.

Om grunden för uppsägningen är en så allvarlig förseelse i samband med tjänsteförhållandet att det inte är rimligt att kräva att arbetsgivaren fortsätter tjänsteförhållandet, tillämpas 1 och 2 mom. inte.

Uppsägning på en grund som beror på tjänsteinnehavaren ska verkställas inom en skälig tid efter det att den myndighet som beslutar om uppsägningen har fått kännedom om uppsägningsgrunden.

53 §

Uppsägning av ekonomiska orsaker eller av produktionsorsaker

Ett tjänsteförhållande kan sägas upp om tjänsteinnehavarens uppgifter av ekonomiska orsaker, till följd av omorganiseringar hos arbetsgivaren eller inom enheten i fråga eller av någon annan jämförbar orsak har minskat väsentligt och varaktigt. En uppsägning förutsätter dessutom att tjänsteinnehavaren med hänsyn till hans eller hennes yrkesskicklighet och förmåga inte rimligen kan placeras i ett annat tjänsteförhållande eller anställas i ett arbetsavtalsförhållande med uppgifter som inte väsentligt avviker från tjänsteinnehavarens uppgifter eller omskolas för nya uppgifter.

Någon grund för uppsägning anses åtminstone inte finnas när

1) uppsägningen har föregåtts eller följts av att någon annan anställts för liknande uppgifter och det under samma tid inte har skett några förändringar i arbetsgivarens verksamhetsförutsättningar,

2) den omorganisering av arbetsuppgifterna som uppgetts som orsak till uppsägningen i själva verket inte minskar de uppgifter som arbetsgivaren kan erbjuda eller ändrar uppgifternas art.

Tjänsteförhållandet för kyrkoherden samt för församlingens enda kantor eller enda tjänsteinnehavare inom diakonin kan inte sägas upp av ekonomiska orsaker eller av produktionsorsaker.

54 §

Sysselsättningsledighet och sysselsättningsfrämjande träning eller utbildning

Tjänsteinnehavare har samma rätt till sysselsättningsledighet som arbetstagare har enligt arbetsavtalslagen.

Arbetsgivaren är skyldig att erbjuda en tjänsteinnehavare som arbetsgivaren sagt upp med stöd av 52 § möjlighet att delta i sysselsättningsfrämjande träning eller utbildning som arbetsgivaren betalar, om

1) arbetsgivaren regelbundet har minst 30 anställda, och

2) tjänsteinnehavaren innan tjänsteförhållandet upphörde har varit anställd hos arbetsgivaren i minst fem år utan avbrott.

Träningen eller utbildningen ska till sitt värde motsvara minst tjänsteinnehavarens kalkylerade lön för en månad eller den genomsnittliga månadsinkomsten för personal som arbetar vid samma verksamhetsställe som den uppsagda tjänsteinnehavaren, beroende på vilket belopp som är större. Träningen eller utbildningen ska genomföras inom två månader från det att uppsägningstiden löpt ut. Av vägande skäl får träningen eller utbildningen även genomföras senare. Tjänsteinnehavaren ska dock känna till tidpunkten eller en uppskattning av tidpunkten för genomförandet av träningen eller utbildningen, när anställningsförhållandet upphör.

Arbetsgivaren och personalen får avtala om att arbetsgivaren fullgör sin skyldighet enligt 2 mom. genom att helt eller delvis betala en utbildning eller träning som tjänsteinnehavaren själv har skaffat.

Arbetsgivaren och personalen får avtala om att värdet på träningen eller utbildningen ska bestämmas på ett sätt som avviker från bestämmelserna i 3 mom. Dessutom får arbetsgivaren och personalen avtala om andra arrangemang än träning eller utbildning för att främja möjligheterna till sysselsättning för den som sägs upp. Personalens företrädare utses i enlighet med vad som avtalats i tjänstekollektivavtalet om samarbete mellan arbetsgivaren och personalen. Ett avtal som ingåtts av en företrädare för personalen är bindande för alla tjänsteinnehavare som den företrädare för tjänsteinnehavarna som ingått avtalet ska anses företräda.

55 §

Försummelse att ordna träning eller utbildning som främjar sysselsättningen

En arbetsgivare som inte har iakttagit sin skyldighet enligt 54 § är skyldig att i engångsersättning till tjänsteinnehavaren betala ett belopp som motsvarar utbildningens eller träningens värde.

Om skyldigheten att ordna träning eller utbildning har försummats endast delvis, begränsar sig ersättningskyldigheten till att motsvara vad som försummats.

56 §

Särskilt uppsägningskydd

En tjänsteinnehavare som har beviljats tjänstledighet för familjeledighet har samma uppsägningskydd som en arbetstagare har enligt arbetsavtalslagen. Detsamma gäller en tjänsteinnehavare som är gravid eller som kommer att utnyttja sin rätt till den ledighet som avses ovan.

Tjänsteförhållandet för en förtroendeman kan sägas upp enligt 51 § endast om majoriteten av de tjänsteinnehavare och arbetstagare som han eller hon är förtroendeman för ger sitt samtycke. Ett tjänsteförhållande kan sägas upp enligt 53 § endast om arbetet upphör helt och hållet och något annat arbete som motsvarar tjänsteinnehavarens yrkesskicklighet inte kan ordnas eller han eller hon inte kan omskolas för något annat arbete.

57 §

Uppsägningsrätt i samband med överlåtelse av rörelse

Förvärvaren av en rörelse får inte säga upp en tjänsteinnehavares anställning enbart på grund av att rörelsen överlåtits enligt 40 § 1 mom.

Tjänsteinnehavaren får utan att iaktta den uppsägningstid som annars tillämpas i tjänsteförhållandet eller oberoende av anställningens längd säga upp tjänsteförhållandet så att det upphör på dagen för överlåtelsen, om arbetsgivaren eller den nya innehavaren av rörelsen har underrättat tjänsteinnehavaren om överlåtelsen senast en månad före dagen för överlåtelsen. Om tjänsteinnehavaren har underrättats om överlåtelsen senare, får han eller hon säga upp anställningen så att den upphör på dagen för överlåtelsen eller senare, dock senast inom en månad från underrättelsen.

58 §

Uppsägningstid

När arbetsgivaren säger upp en tjänsteinnehavares tjänsteförhållande är uppsägningstiden minst

- 1) 14 dagar om anställningen har fortsatt högst ett år,
- 2) en månad om anställningen har fortsatt utan avbrott mer än ett år men högst fyra år,
- 3) två månader om anställningen har fortsatt utan avbrott mer än fyra år men högst åtta år,
- 4) fyra månader om anställningen har fortsatt utan avbrott mer än åtta år men högst 12 år,
- 5) sex månader om anställningen har fortsatt utan avbrott mer än 12 år,

6) två månader när det är fråga om en tjänst som kyrkoherde, biskop, ledande tjänsteinnehavare vid kyrkostyrelsens kansli eller avdelningschef vid kyrkostyrelsen.

När en tjänsteinnehavare säger upp sitt tjänsteförhållande är uppsägningstiden minst

- 1) 14 dagar om anställningen har fortsatt utan avbrott högst fem år,
- 2) en månad om anställningen har fortsatt utan avbrott mer än fem år,
- 3) två månader om kyrkofullmäktige eller gemensamma kyrkofullmäktige är den instans som anställer tjänsteinnehavaren,
- 4) två månader när det är fråga om en tjänst som kaplan, kyrkoherde, biskop, ledande tjänsteinnehavare vid kyrkostyrelsens kansli eller avdelningschef vid kyrkostyrelsen.

Uppsägningstiden börjar löpa dagen efter den dag då uppsägningen delges. Med tjänsteinnehavarens samtycke kan en kortare uppsägningstid än den som avses i 1 och 2 mom. iaktas.

59 §

Hävning av ett tjänsteförhållande

Arbetsgivaren får häva en tjänsteinnehavares tjänsteförhållande så att det upphör omedelbart, oberoende av den uppsägningstid som ska iaktas eller av tidsfristen. Ett tjänsteförhållande får hävas endast av särskilt vägande skäl. Som ett sådant skäl kan betraktas en så allvarlig förseelse eller försummelse i samband med de förpliktelser som följer av lag eller bestämmelser och som väsentligt inverkar på tjänsteförhållandet, att det inte är rimligt att kräva att arbetsgivaren fortsätter tjänsteförhållandet ens för den tid som motsvarar uppsägningstiden.

60 §

När hävningsrätten förfaller

Hävningsrätten förfaller, om inte skälet redan före det har förlorat sin betydelse, inom 14 dagar från det att arbetsgivaren har fått kännedom om att det finns ett skäl till hävning eller, om skälet är av fortgående art, från det att arbetsgivaren har fått kännedom om att det inte längre gäller.

Om det finns ett giltigt hinder för hävning får tjänsteförhållandet hävas inom 14 dagar från det att hindret avlägsnades.

61 §

Förfarandet för att avsluta ett tjänsteförhållande

Innan arbetsgivaren säger upp eller häver ett tjänsteförhållande eller beslutar att tjänsteförhållandet ska förfalla i enlighet med 19 § 2 mom., ska tjänsteinnehavaren ges möjlighet att bli hörd om orsakerna till att tjänsteförhållandet avslutas. En tjänsteinnehavare har rätt att anlita ett biträde när han eller hon hörs. Tjänsteinnehavaren ska upplysas om rätten att anlita ett biträde. Arbetsgivarens beslut om uppsägning eller hävande eller att tjänsteförhållandet ska förfalla jämte motivering ska antecknas i protokollet.

Om arbetsgivaren enligt tjänstekollektivavtalet om samarbete mellan arbetsgivaren och personalen är skyldig att förhandla om grunden för en uppsägning av ekonomiska orsaker eller produktionsorsaker med tjänsteinnehavarna eller med deras företrädare, har arbetsgivaren inte en sådan skyldighet som avses i 1 mom.

Ett beslut om att tjänsteförhållandet sägs upp, hävs eller förfaller ska bevisligen delges tjänsteinnehavaren så som bestäms i förvaltningslagen (434/2003).

62 §

Myndighet som säger upp eller häver ett tjänsteförhållande

En tjänsteinnehavare sägs upp och hans eller hennes tjänsteförhållande hävs

- 1) i en församling av kyrkorådet, församlingsrådet eller någon annan myndighet som bestäms i reglementet,
- 2) i en kyrklig samfällighet av gemensamma kyrkorådet eller någon annan myndighet som bestäms i reglementet,
- 3) i domkapitlet av domkapitlet,
- 4) i kyrkostyrelsen av kyrkostyrelsen, om inte något annat föreskrivs.

Domkapitlet säger upp den som innehar en prästtjänst eller en lektorstjänst i en församling eller i en kyrklig samfällighet på grunder som beror på tjänsteinnehavaren enligt 51 § eller av ekonomiska orsaker eller av produktionsorsaker enligt 53 § eller häver anställningen på den grund som anges i 59 §. Om domkapitlet säger upp en präst eller en lektor eller häver dennas anställning, ska domkapitlet innan beslut fattas ge församlingen eller den kyrkliga samfälligheten en möjlighet att yttra sig i saken.

Kyrkorådet i en församling samt församlingsrådet eller gemensamma kyrkorådet i en kyrklig samfällighet har rätt att på de grunder som avses i 2 mom. lägga fram ett förslag för domkapitlet om att tjänsteförhållandet för en präst eller lektor ska sägas upp eller att tjänsteförhållandet ska hävas. Domkapitlet ska behandla ärendet skyndsamt. Domkapitlet kan vid det sammanträde i domkapitlet som följer på utgången av den tid som anges i 60 § besluta att häva tjänsteförhållandet för en präst eller lektor, om ärendet på förslag från församlingen har inletts i domkapitlet under den tid som anges i 60 §.

63 §

När ett tjänsteförhållande fortsätter

En tjänsteinnehavares tjänsteförhållande fortsätter utan avbrott om tjänsteförhållandet sägs upp eller hävs eller om anställningen i tjänsteförhållandet enligt ett laga kraft vunnet beslut förfaller utan en lagstadgad grund.

Om ett beslut om uppsägning eller hävning eller om att ett tjänsteförhållande förfaller har upphävts till följd av en begäran om omprövning eller besvär på andra grunder än de som avses i 1 mom. och arbetsgivaren genom ett nytt beslut har avslutat tjänsteförhållandet och detta beslut har vunnit laga kraft, anses tjänsteförhållandet ha avslutats enligt det första beslutet i ärendet, om inte något annat följer av uppsägningstiden.

Om tjänsteförhållandet hävts utan laglig grund för hävning och domstolen anser att arbetsgivaren haft en uppsägningsgrund, anses tjänsteförhållandet fortsätta till utgången av den uppsägningstid som iakttas i fråga om tjänsteinnehavaren. Tjänsteinnehavaren har då rätt att få sin lön för uppsägningstiden.

64 §

Ersättning för inkomstbortfall

När ett ärende som gäller avslutande av ett tjänsteförhållande i de fall som avses i 63 § 1 mom. avgjorts med laga kraft och arbetsgivaren har fått den utredning som avses i 2 mom. i denna paragraf, ska till tjänsteinnehavaren utan dröjsmål betalas den inkomst för ordinarie arbetstid som han eller hon på grund av att tjänsteförhållandet avslutades lagstridigt har gått miste om. Inkomsten minskas med motsvarande inkomster som tjänsteinnehavaren för samma tid fått i annan anställning, som yrkesutövare eller som företagare och som han eller hon inte skulle ha fått i tjänsteutövning. Från inkomsten

minskas också den inkomstrelaterade dagpenning, grunddagpenning och det arbetsmarknadsstöd enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) som betalats till tjänsteinnehavaren samt den dagpenningsförmån enligt sjukförsäkringslagen (1224/2004) som betalats till honom eller henne för motsvarande tid.

Tjänsteinnehavaren är skyldig att utan dröjsmål lämna arbetsgivaren en tillförlitlig utredning om andra förvärvsinkomster, inkomstrelaterad dagpenning, grunddagpenning, arbetsmarknadsstöd och sjukförsäkringsersättningar enligt 1 mom. som tjänsteinnehavaren fått.

Arbetsgivaren är skyldig att utan dröjsmål till arbetslöshetsförsäkringsfonden betala 75 procent och till behörig arbetslöshetskassa 25 procent av den inkomstrelaterade dagpenning som betalats till tjänsteinnehavaren och till Folkpensionsanstalten betala den grunddagpenning eller det arbetsmarknadsstöd som betalats till tjänsteinnehavaren.

När tjänsteinnehavarens pensionsförmåner bestäms betraktas som löneinkomst den inkomst som avses i 1 mom., i vilken som avdrag beaktats sådan pensionsberättigande inkomst som tjänsteinnehavaren erhållit i en annan anställning, som yrkesutövare eller som företagare enligt 1 mom. Som avdrag beaktas inte de dagpenningar eller det arbetsmarknadsstöd som avses i 1 mom. Oberoende av vad som föreskrivs någon annanstans i lag anses tjänsteinnehavaren när pensionsrätten bestäms ha stått i ett fortlöpande tjänsteförhållande också under den tid som nämns i 1 mom., trots att ingen inkomst ska betalas till honom eller henne för denna tid.

Bestämmelserna i denna paragraf om inkomstrelaterad dagpenning, grunddagpenning och arbetsmarknadsstöd gäller också inkomstrelaterad dagpenning och grunddagpenning samt arbetsmarknadsstöd som betalats med stöd av lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

65 §

Återanställning av en tjänsteinnehavare som sagts upp

Om arbetsgivaren på en grund som anges i 53 § har sagt upp en tjänsteinnehavare som anställts tills vidare och arbetsgivaren inom fyra månader från utgången av uppsägningstiden behöver en tjänsteinnehavare för ett sådant tjänsteförhållande med liknande uppgifter som är i kraft tills vidare eller en längre tid än sex månader, ska arbetsgivaren hos den lokala arbetskraftsmyndigheten höra sig för om huruvida uppsagda tjänsteinnehavare söker arbete som förmedlas av denna myndighet och, om så är fallet, i första hand erbjuda arbete för tjänsteinnehavare som sagts upp och som uppfyller behörighetsvillkoren. Om tjänsteförhållandet när det upphörde hade fortgått utan avbrott minst 12 år, är tiden för återanställning emellertid sex månader. Samma skyldighet gäller en i 40 § avsedd förvärvare av rörelse när överlåtaren har sagt upp en tjänsteinnehavare före överlåtelsen.

Avstängning från tjänsteutövning

66 §

Grund för avstängning från tjänsteutövning

Om det på sannolika grunder kan misstänkas att en tjänsteinnehavare i sin tjänsteutövning har gjort sig skyldig till ett tjänstebrott eller på något annat sätt handlat i strid med sina skyldigheter, kan han eller hon avstängas från tjänsteutövning för tiden för undersökningen eller rättegången. Uppenbara tjänstebrott ska utan dröjsmål polisanmälas.

Om det på sannolika grunder kan misstänkas att en tjänsteinnehavare utanför sin tjänsteutövning har gjort sig skyldig till ett brott, och de omständigheter som framkommit i saken kan inverka på förutsättningarna att sköta tjänsteuppgifterna, kan tjänsteinnehavaren avstängas från tjänsteutövning för tiden för undersökningen eller rättegången.

I andra fall än de som avses i 1 eller 2 mom. kan en tjänsteinnehavare avstängas från tjänsteutövning för den tid som tjänsteinnehavaren av orsaker som beror på honom eller henne själv inte kan sköta sina tjänsteuppgifter på ett sakligt sätt.

En tjänsteinnehavare kan på ovan anförda grunder tillfälligt avstängas från tjänsteutövning för högst fyra veckor.

67 §

Myndighet som beslutar om avstängning från tjänsteutövning

Beslut om avstängning från tjänsteutövning fattas

- 1) i fråga om prästtjänster och lektorstjänster av domkapitlet,
- 2) i fråga om andra tjänsteinnehavare i en församling av kyrkorådet, församlingsrådet eller någon annan myndighet som bestäms i reglementet,
- 3) i fråga om andra tjänsteinnehavare i en kyrklig samfällighet av gemensamma kyrkorådet eller någon annan myndighet som bestäms i reglementet,
- 4) i fråga om innehavare av en tjänst vid domkapitlet av domkapitlet,
- 5) i fråga om innehavare av en tjänst vid kyrkostyrelsen av kyrkostyrelsen.

Beslut om tillfällig avstängning från tjänsteutövning fattas

- 1) i fråga om kyrkoherdar och tjänsteinnehavare vid domkapitlet av biskopen,
- 2) i fråga om andra tjänsteinnehavare i en församling av kyrkoherden,
- 3) i fråga om tjänsteinnehavare i en kyrklig samfällighet av ordföranden för gemensamma kyrkorådet,
- 5) i fråga om innehavare av en tjänst vid kyrkostyrelsen av den ledande tjänsteinnehavaren vid kyrkostyrelsens kansli.

68 §

Förfarandet vid avstängning från tjänsteutövning

En tjänsteinnehavare som fattat beslut om tillfällig avstängning från tjänsteutövning ska utan dröjsmål föra avstängningen från tjänsteutövningen till den behöriga myndigheten för avgörande.

Innan ett beslut fattas om avstängning från tjänsteutövning ska tjänsteinnehavaren ges en möjlighet att höras i saken. Domkapitlet ska innan innehavaren av en prästtjänst avstängs från tjänsteutövning ge kyrkorådet, församlingsrådet eller gemensamma kyrkorådet en möjlighet att lämna ett utlåtande i saken.

Beslut om avstängning från tjänsteutövning kan verkställas omedelbart.

69 §

Förnyad bedömning av avstängning från tjänsteutövning

Det organ som beslutat om avstängning från tjänsteutövning ska följa hur grunderna för avstängningen möjligen förändras och vid behov fatta ett nytt beslut i saken om så sker. Frågan om fortsatt avstängning från tjänsteutövning ska utan dröjsmål tas till behandling om tjänsteinnehavaren kräver det.

Särskilda bestämmelser om personalen

70 §

Granskning av uppsägningsgrunderna i ett ärende som gäller hävning av ett tjänsteförhållande

Om domstolen vid behandlingen av ett ärende som gäller hävning av ett tjänsteförhållande anser att grunder för hävning enligt 59 § inte finns, ska domstolen på yrkande pröva om arbetsgivaren har haft en sådan uppsägningsgrund som anges i 51 §.

71 §

Behandling av besvär

Besvär över uppsägning eller hävning av ett tjänsteförhållande, ombildning av ett tjänsteförhållande till tjänsteförhållande på deltid samt avstängning från tjänsteutövning ska behandlas skyndsamt vid domstolen.

72 §

Föreningsfrihet

Tjänsteinnehavare har rätt att höra till föreningar samt att delta i deras verksamhet. Tjänsteinnehavare har också rätt att bilda en förening. Tjänsteinnehavare har likaså frihet att inte höra till sådana föreningar. Det är förbjudet att hindra eller begränsa utövandet av denna rättighet och frihet.

73 §

Preskription av lönefordran

En tjänsteinnehavare ska lägga fram ett skriftligt yrkande på lön eller någon annan ekonomisk förmån som hänför sig till tjänsteförhållandet inom tre år från utgången av det kalenderår då löneposten eller förmånen borde ha betalats eller getts. Om yrkandet inte har lagts fram inom utsatt tid, har rätten till lön eller annan ekonomisk förmån förlorats.

Bestämmelserna om tjänsteinnehavare i 1 mom. gäller också den vars tjänsteförhållande har avslutats samt tjänsteinnehavarens dödsbo.

74 §

Återkrav av lön

Arbetsgivaren kan bestämma att lön eller någon annan ekonomisk förmån som följer av ett anställningsförhållande och som betalats utan grund ska återkrävas. Återkrav kan också genomföras så att det belopp som återkrävs dras av från tjänsteinnehavarens lön i samband med följande lönebetalning eller lönebetalningar, om tjänsteinnehavaren fortfarande är anställd hos samma arbetsgivare. I beslutet ska nämnas vilket belopp som återkrävs och grunden för återkravet.

Från den lön som utbetalas får med stöd av 1 mom. inte återkrävas mer än det som enligt lag får utmätas av lön.

Arbetsgivaren kan antingen helt eller delvis avstå från återkrav, om återkrav med beaktande av omständigheterna ska anses oskäligt eller om det belopp som betalats utan grund är obetydligt.

Rätten till återkrav förloras om beslut om återkrav inte fattas inom tre år från utgången av det kalenderår under vilket lön eller någon annan förmån betalades ut utan grund. Arbetsgivarens beslut verkställs på det sätt som anges i lagen om verkställighet av skatter och avgifter.

75 §
Dröjsmålsränta

Vid dröjsmål i betalningen av en fordran som grundar sig på ett tjänsteförhållande tillämpas bestämmelserna om dröjsmålsränta i räntelagen.

I fråga om ett förvaltningsprocessärende ska dröjsmålsränta i sådana fall som avses i 6 och 7 § i räntelagen betalas senast från den dag då gäldenären anses ha fått kännedom om att besvär eller ansökan som gäller betalning av skulden inletts eller, om kravet framställs under rättegång, från det att kravet framställdes.

I de fall som avses i 64 § 1 mom. ska dröjsmålsränta betalas från den tidpunkt då 30 dagar har förflutit från den dag då tjänsteinnehavaren lämnade arbetsgivaren en sådan utredning som avses i 2 mom.

76 §
Behandlingsordningen för vissa yrkanden

Yrkanden på ersättningar enligt 10 § 3 mom., 47 § 2 och 3 mom., 55 § och 65 § 2 mom. behandlas som förvaltningstvistemål vid förvaltningsdomstolen.

En tjänsteinnehavare får inte söka ändring genom besvär i ett myndighetsbeslut i ett ärende som avses i 2 § i lagen om den evangelisk-lutherska kyrkans tjänstekollektivavtal (968/1974) eller föra ärendet till avgörande genom begäran om omprövning eller som förvaltningstvistemål, om tjänsteinnehavaren eller en tjänsteinnehavarförening har rätt att inleda ärendet vid arbetsdomstolen. Det som föreskrivs ovan i detta moment tillämpas endast på en tjänsteinnehavare som är medlem i en sådan tjänsteinnehavarförening som har rätt att inleda målet vid arbetsdomstolen, eller i en underförening till en sådan.

77 §
Arbetsintyg

När ett tjänsteförhållande upphör har tjänsteinnehavaren rätt att av arbetsgivaren på begäran få ett skriftligt intyg över hur länge tjänsteförhållandet var i kraft och arbetsuppgifternas art. På tjänsteinnehavarens uttryckliga begäran ska i intyget dessutom nämnas orsaken till att tjänsteförhållandet upphört samt ges en bedömning av tjänsteinnehavarens arbetsskicklighet, flit och uppförande. Av arbetsintyget får inte framgå annat än det som framgår av dess ordalydelse.

Arbetsgivaren är skyldig att ge tjänsteinnehavaren ett arbetsintyg, om intyget begärs inom tio år från det att tjänsteförhållandet upphörde. Intyg över tjänsteinnehavarens arbetsskicklighet, flit och uppförande ska dock begäras inom fem år från det att tjänsteförhållandet upphörde.

Om mer än tio år har förflutit från det att tjänsteförhållandet upphörde ska ett arbetsintyg ges endast om det inte orsakar arbetsgivaren orimliga svårigheter. Under samma förutsättningar ska arbetsgivaren ge ett nytt intyg i stället för ett arbetsintyg som förkommit eller förstörts.

Domkapitlet ger kyrkoherden ett arbetsintyg. Kyrkoherden ger en kaplan, en församlingspastor och en lektor ett arbetsintyg.

9 kap.

Förtroendevalda och val*Allmänna bestämmelser om förtroendeuppdrag och valbarhet*

1 §

Förtroendevalda

Förtroendevalda är de som valts till ett organ i en församling, en kyrklig samfällighet, ett stift eller kyrkans centralförvaltning eller för något annat förtroendeuppdrag. En tjänsteinnehavare eller arbetstagare som på grundval av sin befattning är medlem av ett organ är inte en förtroendevald.

De förtroendevalda ska främja kyrkans bästa samt sköta sitt förtroendeuppdrag med värdighet och så som uppdraget kräver.

2 §

Valbarhet till förtroendeuppdrag

Valbar till ett förtroendeuppdrag i en församling och i en kyrklig samfällighet är en konfirmerad medlem av församlingen som fyllt 18 år och inte är omyndig och som är känd för kristen övertygelse. Valbarhetsåldern måste uppnås senast på valdagen.

Valbara till förtroendeuppdrag i ett stift och i kyrkans centralförvaltning är valbara lekmannamedlemmar av en församling i stiftet och stiftets präster. Valbar till delegationen för kyrkans arbetsmarknadsverk är en sådan person som avses i 1 mom.

Valbar som samemedlem av stiftsfullmäktige och som sameombud vid kyrkomötet är en lekmanamedlem som är röstberättigad vid sametingsval och valbar till förtroendeuppdrag i församlingen.

Valbar som den medlem av stiftsfullmäktige och det kyrkomötesombud som ska utses på Åland är en valbar lekmannamedlem av en församling i landskapet Åland.

3 §

Begränsning av valbarheten

Till förtroendeuppdrag kan utses endast en sådan valbar person som har samtyckt till uppdraget.

Vid församlingsval får den som står i ett anställningsförhållande till församlingen inte utses till ett förtroendeuppdrag i församlingen. Om församlingen hör till en kyrklig samfällighet, är den som står i ett anställningsförhållande till den kyrkliga samfälligheten eller hos en församling som hör till samfälligheten inte valbar till förtroendeuppdrag i den kyrkliga samfälligheten eller i en församling som hör till samfälligheten.

Den som står i ett anställningsförhållande till domkapitlet eller på tjänstens vägnar är medlem av domkapitlet är inte valbar till förtroendeuppdrag i stiftet. Den som står i ett anställningsförhållande till kyrkostyrelsen är inte valbar till kyrkostyrelsen. Ledande tjänsteinnehavaren vid kyrkostyrelsens kansli och kyrkostyrelsens avdelningschefer är inte valbara som kyrkomötesombud.

Valbar till delegationen för kyrkans arbetsmarknadsverk är inte en person som innehar ett förtroendeuppdrag hos eller står i ett anställningsförhållande av bestående natur till en organisation som undertecknat ett tjänste- eller arbetskollektivavtal för evangelisk-lutherska kyrkan eller till en medlemsorganisation i en sådan organisation, inte heller dennas make.

En präst som för viss tid har avstängts från prästämbetet är inte valbar till förtroendeuppdrag som grundar sig på prästämbetet. Om en domstol har dömt en präst till avsättning, är prästen inte valbar till förtroendeuppdrag som grundar sig på prästämbetet förrän domkapitlet har utfärdat ett nytt tjänsteförordnande för en prästtjänst för honom eller henne.

4 §

Förlust av valbarhet och avsked från förtroendeuppdrag

När en medlem av ett organ förlorar sin valbarhet under mandatperioden befrias han eller hon från förtroendeuppdraget. En förtroendevald förlorar inte sin valbarhet till ett organ om han eller hon anställs i ett anställningsförhållande enligt 3 § 2 och 3 mom. för viss tid, dock högst sex månader. Medan anställningen fortgår får han eller hon dock inte sköta sitt förtroendeuppdrag.

En förtroendevald får avgå från ett förtroendeuppdrag av giltiga orsaker.

5 §

Avstängning och skiljande från förtroendeuppdrag

Om det på sannolika grunder kan misstänkas att en förtroendevald har gjort sig skyldig till ett tjänstebrott eller på något annat sätt handlat i strid med sina skyldigheter i sitt förtroendeuppdrag ska han eller hon avkrävas en utredning. Om det är fråga om ett uppenbart tjänstebrott ska ärendet polisanmälas utan dröjsmål. Den förtroendevalda kan för den tid undersökning eller rättegång pågår avstängas från förtroendeuppdraget, om inte den förtroendevalda själv meddelat att han eller hon avstår från uppdraget.

Har en förtroendevald åtalats för ett brott som genom sin art och det sätt på vilket det begåtts visar att han eller hon inte kan sköta sitt förtroendeuppdrag på det sätt som krävs, kan han eller hon avstängas från förtroendeuppdraget för den tid rättegången pågår.

Har en förtroendevald efter valförrättningen dömts till fängelse i minst sex månader genom ett beslut som vunnit laga kraft, kan han eller hon skiljas från förtroendeuppdraget.

Ett beslut om avstängning från förtroendeuppdrag får verkställas omedelbart. Ett beslut om skiljande från förtroendeuppdrag ska verkställas omedelbart.

6 §

Beslutanderätt i ärenden som gäller förtroendevalda

Beslut om befriande, beviljande av avsked, avstängning och skiljande från ett förtroendeuppdrag fattas av det organ som har valt den förtroendevalda. I fråga om en förtroendevald som utsetts genom församlingsval, val av medlemmar av stiftsfullmäktige eller val av kyrkomötesombud fattas beslutet dock av det organ som den förtroendevalda är medlem av.

Innan organet sammanträder kan dess ordförande fatta ett interimistiskt beslut om avstängning från förtroendeuppdraget. Ordföranden ska omedelbart föra ärendet till organet för avgörande. I fråga om ordförandens beslut får varken begäras omprövning eller anföras kyrkobesvär.

7 §

Skötseln av ett förtroendeuppdrag

En förtroendevald kvarstår i sitt uppdrag den tid för vilken han eller hon har utsetts och också

därefter, tills någon annan har utsetts i stället för honom eller henne. En förtroendevald ska sköta sitt uppdrag tills ärendet slutligt har avgjorts, om

- 1) valet av förtroendevalda har överklagats genom kyrkobesvär,
- 2) avsked inte har beviljats,
- 3) kyrkorådet eller gemensamma kyrkorådet med stöd av 3 kap. 11 § inte har verkställt kyrkofullmäktiges eller gemensamma kyrkofullmäktiges valbeslut.

Om en förtroendevald som utsetts genom församlingsval, val av medlemmar av stiftsfullmäktige eller val av kyrkomötesombud avlider, förlorar sin valbarhet, beviljas avsked eller avstångs eller skiljs från förtroendeuppdraget, kallas en ersättare i stället för honom eller henne. För andra förtroendeuppdrag ska en ny förtroendevald utses för den återstående mandatperioden.

8 §

Kvinnors och mäns representation i olika organ

I kyrkans organ, förutom vid kyrkomötet, i stiftsfullmäktige, domkapitlet, kyrkofullmäktige, gemensamma kyrkofullmäktige och församlingsrådet, ska kvinnor och män vara representerade till minst 40 procent vardera, om inte något annat följer av särskilda orsaker.

Församlingsval och val av kyrkoherde

9 §

Församlingsval

Församlingsvalen är direkta, hemliga och proportionella.

Vid församlingsvalen utses medlemmarna av kyrkofullmäktige i en församling eller medlemmarna av gemensamma kyrkofullmäktige och församlingsrådet i en kyrklig samfällighet. Val förrättas vart fjärde år samtidigt i alla församlingar.

10 §

Undantagsval i en församling

Om en ändring av församlingsindelningen genomförs under valperioden, om församlingen ansluts till en kyrklig samfällighet eller utträder ur den eller den kyrkliga samfälligheten upplöses, bildas kyrkofullmäktige, gemensamma kyrkofullmäktige och församlingsrådet utifrån resultatet i det föregående valet.

Extra val förrättas om ett förfarande enligt 1 mom. inte är möjligt eller någon församling yrkar på val. När ändringen är obetydlig eller den återstående mandatperioden är kort, kan kyrkostyrelsen bestämma att extra val inte ska förrättas eller att kyrkofullmäktige i den församling som inte delats eller det tidigare gemensamma kyrkofullmäktige är gemensamt kyrkofullmäktige i den kyrkliga samfälligheten.

Om en församling slås samman med en annan församling fördelas mandaterna för medlemmarna av kyrkofullmäktige eller församlingsrådet mellan församlingarna enligt närmare bestämmelser i kyrkoordningen om fördelningen av mandaterna i kyrkofullmäktige.

Om någon som finns antecknad i den namnserie som är ett resultat av det föregående valet inte längre är valbar till det nya organet lyfts den som är följande i namnserien upp i stället för honom eller henne.

Mandatperioden för den som valts vid extra församlingsval varar till utgången av den löpande valperioden. Om valet förrättas under det sista året av valperioden varar mandatperioden till utgången av följande valperiod.

11 §

Val av kyrkoherde

Församlingens kyrkoherde väljs av församlingens i detta val röstberättigade medlemmar (*direkt kyrkoherdeval*).

På begäran av kyrkofullmäktige eller församlingsrådet kan domkapitlet besluta att kyrkoherden väljs genom ett val som förrättas av kyrkofullmäktige eller församlingsrådet (*indirekt kyrkoherdeval*).

Domkapitlet kan besluta att en gemensam kyrkoherde utses genom indirekt val om någon av de församlingar som delar på den gemensamma kyrkoherdetjänsten begär det.

Beslut om förrättande av indirekt val ska fattas innan tjänsten ledigförklaras.

12 §

Rösträtt i församlingsval och direkt kyrkoherdeval

Vid församlingsval har alla de medlemmar av kyrkan rösträtt som senast på valdagen fyller 16 år och som har en i lagen om hemkommun avsedd hemkommun i Finland. Rösträtten utövas i den församling i vilken den röstberättigade har antecknats som medlem senast den 15 augusti under valåret. Vid församlingsval som förrättas på nytt på grund av besvär och vid extra församlingsval utövas rösträtten i den församling i vilken motsvarande anteckning har gjorts senast 70 dagar före valdagen.

Vid direkt kyrkoherdeval och direkt kyrkoherdeval som förrättas på nytt på grund av besvär har alla de medlemmar av kyrkan rösträtt som senast den första valdagen fyller 18 år, som har en i lagen om hemkommun avsedd hemkommun i Finland och som är antecknade som medlemmar av församlingen i fråga senast 70 dagar före den första valdagen.

Varje röstberättigad har lika rösträtt.

Val som förrättas i stiftet

13 §

Val av medlemmar av stiftsfullmäktige och kyrkomötesombud

Prästmedlemmar och lekmannamedlemmar av stiftsfullmäktige samt prästombud och lekmannaombud vid kyrkomötet utses separat genom proportionella och hemliga val.

Lekmannamedlemmarnas och lekmannaombudens röster viktas enligt bestämmelserna i kyrkoordningen.

14 §

Rösträtt vid val av medlemmar av stiftsfullmäktige och kyrkomötesombud

Stiftets präster har rösträtt vid val av prästmedlemmar av stiftsfullmäktige och prästombud till kyrkomötet.

Röstberättigade vid val av lekmannamedlemmar av stiftsfullmäktige och lekmannaombud till kyrkomötet är lekmannamedlemmarna av kyrkofullmäktige eller av församlingsråden och gemensamma kyrkofullmäktige. Är samma person medlem av både församlingsrådet och gemensamma kyrkofullmäktige, utövas rösträtten i församlingsrådet av hans eller hennes ersättare.

En ledamot av sametinget och hans eller hennes ersättare har inte rösträtt vid de val som avses i 1 och 2 mom.

15 §

Val av lekmannamedlem och lekmannaombud som representerar samerna

Sametinget utser i enlighet med vad som föreskrivs särskilt lekmannamedlemmen av stiftsfullmäktige i Uleåborgs stift och sameombudet till kyrkomötet samt en första och en andra ersättare för dem. Valet ska ske före den 1 april det andra året efter församlingsvalet.

16 §

Biskopsval och rösträtt

Biskopsvalet är direkt och hemligt. Röstberättigade vid valet är

- 1) stiftets präster,
- 2) stiftets lektorer,
- 3) de lekmannamedlemmar som valts in i stiftsfullmäktige, de lekmannaombud som utsetts till kyrkomötet och den lekmannamedlem som valts in i kyrkostyrelsen från stiftet,
- 4) vid valet av biskop i Uleåborgs stift det kyrkomötesombud som sametinget utsett,
- 5) lekmannaelektorerna i stiftets församlingar,
- 6) domkapitlets lagfarna assessor och lekmannamedlem.

Lekmannamedlemmarna av församlingarnas kyrkofullmäktige och församlingsråd utser så många lekmannaelektorer att det finns lika många sådana lekmannaelektorer som avses i 1 mom. 3 § 6 punkten som sådana röstberättigade präster och lektorer som avses i 1 och 2 punkten sammanlagt.

Vid val av ärkebiskop har också de övriga stiftens kyrkomötesombud och det kyrkomötesombud som sametinget utsett samt medlemmarna av stiftsfullmäktige, domkapitlet och kyrkostyrelsen rösträtt. När valresultatet uträknas minskas vikten av rösterna från de röstberättigade i ärkestiftet enligt 1 mom. på det sätt som föreskrivs närmare i kyrkoordningen.

17 §

Rösträtt vid val av prästassessor

Vid val av domkapitlets prästassessor har stiftets präster och lektorer rösträtt.

18 §

Begränsning av prästernas rösträtt

En präst som för viss tid avstängts från prästämbetet har inte den rösträtt som grundar sig på prästämbetet.

Särskilda bestämmelser om förrättande av val

19 §

Församlingens och stiftets valnämnder

För att församlingsval och direkt kyrkoherdeval ska kunna förrättas och organ bildas enligt 10 § 1 mom. ska kyrkofullmäktige eller församlingsrådet tillsätta en valnämnd med en ordförande och minst fyra andra personer som medlemmar samt minst lika många ersättare. Ersättarna ska ställas i den ordning som de ställs upp i stället för en medlem.

Kyrkofullmäktige eller församlingsrådet kan besluta att församlingen ska delas upp i röstningsområden och valnämnden på motsvarande sätt delas upp i sektioner. En sektion är beslutför med tre medlemmar. Sektionens uppgift är att se till att röstning förrättas inom röstningsområdet.

För val av medlemmar av stiftsfullmäktige och kyrkomötesombud ska domkapitlet tillsätta en valnämnd med en ordförande och som övriga medlemmar två präster och två lekmän samt lika många ersättare. För val av den lekmannamedlem och det lekmannaombud som ska utses av församlingarna på Åland tillsätter domkapitlet en lekmannavalnämnd med en ordförande och två andra medlemmar samt lika många ersättare.

En kandidat eller en kandidats make eller maka, barn, syskon eller föräldrar kan inte vara medlem eller ersättare i valnämnden. Med make eller maka avses äkta makar samt personer som lever under äktenskapsliknande förhållanden eller i registrerat partnerskap med kandidaten.

20 §

Centralvalkommission

För församlingsval kan gemensamma kyrkorådet i en kyrklig samfällighet tillsätta en centralvalkommission med uppgift att bistå valnämnderna i församlingarna så att valen genomförs på ett enhetligt sätt.

21 §

Förteckning över röstberättigade

I förteckningen över röstberättigade ska antecknas de röstberättigades fullständiga namn och personbeteckning, antalet röstberättigade samt vid behov röstningsområdet. Om en röstberättigad i församlingsval och direkt kyrkoherdeval har en sådan spärrmarkering som avses i 36 § i lagen om befolkningsdatasystemet och Befolkningsregistercentralens certifikattjänster skrivs en anteckning om spärrmarkeringen ut i förteckningen. I förteckningen ska finnas utrymme för anteckningar om utövande av rösträtten samt för anmärkningar.

Förteckningen över röstberättigade och uppgifterna i den får inte användas för andra ändamål än för att förrätta val. Uppgifterna i förteckningen kan dock användas för statistikföring och vetenskaplig forskning.

Den förteckning över röstberättigade som fungerar som arkivutskrift förvaras på det sätt som föreskrivs separat. Vid församlingsval förstör Kyrkostyrelsen det elektroniska registret över röstberättigade som har skapats i kyrkans medlemsdatasystem när valresultatet har vunnit laga kraft.

22 §

Självrättelse av förteckningen över röstberättigade

Valnämnden har rätt att ta in en person i förteckningen över röstberättigade för församlingsval eller direkt kyrkoherdeval eller anteckna att personen saknar rösträtt, om personen felaktigt har utelämnats ur förteckningen, antecknats sakna rösträtt eller inneha rösträtt eller om personen har inträtt i eller utträtt ur kyrkan efter de bestämda dagar som avses i 12 §. Om valnämnden anser att en anteckning om personen i förteckningen i övrigt är felaktig, kan valnämnden korrigera felet. Vid församlingsval ska ändringarna göras senast före klockan 16 den 16:e dagen före valdagen och vid direkt kyrkoherdeval senast klockan 16 den 16:e dagen före den första valdagen.

Om en person antecknas sakna rösträtt i förteckningen över röstberättigade, ska ett skriftligt beslut om detta fattas och beslutet delges personen i fråga på det sätt som anges i 10 kap. 23 § 1 mom. Något skriftligt beslut fattas dock inte om personen har avlidit eller dödförklarats efter det att förteckningen upprättats.

Om en person tas in i förteckningen över röstberättigade ska ett meddelande om detta utan dröjsmål skickas till honom eller henne. Den som har inträtt i kyrkan har vid församlingsval rösträtt i den församling i vilken han eller hon har blivit medlem.

Om någon annan felaktig anteckning om en person korrigeras i förteckningen över röstberättigade, ska detta delges personen i fråga utan dröjsmål, om det inte är uppenbart onödigt.

23 §

Laga kraft för förteckningen över röstberättigade

Vid församlingsval vinner förteckningen över röstberättigade laga kraft klockan 16 den 16:e dagen före valdagen. Vid direkt kyrkoherdeval vinner förteckningen över röstberättigade laga kraft klockan 16 den 16:e dagen före den första valdagen.

En förteckning över röstberättigade som vunnit laga kraft ska vid val följas oförändrad. Förteckningen anses ha vunnit laga kraft trots att förvaltningsdomstolen innan förteckningen vunnit laga kraft inte har gett sitt beslut med anledning av anförda besvär. Den som för valnämnden visar upp förvaltningsdomstolens beslut enligt vilket han eller hon är röstberättigad ska dock få utöva sin rösträtt.

24 §

Ordningen på röstningsställena

På ett röstningsställe eller i omedelbar närhet av röstningsstället får det inte medan röstning pågår hållas tal, sättas upp eller delas ut tryckta eller skrivna uppmaningar eller de röstandes valfrihet påverkas på något annat sätt eller försök att påverka valfriheten göras.

Röstningen ska ordnas så att valhemligheten bevaras. De närvarande ska följa de föreskrifter som valnämnden meddelar för att ordningen ska kunna upprätthållas och röstningen ske utan störningar.

10 kap.

Förfarande och beslutsfattande vid förvaltningsärenden

1 §

Förfarandet vid förvaltningsärenden

I förfarandet vid förvaltningsärenden tillämpas förvaltningslagen och lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet (13/2003), om inte något annat föreskrivs i denna lag.

2 §

Upphandlingsärenden

På upphandlingsärenden tillämpas lagen om offentlig upphandling och koncession (1397/2016).

3 §

Frister

På frister som ställts i förvaltnings- och rättskipningsärenden tillämpas lagen om beräkning av laga tid (150/1930), om inte något annat föreskrivs i denna lag. I kyrkoordningen föreskrivs om undantag för beräkning av frister som gäller ordnande av val.

4 §

Offentlighet och sekretess

I förvaltningen tillämpas lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet, om inte något annat följer av 7 kap. 3 § eller 8 kap. 32 § eller 12 kap. Handlingar som gäller själavård eller diakoniarbete för enskilda ska sekretessbeläggas.

Beslut om att bestämma och ta ut de avgifter som avses i 34 § i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet fattas av kyrkofullmäktige, gemensamma kyrkofullmäktige, domkapitlet och kyrkostyrelsen.

Beslutanderätten i fråga om att lämna ut en handling kan i ett reglemente eller en instruktion för en myndighet i en församling eller i en kyrklig samfällighet samt i arbetsordningarna för domkapitlet och kyrkostyrelsen delegeras till en tjänsteinnehavare.

5 §

Rätt att få upplysningar

En förtroendevald har rätt att få upplysningar av kyrkliga myndigheter och ta del av handlingar som han eller hon anser vara nödvändiga i sitt uppdrag, om inte något annat följer av bestämmelserna om sekretess.

En revisor och en utredare som domkapitlet utsett samt en tjänsteinnehavare och expert som förrättar en biskopsvisitation har oberoende av bestämmelserna om sekretess rätt att av kyrkliga myndigheter få upplysningar och ta del av handlingar som han eller hon anser vara nödvändiga för att revisions- eller utredningsuppdraget ska kunna skötas.

Kyrkans arbetsmarknadsverk har rätt att av den behöriga myndigheten i en församling och kyrklig samfällighet samt av domkapitlet och kyrkostyrelsen få sådana upplysningar som verket behöver för att fullgöra sina uppgifter enligt 5 kap. 18 §.

6 §

Offentlighet för en förteckning över röstberättigade

Församlingsmedlemmarna har rätt att ta del av förteckningen över röstberättigade för församlingssval och direkta kyrkoherdeval, med undantag för personbeteckningar, under den tid då förteckningen finns offentligt framlagd för granskning. Förteckningen får inte lämnas ut för kopiering eller fotografering, och kopior av den får inte ges ut. Den som är antecknad i förteckningen har dock rätt att avgiftsfritt få ett utdrag av de uppgifter som antecknats om honom eller henne i förteckningen. Den som har begärt att bli upptagen i förteckningen över röstberättigade har rätt att få uppgift om handlingar i anslutning till behandlingen av ärendet så som bestäms i 11 § i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet.

Om en uppgift om sådan spärrmarkering som avses i 9 kap. 21 § 1 mom. i kyrkolagen antecknats för en person i förteckningen över röstberättigade kan uppgifterna i förteckningen läggas fram för granskning endast för personen själv.

Förteckningen över röstberättigade i församlingssval och direkt kyrkoherdeval ska vara sekretessbelagd vid andra tidpunkter än den som avses i 1 mom. Sekretessen hindrar inte att uppgifter ur förteckningen lämnas ut till den som behöver dem för att klarlägga sin rösträtt.

I fråga om förteckningens offentlighet och behandlingen av den gäller i övrigt bestämmelserna i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet och i personuppgiftslagen.

7 §

Arkivfunktionen

På skötseln, planeringen och organiseringen av arkivfunktionen hos en kyrklig myndighet samt på funktionens uppgifter tillämpas arkivlagen (831/1994), om inte något annat föreskrivs i denna lag.

Kyrkostyrelsen bestämmer vilka handlingar hos en kyrklig myndighet som ska förvaras varaktigt.

8 § *Arbetsordningar*

Kyrkofullmäktige, gemensamma kyrkofullmäktige, domkapitlet, stiftsfullmäktige, biskopsmötet, kyrkostyrelsen och kyrkomötet antar en arbetsordning för sig.

Arbetsordningen föreskriver om organets förvaltning och förfarande. I arbetsordningen för kyrkostyrelsen föreskrivs dessutom om delegering av beslutanderätten till ämbetskollegiet, direktionen eller tjänsteinnehavarna och i arbetsordningen för domkapitlet om delegering av beslutanderätten till tjänsteinnehavarna.

9 § *Överföring av ett ärende till ett högre organ för behandling*

Kyrkorådet, gemensamma kyrkorådet och församlingsrådet kan på det sätt som anges i reglementet överta behandlingen av ett ärende som avgjorts av ett underlydande organ eller av en tjänsteinnehavare eller en förtroendevald i församlingen eller den kyrkliga samfälligheten. Samma rätt gäller ordföranden för kyrkorådet, gemensamma kyrkorådet och församlingsrådet.

I arbetsordningen eller reglementet kan man föreskriva om att ett ärende som med stöd av denna lag har delegerats till och avgjorts av ett organ eller en tjänsteinnehavare som lyder under domkapitlet, kyrkostyrelsen eller delegationen för kyrkans arbetsmarknadsverk kan överföras till dessa för behandling.

Det högre organet kan upphäva eller ändra beslutet i ärendet eller återförvisa ärendet för ny behandling. I kyrkoordningen kan tas in bestämmelser om vilka ärenden som inte kan överföras till ett högre organ för behandling.

Ett ärende ska överföras till ett högre organ för behandling inom tidsfristen för begäran om omprövning av ett beslut enligt 12 kap. 2 §.

10 § *Jäv*

En medlem av kyrkofullmäktige, gemensamma kyrkofullmäktige och stiftsfullmäktige är jävig att behandla ett ärende som gäller honom eller henne personligen eller en närstående enligt 28 § 2 och 3 mom. i förvaltningslagen.

Ett kyrkomötesombud är jävigt att delta i beredningen av och beslutsfattandet i ett ärende som gäller honom eller henne personligen.

På jäv för medlemmar av övriga organ samt tjänsteinnehavare och arbetstagare tillämpas 28 § i förvaltningslagen, med undantag för 1 mom. 6 punkten i paragrafen. Ett anställningsförhållande i en församling eller en kyrklig samfällighet medför inte jäv för en person i ett förvaltningsärende där församlingen eller den kyrkliga samfälligheten är part, om han eller hon inte utifrån sitt anställningsförhållande har varit föredragande i ärendet eller i övrigt har behandlat ärendet.

Endast de medlemmar vilkas villkor för anställningsförhållandet inte regleras i kyrkans tjänstekollektivavtal eller kyrkans arbetskollektivavtal deltar i stiftsfullmäktige och kyrkostyrelsen i behandling och beslutsfattande som gäller uppställande och val av medlemmar och ersättare till delegationen för kyrkans arbetsmarknadsverk.

11 §

Sätten att fatta beslut i organ

Beslut i ärenden som hör till ett organ kan fattas vid ett ordinarie sammanträde, vid ett sammanträde i en elektronisk miljö (*elektroniskt sammanträde*) eller på elektronisk väg före sammanträdet (*elektroniskt beslutsförfarande*).

Vid elektroniska sammanträden och i elektroniskt beslutsförfarande ska församlingen, den kyrkliga samfälligheten, domkapitlet eller kyrkostyrelsen sörja för informationssäkerheten och för att utomstående inte har tillgång till sekretessbelagda uppgifter.

12 §

Elektroniskt sammanträde

Vid ett elektroniskt sammanträde krävs det att de som konstateras vara närvarande står i bild- och ljudförbindelse med varandra på lika villkor.

13 §

Elektroniskt beslutsförfarande

Med undantag för organens offentliga sammanträden kan ett organ fatta beslut i ett slutet elektroniskt beslutsförfarande.

De ärenden som ska behandlas ska specificeras i kallelsen till sammanträdet och det ska nämnas före vilken tidpunkt ärendet kan behandlas i elektroniskt beslutsförfarande. Ärendet är behandlat när alla medlemmar i organet har uttryckt sin åsikt i ärendet och tidsfristen för behandlingen har löpt ut. Ett ärende ska behandlas vid ett sammanträde om en medlem kräver detta eller om en medlem har avstått från att uttrycka sin åsikt.

Protokoll över beslut som fattats i elektroniskt beslutsförfarande kan justeras före sammanträdet.

14 §

Beslutförheten i ett organ

Ett organ är beslutfört när mer än hälften av medlemmarna är närvarande, om inte andra krav ställs på beslutsfattandet i denna lag. Beslutförhet på kyrkomötet och biskopsmötet kräver inte att mer än hälften av ombuden eller medlemmarna är närvarande.

Domkapitlet ska vara fulltaligt för att vara beslutfört vid behandlingen av ett ärende som gäller huruvida en präst eller lektor hållit sig till kyrkans bekännelse.

Kyrkostyrelsens ämbetskollegium är beslutfört när minst tre medlemmar är närvarande.

Som närvarande betraktas också en medlem av organet som deltar elektroniskt i sammanträdet.

15 §

Sammanträdet offentlighet

Kyrkofullmäktiges, gemensamma kyrkofullmäktiges och stiftsfullmäktiges sammanträden samt kyrkomötets plenum är offentliga. Ett sammanträde är slutet om sekretess enligt lag ska iakttas i fråga om ett ärende eller en handling som behandlas på sammanträdet eller om organet annars av vägande skäl så beslutar i fråga om något visst ärende.

Andra organs sammanträden är offentliga endast om organet så beslutar och det vid sammanträdet inte behandlas ärenden eller handlingar som är sekretessbelagda enligt lag.

Allmänheten ska kunna följa organens offentliga sammanträden också till den del någon deltar i ett sammanträde på elektronisk väg.

16 §

Ledningen av sammanträden och begränsning av yttranderätten

Ordföranden leder behandlingen av ärendena och ansvarar för ordningen vid organets sammanträde. Om ett ombud eller en medlem genom sitt uppförande stör sammanträdet och trots ordförandens uppmaning inte uppträder sakligt, kan ordföranden bestämma att han eller hon ska avlägsnas. Uppkommer det oordning, kan ordföranden avbryta eller avsluta sammanträdet.

Ett ombud och en medlem har yttranderätt i det ärende som behandlas. Ombudet eller medlemmen ska hålla sig till sak när han eller hon yttrar sig. Om ombudet eller medlemmen avviker från saken och trots ordförandens uppmaning inte återgår till saken, kan ordföranden förbjuda honom eller henne att fortsätta tala. Om det är uppenbart att ombudet eller medlemmen drar ut på sitt tal i onödan, får ordföranden efter att ha gett en tillsägelse förbjuda honom eller henne att fortsätta tala.

För att sammanträdets gång ska kunna tryggas kan i arbetsordningen eller reglementet eller i en instruktion ges nödvändiga föreskrifter om längden på inlägg i enskilda ärenden.

Det som föreskrivs ovan gäller också den som har rätt att vara närvarande och yttra sig vid ett organs sammanträde.

17 §

Omröstning i ett organ

En omröstning ska förrättas öppet. Beslut blir det förslag som fått flest röster eller som nått kvalificerad majoritet när detta krävs.

Faller rösterna vid omröstning lika, gäller som beslut den åsikt för vilken ordföranden gett sin röst. I ett ärende som gäller uppsägning eller hävning av en tjänsteinnehavares tjänsteförhållande eller konstaterande av att tjänsteförhållandet förfallit samt i ett ärende som gäller en prästs prästämbete enligt 7 kap. 4 § 1 mom. och 5 § 3 mom. och en lektorstjänst enligt 8 kap. 32 § avgör dock den åsikt som är lindrigare för personen.

18 §

Val som förrättas i ett organ

En förtroendevald och en tjänsteinnehavare utses i ett organ genom val. Vid val utses den eller de som fått flest röster. Motiveringen för ett beslut kan utelämnas.

Valet av förtroendevalda ska förrättas som proportionellt val, om det begärs av minst så många närvarande medlemmar som motsvarar den kvot som fås när antalet närvarande delas med det antal som ska väljas, ökat med ett. Om kvoten är ett brutet tal ska den avrundas till närmaste högre hela tal.

Ersättare väljs genom samma val som de ordinarie medlemmarna. Är ersättarna personliga, ska kandidaterna godkännas före valet och uppställas vid sidan av de föreslagna ordinarie medlemmarna. Är ersättarna inte personliga, blir de kandidater valda som näst efter dem som utses till ordinarie medlemmar har fått flest röster eller vid ett proportionellt val de högsta jämförelsetalen.

Vid proportionella val tillämpas bestämmelserna om församlingsval. Proportionella val och, när så yrkas, också majoritetsval ska förrättas med slutna sedlar.

Vid ett elektroniskt sammanträde får val förrättas med slutna sedlar endast om valhemligheten är tryggad.

19 §

När rösterna faller lika vid val som förrättas i ett organ

Om rösterna eller jämförelsetalen faller lika vid val, avgör lotten. Bestämmelser om resultatet när rösterna faller lika vid indirekt val av kyrkoherde och vid kaplansval finns i kyrkoordningen.

Om en tjänst eller ett förtroendeuppdrag tillsätts utifrån ett förslag och rösterna faller lika i valet, blir den vald som i förslaget placerats före de andra.

20 §

Beslut på föredragning och den föredragandes ansvar

I en arbetsordning, instruktion eller ett reglemente kan det bestämmas att beslut av ett organ eller en tjänsteinnehavare ska fattas på föredragning.

Om ett beslut enligt kyrkolagen eller en författning som utfärdats med stöd av kyrkolagen eller enligt förordnande av en förman i tjänsten ska fattas på föredragning av en tjänsteinnehavare, är föredraganden ansvarig för det beslut som fattas på hans eller hennes föredragning.

21 §

Avvikande mening

Den som deltagit i beslutsfattandet och har lagt fram ett motförslag eller röstat emot beslutet har rätt att anmäla avvikande mening. Samma rätt gäller för föredraganden i ärendet, om beslutet avviker från beslutsförslaget. Anmälan ska göras omedelbart efter att beslutet har fattats. De skriftliga motiveringar som lämnats innan protokollet justeras ska fogas till protokollet.

Till kyrkomötets beslut kan avvikande mening inte anmälas.

En medlem som röstat emot ett beslut eller en medlem eller en föredragande som anmält avvikande mening är inte ansvarig för beslutet.

22 §

Framläggning av protokoll och beslut

Protokoll över sådana beslut av organ eller tjänsteinnehavare i vilka en församlingsmedlem får framställa begäran om omprövning eller anföra besvär ska med tillhörande anvisning om begäran om omprövning eller besväransvisning efter justeringen hållas tillgängliga i det allmänna datanätet, om inte något annat följer av sekretessbestämmelserna. Om ärendet är sekretessbelagt i sin helhet publiceras i protokollet endast ett omnämnande av att det sekretessbelagda ärendet behandlades. I protokollet eller tjänsteinnehavarbeslutet publiceras endast de personuppgifter som är nödvändiga med tanke på tillgången till information. Personuppgifter i protokollet ska avlägsnas från datanätet när tiden för begäran om omprövning eller anförande av besvär har gått ut.

Protokoll över fastställande av valresultat som upprättats av stiftets valnämnd eller av domkapitlet samt tillhörande besväransvisning ska hållas framlagda för allmänheten på det sätt som anges i 1 mom.

Beslut av en underställningsmyndighet och av en besvärmyndighet ska i församlingen med tillhörande besväransvisning hållas framlagda för allmänheten på det sätt som anges i 1 mom.

Protokoll och beslut ska hållas framlagda för allmänheten under minst den tid som är reserverad för begäran om omprövning eller anförande av besvär.

23 §

Delgivning av beslut

Ett beslut ska delges parterna på det sätt som anges i 59 och 60 § i förvaltningslagen eller i 18 och 19 § i lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet.

En medlem av en församling anses ha fått del av beslutet den sjunde dagen efter det att protokollet eller underställningsmyndighetens eller besvärsmyndighetens beslut har publicerats i det allmänna datanätet.

24 §

Delgivning av beslut om fastställandet av valresultatet

På delgivning av beslut om fastställandet av resultatet av ett direkt kyrkoherdeval tillämpas 23 § 1 mom. På församlingsmedlemmarnas delfående av beslut om fastställandet av resultatet av ett församlingsval och ett direkt kyrkoherdeval tillämpas 23 § 2 mom.

Röstberättigade, valmansföreningar och uppställda kandidater i församlingsval, val av medlemmar av stiftsfullmäktige och kyrkomötesombud samt biskopsval anses ha fått del av beslutet den sjunde dagen efter det att valnämndens eller domkapitlets protokoll har publicerats i det allmänna datanätet.

25 §

Delgivning i ärenden som gäller gravar

Beslut om en grav ska delges den som innehar gravrätten.

Om upplysningar saknas om den som innehar gravrätten eller om hans eller hennes vistelseort, ska ett meddelande om ett beslut eller andra ärenden som gäller graven sättas ut på graven. Beslutet och ärenden som gäller avlägsnande av gravvård enligt 14 § 3 mom. ska dessutom tillkännages i en tidning med allmän spridning på orten eller i en motsvarande elektronisk publikation. Delfåendet anses ha skett den sjunde dagen efter det att tillkännagivandet publicerades i tidningen eller i en motsvarande elektronisk publikation.

26 §

Delgivning till en församling, kyrklig samfällighet, ett stift eller kyrkan

En stämning eller andra tillkännagivanden som ska delges en församling eller en kyrklig samfällighet ska sändas till församlingens kyrkoherde och i en kyrklig samfällighet till ordföranden för gemensamma kyrkorådet. En stämning eller ett tillkännagivande kan delges också den tjänsteinnehavare som i arbetsordningen eller ett reglemente eller en instruktion har förordnats att ta emot tillkännagivanden.

En stämning eller andra tillkännagivanden som ska delges ett stift ska sändas till ordföranden för domkapitlet eller till den tjänsteinnehavare som i domkapitlets arbetsordning har förordnats att ta emot delgivningar.

En stämning eller andra tillkännagivanden som ska delges kyrkan ska sändas till ordföranden för kyrkostyrelsen eller till den tjänsteinnehavare som i kyrkostyrelsens arbetsordning har förordnats att ta emot delgivningar.

27 §

Domstolarnas anmälningsskyldighet

Åtalas en präst vid en allmän domstol, ska domstolen anmäla detta till behörigt domkapitel. Domkapitlet kan förordna ett ombud att närvara vid behandlingen av målet.

Anmälan behövs inte i ett ärende som handläggs i ett förfarande enligt lagen om föreläggande av böter och ordningsbot (754/2010) eller i fråga om vilket handläggningen har inletts i detta förfarande men överförs till handläggning vid domstol efter att den misstänkta eller målsäganden återtagit sitt samtycke enligt 4 eller 5 § i den lagen eller den misstänkta har motsatt sig ett ordningsbotsföreläggande enligt 18 § i den lagen.

Har en domstol dömt en präst eller en tjänsteinnehavare vid kyrkostyrelsen, vid ett domkapitel, i en församling eller i en kyrklig samfällighet till straff för något annat brott än det som avses i 2 mom., ska en kopia av beslutet utan dröjsmål sändas till domkapitlet då ärendet gäller en präst och då ärendet gäller andra tjänsteinnehavare till den församling eller kyrkliga myndighet hos vilken tjänsteinnehavaren är anställd.

11 kap.

Särskilda bestämmelser

1 §

Undantagsförhållanden

Om det genom förordning av statsrådet föreskrivs att befogenheter enligt beredskapslagen (1552/2011) ska börja tillämpas under undantagsförhållanden, kan kyrkostyrelsen sammankalla kyrkomötet på en plats som den bestämmer.

Om kyrkomötet inte kan sammanträda under undantagsförhållanden, har kyrkostyrelsen rätt att på kyrkomötets vägnar göra framställningar och ge utlåtanden till statsrådet. Dessutom har kyrkostyrelsen rätt att för högst ett år meddela interimistiska föreskrifter om

1) budgeten för kyrkans centralfond och kyrkans pensionsfond, ändringar i budgeten eller tillämpning av ett budgetförslag tills kyrkomötet har fattat beslut i ärendet,

2) kyrkostyrelsens förvaltning och verksamhet,

3) församlingarnas och de kyrkliga samfälligheternas förvaltning, skyddet av deras egendom och andra åtgärder som undantagsförhållandena kräver,

4) framskjutande av församlingsval,

5) att kyrkofullmäktiges eller gemensamma kyrkofullmäktiges beslutanderätt ska överföras på kyrkorådet eller gemensamma kyrkorådet, eller att kyrkorådets eller församlingsrådets beslutanderätt ska överföras på kyrkoherden.

Sådana interimistiska bestämmelser som kyrkostyrelsen har meddelat med stöd av 2 mom. ska föras till kyrkomötet för behandling genast när det kan sammanträda. Kyrkomötet kan låta en bestämmelse vara i kraft, ändra den eller upphäva den.

2 §

Beslutförheten under undantagsförhållanden

Domkapitlet kan under sådana undantagsförhållanden som avses i 1 § 1 mom. fatta sådana nödvändiga och brådskande beslut som hör till domkapitlets och stiftsfullmäktiges behörighet om tre av domkapitlets medlemmar är närvarande.

Kyrkostyrelsen kan fatta i 1 § 1 och 2 mom. avsedda och andra nödvändiga och brådskande beslut om fem av kyrkostyrelsens medlemmar är närvarande.

3 §

Förberedelser inför undantagsförhållanden och krissituationer samt ledning av förberedelserna

Församlingen, den kyrkliga samfälligheten, stiftet och kyrkostyrelsen ska genom beredskapsplanering och förberedelser för verksamhet under undantagsförhållanden samt genom andra åtgärder säkerställa att deras uppgifter kan skötas så väl som möjligt under undantagsförhållanden.

Församlingen ska bereda sig på att tillhandahålla andlig vård vid krissituationer.

Domkapitlet leder och övervakar förberedelserna i stiftets församlingar och kyrkliga samfälligheter. Kyrkostyrelsen leder förberedelserna inom kyrkans centralförvaltning.

4 §

Kyrkliga utmärkelsetecken och titlar

Kyrkliga utmärkelsetecken är Sankt Henrikskorset och Mikael Agricolakorset, vilka förlänas av ärkebiskopen. Bestämmelser om villkoren för förlänande och återtagande av dem finns i föreskrifter som godkänns av kyrkostyrelsen.

Utöver vad som föreskrivs i lagen om offentlig belöning (1215/1999) och i den förordning av republikens president som utfärdats med stöd av den, kan biskopen förläna prostiteln samt domkapitlet titeln *director cantus* och *director musices*.

5 §

Vapen

Kyrkan, stiftet och biskoparna har ett vapen. Församlingar kan ha ett vapen. Vapnet ska utarbetas enligt heraldiska regler.

6 §

Godkännande och fastställelse av vapen

Kyrkans vapen godkänns av kyrkostyrelsen.

Stiftens och biskoparnas vapen godkänns av domkapitlet. Beslutet ska underställas kyrkostyrelsen för fastställelse.

Församlingarnas vapen godkänns av kyrkofullmäktige eller församlingsrådet. Beslutet ska underställas domkapitlet för fastställelse.

Användningen av vapen övervakas av det organ som har godkänt vapnet.

7 §

Riksarkivets utlåtande

Kyrkostyrelsen ska innan ett vapen godkänns eller fastställs begära ett utlåtande av Riksarkivet. Domkapitlet ska innan en församlings vapen fastställs begära ett utlåtande av Riksarkivet.

8 § *Sigill och stämplor*

I denna lag avses med

- 1) *sigill* bild och text som trycks i lack eller på ett papper av bestämd form och som bekräftar en handlingens riktighet eller bild och text som är färdigt tryckta på ett papper,
- 2) *stämpel* motsvarande text och bild i bläck som i stället för sigill används för att bekräfta en handlingens riktighet.

Vad som i denna lag föreskrivs om sigill och stämplor tillämpas även på andra optiska märkningar och avtryck som ersätter eller kompletterar sigill och stämplor och som används för att bekräfta handlingars riktighet.

9 § *Godkännande och fastställelse av sigill och stämplor*

Biskopsmötet och domkapitlen godkänner sina egna sigill och stämplor. Kontraktsprestarnas sigill och stämplor godkänns av domkapitlet. Församlingarnas sigill och stämplor godkänns av kyrkofullmäktige eller församlingsrådet. Centralregistrens sigill och stämplor godkänns av gemensamma kyrkorådet eller av kyrkorådet eller gemensamma kyrkorådet i den församling eller kyrkliga samfällighet som är störst till antalet närvarande medlemmar.

Kyrkofullmäktige, församlingsrådet, gemensamma kyrkorådet och kyrkorådet ska underställa domkapitlet sina beslut om godkännande av sigill och stämplor för fastställelse.

10 § *Förstöring av sigill och stämplor*

Sigill och stämplor som tas ur bruk och särskilda redskap som möjliggör framställning av dem ska förstöras eller tas tillvara. Det organ som har godkänt sigillet eller stämpeln beslutar om förstöringen.

12 kap.

Ändringssökande och underställning

1 § *Tillämpning av kapitlets bestämmelser*

Bestämmelserna i detta kapitel tillämpas på framställande av begäran om omprövning av och anförande av kyrkobesvär över beslut av församlingar, kyrkliga samfälligheter, stift och andra kyrkliga myndigheter, om inte något annat föreskrivs särskilt genom lag.

2 § *Omprövningsbegäran*

Den som är missnöjd med ett beslut av en myndighet kan, om inte något annat föreskrivs i denna lag, skriftligt begära omprövning enligt följande:

- 1) hos kyrkorådet eller församlingsrådet i fråga om ett beslut av kyrkorådet eller församlingsrådet, en sektion inom dem eller ett organ som lyder under dem samt av en tjänsteinnehavare och en förtroendevald i en församling,

2) hos gemensamma kyrkorådet i fråga om ett beslut av gemensamma kyrkorådet, en sektion inom rådet eller ett organ som lyder under det samt av en tjänsteinnehavare och en förtroendevald i en kyrklig samfällighet,

3) hos organisationskommissionen i fråga om ett beslut av organisationskommissionen,

4) hos domkapitlet i fråga om ett beslut av kyrkoherden som gäller beviljande av ledighet, semester eller tjänstledighet för en präst och hos kyrkorådet eller församlingsrådet i övriga ärenden,

5) hos kyrkorådet eller gemensamma kyrkorådet i fråga om ett beslut av direktören för centralregistret som gäller ärenden som avses i 3 kap. 42 § 2 mom.,

om inte något annat följer av

4 mom.,

6) hos domkapitlet i fråga om ett beslut av domkapitlet som gäller huruvida en präst eller en lektor har hållit sig till kyrkans bekännelse eller agerat i strid med prästtjänsten eller försummat dessa, olämpligt uppförande av en präst samt ett beslut av ett organ och en tjänsteinnehavare som lyder under domkapitlet,

7) hos kyrkostyrelsen i fråga om ett beslut av kyrkostyrelsens ämbetskollegium, direktion och tjänsteinnehavare,

8) hos valnämnden i fråga om den förteckning över röstberättigade som används vid församlingsval eller direkt kyrkoherdeval.

Omrövning får dock inte begäras i fråga om sådana beslut av kyrkorådet, gemensamma kyrkorådet eller församlingsrådet som underställs domkapitlet eller kyrkostyrelsen för fastställelse.

I ett beslut som avses i 1 mom. får ändring inte sökas genom besvär.

På rättelse av befolkningsdata i kyrkböckerna tillämpas lagen om befolkningsdatasystemet och Befolkningsregistercentralens certifikattjänster. På rättelse av andra uppgifter i en församlings medlemsregister än befolkningsdata tillämpas personuppgiftslagen.

3 §

Kyrkobesvär

Genom kyrkobesvär söks ändring hos förvaltningsdomstolen

1) i beslut enligt 2 § 1 mom. som fattats med anledning av en omprövningsbegäran,

2) i beslut av kyrkofullmäktige, gemensamma kyrkofullmäktige, valnämnden i ett stift, biskopsmötet och kyrkomötet,

3) i beslut som inte avses i 2 § 1 mom. 6-8 punkten och som fattats av valnämnden i en församling, domkapitlet eller kyrkostyrelsen.

Ärenden som ska underställas ska dock överklagas genom kyrkobesvär hos underställningsmyndigheten.

Besvär får anföras på den grunden att

1) beslutet har tillkommit i oriktig ordning,

2) den myndighet som fattat beslutet har överskridit sina befogenheter,

3) beslutet annars strider mot lag.

Kyrkobesvär över ett sådant beslut av en församling eller av en kyrklig samfällighet som ska underställas kan även grundas på att beslutet inte är ändamålsenligt. Beslut av underställningsmyndigheten kan överklagas endast på grunder som anges i 3 mom.

Den som anför besvär ska lägga fram grunderna för besväret enligt 3 eller 4 mom. innan besvärstiden löper ut.

4 §

När omprövning inte får begäras eller besvär anföras

Omprövning får inte begäras eller kyrkobesvär anföras i fråga om beslut som gäller enbart beredning eller verkställighet.

5 §

Rätt att begära omprövning och anföra besvär

Omprövning får begäras och kyrkobesvär anföras av den som beslutet riktar sig mot eller vars rätt, skyldighet eller fördel beslutet omedelbart påverkar (*part*), samt också av en församlingsmedlem i fråga om beslut av en myndighet i en församling. En församlingsmedlem har dock inte rätt att begära omprövning eller anföra besvär i fråga om ett beslut av kyrkorådet eller församlingsrådet om diakoni, kristen fostran eller undervisning som gäller någon annan.

I fråga om beslut av en myndighet i en kyrklig samfällighet får omprövning begäras och kyrkobesvär anföras också av en medlemsförsamling i den kyrkliga samfälligheten och av en medlem i en sådan församling samt i fråga om beslut av ett gemensamt organ för församlingarna av en församling som är part i avtalet och av en medlem av den församlingen.

När ett beslut som en myndighet i en församling har underställt har lämnats utan prövning eller fastställelse eller det har ändrats, har kyrkorådet eller församlingsrådet rätt att överklaga beslutet. Om det underställda beslutet har fattats av en myndighet i en kyrklig samfällighet, har gemensamma kyrkorådet besvär rätt. Om det underställda beslutet ändrats eller lämnats utan prövning, tillämpas på besvär rätten för en part eller en församlingsmedlem bestämmelserna i 3 § 3 mom. och i 1 och 2 mom. ovan.

Ändring i ett beslut till följd av begäran om omprövning får sökas genom kyrkobesvär endast av den som har framställt begäran. Om beslutet har ändrats till följd av omprövningsbegäran får ändring sökas genom kyrkobesvär även av den som med stöd av 1 eller 2 mom. har rätt att anföra kyrkobesvär.

En myndighet som fattat ett beslut med stöd av denna lag eller kyrkoordningen har rätt att överklaga förvaltningsdomstolens beslut, genom vilket förvaltningsdomstolen har ändrat eller upphävt myndighetens beslut.

6 §

Rätt att begära omprövning och anföra besvär i fråga om förteckningen över röstberättigade

Avvikande från bestämmelserna om rätt att begära omprövning och anföra besvär i 5 § får den som anser att han eller hon felaktigt utelämnats ur förteckningen över röstberättigade i församlingsval och direkt kyrkoherdeval eller att en anteckning om honom eller henne är oriktig begära omprövning av och anföra besvär över förteckningen.

Förvaltningsdomstolen ska innan valet förrättas skyndsamt avgöra kyrkobesvär som anförts över valnämndens beslut och sända information om beslutet till den vars rösträtt beslutet gäller samt till valnämnden. Valnämnden ska göra behövliga anteckningar i förteckningen över röstberättigade.

7 §

Rätt att anföra besvär över fastställandet av valresultatet

Avvikande från bestämmelserna om besvärgrunder i 3 § 3 mom. och om besvär rätt i 5 § får ändring sökas genom besvär i beslut om fastställande av valresultatet av

1) den som är part och har varit uppställd i valet samt en valmansförening, på den grund att beslutet strider mot lag,

2) varje person som är röstberättigad i valet samt i församlingsval och direkt kyrkoherdeval en församlingsmedlem, på den grund att valet har förrättats i felaktig ordning och att det har kunnat inverka på valresultatet.

8 §

Rättsmedel i upphandlingsärenden

I fråga om rättsmedel i beslut av en församling, kyrklig samfällighet, ett domkapitel och kyrkostyrelsen i ett upphandlingsärende som hör till tillämpningsområdet för lagen om offentlig upphandling och koncession (1397/2016) gäller det som föreskrivs om rättsmedel i den lagen.

Ändring i ett beslut av en församling eller kyrklig samfällighet, ett domkapitel eller kyrkostyrelsen får inte sökas med stöd av denna lag, om ärendet hör till marknadsdomstolens behörighet.

9 §

Museiverkets besvärsmätt

Museiverket får söka ändring genom besvär över

1) ett i 3 kap. 21 § 3 mom. 3 punkten avsett beslut som en myndighet i en församling eller kyrklig samfällighet har fattat och som gäller en skyddad kyrklig byggnad,

2) ett i 3 kap. 22 § 2 mom. och 24 § avsett beslut som kyrkostyrelsen har fattat om skyddet av en kyrklig byggnad.

10 §

Omprövnings- och besvärstid

Omprövning ska begäras inom 14 dagar och kyrkobesvär anföras inom 30 dagar från delfåendet av beslutet.

Omprövning av förteckningen över röstberättigade i församlingsval eller direkt kyrkoherdeval ska dock begäras senast den andra vardagen efter utgången av den tid då förteckningen ska hållas framlagd enligt 9 kap. 6 § i kyrkoordningen och begäran ska lämnas till kyrkoherdeämbetet eller något annat av församlingens verksamhetsställen som valnämnden beslutar om.

Kyrkobesvär över beslut om självrättelse av förteckningen över röstberättigade enligt 9 kap. 22 § 2 mom. och valnämndens beslut till följd av omprövningsbegäran enligt 9 kap. 7 § 1 mom. och 59 § 2 mom. i kyrkoordningen ska anföras inom sju dagar från det att beslutet har delfåtts. Besvären ska riktas till förvaltningsdomstolen och inom nämnda tid lämnas till kyrkoherdeämbetet eller något annat av församlingens verksamhetsställen som valnämnden beslutar om. Valnämnden ska skyndsamt sända besvären, ett protokollsutdrag, valnämndens utlåtande och övriga handlingar i ärendet till förvaltningsdomstolen.

Tiden för omprövning av ett beslut om uppsägning enligt 8 kap. 53 § börjar löpa först från utgången av den uppsägningstid som anges i 8 kap. 58 §. Detsamma gäller besvärstiden när kyrkofullmäktige eller gemensamma kyrkofullmäktige har fattat ett beslut om uppsägning enligt 8 kap. 53 §.

11 §

Anvisning om hur man begär omprövning och besvärshanvisning

Till ett beslut i vilket begäran om omprövning får framställas ska det fogas anvisningar om hur man begär omprövning.

Till ett beslut över vilket kyrkobesvär får anföras ska det fogas en besvärshanvisning.

Till ett beslut i vilket begäran om omprövning inte får framställas och över vilket kyrkobesvär inte får anföras ska det fogas ett meddelande om besvärsförbud. I meddelandet ska det nämnas på vilken bestämmelse förbudet grundar sig.

12 §

Behörig förvaltningsdomstol

Kyrkobesvär anföras

1) hos den förvaltningsdomstol inom vars domkrets domkapitlet finns över beslut av domkapitlet och stiftsfullmäktige samt av en myndighet i en församling och i en kyrklig samfällighet som hör till stiftet,

2) hos Helsingfors förvaltningsdomstol över beslut av kyrkomötet, biskopsmötet och kyrkostyrelsen.

Ett förvaltningstvistemål behandlas vid den förvaltningsdomstol som enligt 1 mom. är behörig att behandla besvär över ett beslut av en sådan kyrklig myndighet som är part i förvaltningstvisten. Om två myndigheter i kyrkan är parter i förvaltningstvistemålet, behandlas målet vid den förvaltningsdomstol inom vars domkrets den myndighet som är svarande finns enligt 1 mom.

13 §

Överklagande av beslut av högsta förvaltningsdomstolen

Ändring får inte sökas genom besvär i förvaltningsdomstolens beslut om förteckningen över röstberättigade i församlingsval eller direkt kyrkoherdeval.

I övriga beslut av förvaltningsdomstolen får ändring sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen. I förvaltningsdomstolens beslut om kyrkobesvär får ändring dock sökas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Om förvaltningsdomstolens beslut gäller ett kyrkobesvär över ett beslut av en myndighet i en församling eller i en kyrklig samfällighet, ska det finnas tillgängligt i det allmänna datanätet på det sätt som anges i 10 kap. 22 §.

14 §

Begränsning av rätten att begära omprövning och att anföra besvär

Ändring får inte sökas genom omprövningsbegäran eller kyrkobesvär i fråga om

1) beslut av kyrkomötet, med undantag av beslut som fattas med stöd av 9 kap. 6 § 1 mom.,

2) beslut av biskopsmötet i ärenden enligt 5 kap. 9 § 4 punkten i kyrkoordningen,

3) ett gemensamt beslut av biskopen och domkapitlet om godkännande för prästämbetet eller om att prästämbetet ska återges och inte heller enskilda beslut av biskopen, förutom beslut med stöd av 4 kap. 6 § 1 mom.,

4) beslut av kyrkostyrelsen i ärenden enligt 3 kap. 48 § och 9 kap. 10 § 2 mom. i denna lag samt 5 kap. 12 § 4 mom. i kyrkoordningen,

5) beslut av delegationen för kyrkans arbetsmarknadsverk som den har fattat i ett sådant ärende som avses i 5 kap. 18 § 2 mom.,

6) sådana beslut av en myndighet inom en församling, en kyrklig samfällighet, ett domkapitel eller kyrkostyrelsen som har fattats med stöd av 3 § 2 mom. i lagen om den evangelisk-lutherska kyrkans tjänstekollektivavtal,

7) beslut av domkapitlet i ärenden enligt 8 kap. 12 § 3 mom. 7 och 8 punkten i denna lag samt i 3 kap. 6 § 2 mom. och 39 §, 8 kap. 17 § 2 mom., 19 § 3 mom., 26 § 1 mom. och 30 §, 9 kap. 1 § 3 mom., 52 § 1 mom. och 55 § i kyrkoordningen och inte heller beslut som gäller avläggande av

pastoralexamen, högre pastoralexamen eller examen i ledning av församlingsarbete enligt 8 kap. 13 § 2 mom. i kyrkoordningen,

Ändring får inte särskilt sökas genom omprövningsbegäran eller kyrkobesvär i fråga om

1) beslut av domkapitlet i ärenden enligt 9 kap. 11 § 2 och 3 mom. i denna lag samt 8 kap. 19 § 1 mom. och 9 kap. 57 § i kyrkoordningen,

2) beslut av valnämnden enligt 9 kap. 14 § 1 mom. i kyrkoordningen om att lämna en stiftelseurkund utan prövning samt i ärenden enligt 16 eller 19 § i kyrkoordningen, och inte heller valmyndighetens åtgärder eller beslut om förhandsröstning i hemmet,

3) beslut av biskopen enligt 7 kap. 4 § om tillfällig avstängning från prästtjänst,

4) av arbetsgivaren utfärdade

a) varningar till tjänsteinnehavare enligt 8 kap. 30 § 2 mom.,

b) begäranden eller förordnanden till tjänsteinnehavare enligt 8 kap. 34 § 1 och 2 mom.,

c) beslut enligt 8 kap. 66 § om tillfällig avstängning från tjänsteutövning.

15 §

Rättelse av valresultat

Om förfarandet vid val av förtroendevalda eller tjänsteinnehavare har varit lagstridigt ska valet upphävas. När felaktigheten avser endast hur valresultatet räknats ut ska det bestämmas att valresultatet ska rättas. Om förfarandet har varit lagstridigt i biskopsval, direkt kyrkoherdeval, församlingsval eller i val av kyrkomötesombud eller av medlemmar av stiftsfullmäktige och detta har kunnat påverka valresultatet, ska det bestämmas att valet ska förrättas på nytt, om inte besvärmyndigheten kan rätta valresultatet.

16 §

Underställningsmyndighetens behörighet

Underställning ska genomföras inom tre månader efter det att beslutet fattades. I annat fall förfaller beslutet. Om ett beslut av en myndighet i en församling eller en kyrklig samfällighet ska underställas kyrkostyrelsen, ska handlingarna sändas till domkapitlet, som sänder sitt utlåtande och handlingarna till kyrkostyrelsen.

Ett beslut som har underställts för fastställelse ska fastställas om det inte har tillkommit i oriktig ordning eller överskrider myndighetens behörighet eller annars är lagstridigt eller oändamålsenligt. I beslutet kan vid fastställelse göras korrigeringar av rättelsenatur som inte inverkar på innehållet i sak. Om underställningsmyndigheten ska avgöra ärendet med stöd av denna lag, får den ändra det underställda beslutet också på andra sätt.

Kyrkobesvär som anförts över ett underställt beslut ska avgöras i samband med det underställda ärendet. Ett underställt beslut får inte fastställas eller avgöras förrän tiden för anförande av besvär över det underställda beslutet har löpt ut.

17 §

Besluts verkställbarhet

Om ett beslut av en myndighet i en församling eller i en kyrklig samfällighet inte ska underställas, kan beslutet verkställas innan det har vunnit laga kraft. Beslutet får dock inte verkställas om omprövningsbegäran eller besvären skulle bli meningslösa på grund av verkställigheten eller om det organ eller den besvärmyndighet som behandlar omprövningsbegäran förbjuder verkställigheten.

Ett beslut i ett ärende som kan överföras till kyrkostyrelsen, domkapitlet, kyrkorådet, gemensamma kyrkorådet eller församlingsrådet för behandling får inte verkställas förrän det har utretts att ärendet inte kommer att överföras.

18 §

Bestämmelser som tillämpas i rättskipningsärenden

På begäran om omprövning tillämpas i övrigt förvaltningslagen och på kyrkobesvär och förvaltningsstvemål förvaltningsprocesslagen (586/1996).

13 kap.

Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

1 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 .
Genom denna lag upphävs
kyrkolagen av den 26 november 1993 (1054/1993)

2 §

Mandatperioden för organ som utsetts före lagens ikraftträdande

De organ i församlingarna och i de kyrkliga samfälligheterna samt i stiftet och kyrkans centralförvaltning som utsetts enligt den kyrkolag som gäller vid ikraftträdandet av denna lag fortsätter sin verksamhet tills mandatperioden för motsvarande organ enligt denna lag börjar.

3 §

Förvaltning av distrikt inom en församling

Bestämmelserna i denna lag om distrikten inom en församling och förvaltningen av dessa tillämpas på en kapellförsamling och ett församlingsdistrikt som grundats innan denna lag träder i kraft och på förvaltningen av dessa.

4 §

Församlingar med särskilda rättigheter

Om särskilda rättigheter har garanterats en församling, behåller församlingen dessa rättigheter när lagen träder i kraft.

5 §

Behandling av förvaltningsärenden som har inletts

De förvaltningsärenden som har inletts och underställningsärenden som ännu inte underställts när denna lag träder i kraft samt förvaltningsprocessärenden behandlas enligt de bestämmelser som gäller vid ikraftträdandet. På ärenden som enligt domstolens beslut återsänts för ny behandling tillämpas dock bestämmelserna i denna lag.

Bestämmelserna i 10 kap. 11–15 och 18 § om elektroniska sammanträden och elektroniskt beslutsförfarande tillämpas även på förvaltningsärenden som inletts innan denna lag träder i kraft.

6 §

Tjänsteinnehavarnas och arbetstagarnas ställning

En tjänsteinnehavare som enligt 26 kap. 4 § 1 mom. 1 punkten i den kyrkolag som gällde vid denna lags ikraftträdande har haft rätt till en högre avgångsålder enligt den kyrkolag som upphävdes den 1 januari 1994 (635/1964), behåller denna avgångsålder.

En tjänsteinnehavare eller arbetstagare som utnämnts eller utsetts till sin befattning före den 1 juni 2013 bevarar behörigheten för sin befattning oberoende av kravet på konfirmation.

7 §

Kyrkans arbetsmarknadsverk

Vad som i någon annan lag föreskrivs om evangelisk-lutherska kyrkans avtalsdelegation gäller sedan denna lag har trätt i kraft kyrkans arbetsmarknadsverk.

8 §

Begravningsväsendet

Har en församling före lagens ikraftträdande överlåtit en grav för all framtid, är denna överlåtelse alltjämt giltig så länge graven utgör en del av en fredad begravningsplats. På graven tillämpas dock 3 kap. 33 §.

På gravar som har överlåtit för viss tid före lagens ikraftträdande tillämpas denna lag och föreskrifter som meddelats med stöd av den till den del de inte begränsar de rättigheter som den som innehar gravrätten hade enligt den upphävda kyrkolagen.

9 §

Gamla sigill

Domkapitlet i Åbo ärkestift och domkapitlet i S:t Michels stift får alltjämt använda de sigill som tidigare fastställts för dem. Andra myndigheter inom kyrkan, stiftet, församlingarna eller de kyrkliga samfälligheterna kan använda tidigare fastställda sigill tills sigillet måste förnyas på grund av förslitning.